

LETNO POROČILO **2019**

Sodni svet Republike Slovenije, Trdinova ulica 4, 1000 Ljubljana
tel: +386 1 43 41 860, e-pošta: sodni.svet@sodisce.si

SODNI SVET

LETNO POROČILO
SODNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE
2019

KAZALO VSEBINE

UVODNE BESEDE PREDSEDNIKA SODNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE	7
A. POROČILO O DELU SODNEGA SVETA	11
1 KRATEK POVZETEK DELA V LETU 2019	11
2 PREDSTAVITEV IN ORGANIZACIJA	12
2.1 Predstavitev	12
2.2 Poslanstvo in pristojnosti	13
2.3 Delovna telesa in delovne skupine	14
2.4 Strokovna služba	15
2.5 Kadrovski pogoji	16
2.5.1 Generalni sekretar in dodeljeni sodniki	16
2.5.2 Javni uslužbenci	17
2.5.3 Ocena ustreznosti strokovne službe	17
2.6 Prostorski in ostali pogoji za delo	18
2.6.1 Prostorski pogoji	18
2.6.2 Tehnična, računalniška in programska oprema	18
2.7 Finančna sredstva	19
2.7.1 Zaključni račun	19
2.7.2 Ocena ustreznosti finančnih sredstev in pogojev finančnega poslovanja	21
3 SODNI SVET	21
3.1 Sestava	21
3.2 Seje	22
3.3 Odločitve o pravicah, obveznostih in pravnih koristih sodnikov	24
3.3.1 Imenovanja in razrešitve predsednikov in podpredsednikov sodišč	24
3.3.2 Izbira kandidatov za prosta sodniška mesta	25
3.3.2.1 Statistika razpisov 2015-2019	27
3.3.2.2 Časovna dinamika reševanja razpisov	30
3.3.2.3 Analiza porabljenega časa na Sodnem svetu	32
3.3.2.4 Sklepne ugotovitve	34
3.3.3 Razrešitve sodnikov ter prenehanja sodniške službe in sodniške funkcije	34
3.3.3.1 Razrešitve sodnikov	34
3.3.3.2 Prenehanja sodniške funkcije ali službe	35
3.3.4 Nezdržljivost sodniške funkcije	36
3.3.5 Ocenjevanje in napredovanje sodnikov	36
3.3.5.1 Negativne ocene sodniške službe	36
3.3.5.2 Zahteve za predčasno izdelavo ocene sodniške službe	36
3.3.5.3 Hitrejša in izjemno napredovanje	37
3.3.6 Dodelitve sodnikov	40
3.3.7 Mirovanja sodniške funkcije	42
3.3.8 Druge odločitve v zvezi s položajem sodnikov	42

3.3.8.1	Predlogi za odpravo kršitev neodvisnosti	42
3.3.8.2	Pritožbe sodnikov	43
3.3.8.3	Sodniške štipendije	44
3.4	Delo Sodnega sveta na področju sodniške etike	46
3.5	Delo Sodnega sveta na disciplinskem področju	46
3.5.1	Imenovanje disciplinskih organov	47
3.5.2	Pobude za uvedbo disciplinskih postopkov zoper sodnike	47
3.5.3	Izvrševanje dokončnih odločb o disciplinskih sankcijah	47
3.5.4	Suspenz	47
3.5.5	Pobuda za spremembo zakonodaje	48
3.6	Splošni akti	48
3.7	Zahteve za oceno ustavnosti in zakonitosti predpisov	49
3.8	Mnenja	50
3.9	Načelna stališča o razmerah v sodstvu in položaju sodnikov	51
3.9.1	Razmejitev pristojnosti sodne uprave in Sodnega sveta	51
3.9.2	Domet pristojnosti Sodnega sveta skrbeti za učinkovito in odgovorno sodstvo glede konkretnih odprtih postopkov	53
3.9.3	Zadeve sodne uprave	53
3.9.4	Organizacija sodne veje oblasti in položaj sodstva v sistemu delitve oblasti	54
3.9.5	Položaj, pravice in obveznosti sodnikov	56
3.9.6	Odnos sodne uprave do sodnikov	56
3.10	Sodelovanje z drugimi organi in organizacijami v Republiki Sloveniji	57
3.11	Mednarodno sodelovanje	58
3.11.1	Sodelovanje v Evropski mreži Sodnih svetov	58
3.11.2	Obiski tujih delegacij, organizacije mednarodnih srečanj	58
3.12	Sodno varstvo	59
3.12.1	Sodno varstvo zoper odločitve Sodnega sveta in njegovih delovnih teles	59
3.12.2	Tožbe Sodnega sveta	61
3.13	Javnost delovanja in odnosi z javnostmi	61
3.13.1	Javnost delovanja	61
3.13.2	Odnosi z javnostmi	61
4	KOMISIJA ZA ETIKO IN INTEGRITETO	63
4.1	Predstavitev	63
4.2	Pristojnosti in naloge	63
4.3	Delo	64
4.3.1	Seje	64
4.3.2	Akti in aktivnosti	64
4.3.3	Pobude in zahteve	64
4.3.4	Smernice in priporočila	65

4.3.5	Izobraževanje in usposabljanje sodnikov	66
4.3.6	Pilotni projekt svetovalca sodnikom za etična vprašanja	66
4.3.7	Splošni akti	67
4.4	Javnost delovanja in odnosi z javnostmi	67
4.4.1	Javnost delovanja	67
4.4.2	Odnosi z javnostmi	67
5	DISCIPLINSKI ORGANI	69
5.1	Predstavitev	69
5.1.1	Disciplinsko sodišče	69
5.1.2	Disciplinski tožilec	70
5.2	Pristojnosti in naloge	70
5.2.1	Pristojnosti in naloge disciplinskega tožilca	70
5.2.2	Pristojnosti in naloge disciplinskega sodišča	70
5.3	Delo	71
5.3.1	Delo disciplinskega tožilca	71
5.3.2	Delo disciplinskega sodišča	71
6	VOLILNA KOMISIJA	73
6.1	Predstavitev	73
6.2	Pristojnosti in naloge	74
6.3	Delo	74
B.	OCENA STANJA V SODSTVU	75
7	ANALIZA STANJA V LETU 2019	75
8	DRUGA PRIPOROČILA SODNEGA SVETA PO POSAMEZNIH PROBLEMSKIH PODROČJIH	80
8.1	Kadrovska problematika sodnikov – število sodnikov	80
8.2	Izbirni postopki za sodniška mesta	80
8.3	Imenovanje vrhovnih sodnikov	81
8.4	Plačni položaj sodnikov	81
8.5	Sistem napredovanja sodnikov	82
8.6	Reorganizacija mreže sodišč	82
8.7	Prostorska problematika, oprema sodišč in varnost na sodiščih	83
8.8	Zakonodajnopravno področje	83
8.9	Prenos pristojnosti za odločanje v zadevah, ki niso sojenje, s sodišč	83
8.10	Problem sodnih izvedencev, cenilcev in tolmačev	84
C.	SEZNAM KRATIC IN OKRAJŠAV	85

KAZALO TABEL

Tabela 1: Rebalans in realizacija	19
Tabela 2: Realizacija po podskupini kontov	20
Tabela 3: Sestava članov Sodnega sveta	22
Tabela 4: Seje v številkah	24
Tabela 5: Imenovanje in razrešitve predsednikov in podpredsednikov sodišč	25
Tabela 6: Razpisi za sodniška mesta, objavljeni v UL v obdobju med 2015 in 2019	27
Tabela 7: Število zaključenih razpisov, razpisanih mest; število prijav kandidatov in vabljenih na razgovor po letih	28
Tabela 8: Povprečen čas za obravnavo razpisa po letih v dnevih	31
Tabela 9: Prenehanje sodniške funkcije ali službe	35
Tabela 10: Zahteve za predčasno izdelavo ocene sodniške službe	37
Tabela 11: Predlogi za napredovanje	37
Tabela 12: Procent ugodenih predlogov po vrstah napredovanj in letih	38
Tabela 13: Odločanje o hitrejšem ali izrednem napredovanju	39
Tabela 14: Hitrejše ali izjemno napredovanje, ugodeno in zavrnjeno	39
Tabela 15: Odločitve o položaju sodnikov v številkah	45
Tabela 16: Mnenja Sodnega sveta	51
Tabela 17: Sodelovanje Sodnega sveta z drugimi organi	57
Tabela 18: Sodno varstvo zoper odločitve Sodnega sveta in njegovih delovnih teles v številkah v letu 2019	60
Tabela 19: Sodno varstvo primerjava s preteklim poročevalskim obdobjem	60
Tabela 20: Odnosi z javnostmi v številkah	62
Tabela 21: Komisija za etiko in integriteto v številkah	68
Tabela 22: Disciplinski organi v številkah	72

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Primerjava realizacije proračuna za leti 2018 in 2019	20
Graf 2: Gibanje števila razpisov in razpisnih mest v obdobju med 2015 in 2019	27
Graf 3: Gibanje števila prijavljenih kandidatov in prijav na razpis med 2015 in 2019	28
Graf 4: Število zaključenih razpisov po letih	29
Graf 5: Število prijavljenih kandidatov v zaključenih razpisih po letih	29
Graf 6: Skupno število vabljenih kandidatov na razgovor v zaključenih razpisih po letih	29
Graf 7: Povprečno število vabljenih kandidatov za posamezno razpisano mesto v zaključenih razpisih po letih	30
Graf 8: Obdobje od objave v UL do pravnomočnosti odločitve o izboru	30
Graf 9: Čas sodne uprave in čas Sodnega sveta v skupnem času	31
Graf 10: Struktura porabljenega časa med sodno upravo in Sodnim svetom	31
Graf 11: Čas priprave, odločanja in pravnomočnosti na Sodnem svetu	32
Graf 12: Struktura porabljenega časa za pripravo, odločanje in pravnomočnost na Sodnem svetu	33
Graf 13: Odnosi z javnostmi	62

UVODNE BESEDE PREDSEDNIKA SODNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE

Sodni svet je tudi letos skladno z zakonom pripravil letno poročilo o svojem delu, ki vključuje oceno stanja v sodstvu in opredelitev do letnega poročila Vrhovnega sodišča. Podatki so v marsičem vzpodbudni in govorijo zase. Na tem mestu pa ne želim povzematati vseh ugotovitev, temveč zgolj izpostaviti nekatere vidike, ki bodo morali biti predmet systemskega in strateškega razmisleka. Brez določenih resnejših sprememb po mojem mnenju namreč ne bo prišlo do pomembnih premikov glede rezultatov delovanja sodstva.

Na prvem mestu je treba pristopiti k drugačnemu urejanju položaja sodnika, predvsem z jasno ločitvijo sodniške funkcije od drugih političnih funkcij – tako v javnem razumevanju kot tudi v zakonski ureditvi njegovega položaja, plačila za delo in kariernih možnosti. Sodnik ne sme biti več napačno razumljen in opredeljen kot „funkcionar“, katerega prva in glavna naloga je izvajanje oblasti. Sodnik mora biti razumljen in prepoznan le kot **sodnik**, torej kot poseben poklic, ki ga zaznamuje predanost neodvisnosti in nepristranskosti, osebni vesti in občutku za pravičnost. Temu ustreza sodnikova zavzetost za strokovno delo in odločanje po ustavi in zakonu.

Nadalje je treba zagotoviti, da se sodstvo razbremeni vseh nalog, ki jih v primerljivih ureditvah članic Evropske unije opravljajo drugi organi (odločanje o sodnih taksah, brezplačni pravni pomoči, vodenje velikih informacijskih sistemov kot je npr. zemljiška knjiga, izvršba itd.). Prav tako bi bilo treba sodnike razbremeniti vseh sodniških opravil, ki niso sojenje v sporih, ter jih je zato mogoče zaupati tudi drugim ustrezno kvalificiranim pravnikom na sodiščih (npr. izračun višine prisojenih stroškov postopka). Zato je tudi pomembna ureditev položaja in zaposlitev strokovnih sodelavcev na sodiščih. Treba je doseči večjo stopnjo enakomerne obremenjenosti sodnikov, tudi ob ustrezni reorganizaciji mreže sodišč, ki bi temeljila tudi na tem, da sodnik lahko sodi na več (manjših) sodiščih določenega okrožja. Vse navedeno pa je usmerjeno k pomembnemu cilju, da se tudi število sodnikov postopno bistveno zmanjša in približa povprečju držav članic Evropske unije. Eno je seveda povezano z drugim, saj je boljša ureditev položaja sodnikov mogoča ob njihovem relativno manjšem številu.

Na to kaže tudi nedavni razvoj v Republiki Sloveniji, ko kljub več kot desetletju gospodarske rasti ni bilo politične volje, da bi se le-ta odrazila tudi pri investicijah v sodstvo (izgradnja nove sodne stavbe v Ljubljani se ni začela) in pri položaju sodnikov, katerih plače in karierne možnosti se s to rastjo niso usklajevale. Poleg tega pa ob dejstvu, da sodstvo opravlja vrsto nalog, ki jih v primerljivih državah Evropske unije opravljajo drugi organi, tudi slika relativno velike proračunske porabe za sodstvo kaže napačno podobo, saj so v to porabo vključeni tudi vsi stroški navedenih nalog in pristojnosti.

Vse to pa ima svoj namen in jasen cilj: položaj sodnikov mora biti tak, da v svoje vrste sodstvo lahko pridobiva in ohranja najboljše pravnike. Da bi bilo to treba in mogoče še nadalje izboljšati, je razvidno tudi iz dejstva, da za mesta sodnikov (tudi na višjih stopnjah sodišč) zelo redko kandidirajo ugledni pravni strokovnjaki z daljšim stažem, npr. iz vrst odvetnikov in profesorjev prava. K tej zadržanosti pa žal dodatno prispeva tudi vprašanje politične negotovosti pri odločanju Državnega zbora o izvolitvah na sodniška mesta, kot se je pokazalo pri nedavni neizvolitvi profesorja prava, ki potrebnega števila glasov na javnem glasovanju ni dobil, ne da

bi bili za to predstavljeni kakršnikoli razlogi. O tem vprašanju bo Sodni svet sprejel nadaljnje pobude za potrebne spremembe pravnega reda, saj tako stanje vodi nasprotno od zastavljenega cilja. Ali se bodo za to pristojni organi odločili podpreti umik dnevne politike iz postopkov imenovanj sodnikov, bo videti v kratkem – upati pa je, da bomo skupaj našli energijo za potrebne spremembe.

Kot predsednik Sodnega sveta sem tudi v preteklem letu pristojne organe večkrat opozarjal na potrebo po kadrovski in finančni okrepitvi položaja Sodnega sveta, na kar je v svojem poročilu ustrezno opozorila tudi Evropska komisija. Za izboljšanje hitrosti postopkov izbire, sistemsko spremljanje stanja in potreben vpliv na njegovo izboljšanje bi Sodni svet moral pridobiti vlogo, ki je v Evropski uniji sprejeta kot nujen standard ustavne demokratične ureditve. A tudi to je stvar, na katero Sodni svet lahko le opozarja, velike izboljšave pa bi bile možne ob odločitvi pristojnih organov ter relativno majhnih finančnih sredstvih.

In na koncu še nekaj misli o vprašanju ugleda sodstva. Velikokrat je slišati, da je sodstvo za svoj ugled odgovorno samo. To lahko morda drži pri uporabnikih storitev sodišč, pri katerih pa je po zadnjih podatkih slika pozitivna. Pri vprašanju ugleda v širši javnosti, pa je to v našem času in prostoru zgrešena teza. Sodstvo je namreč očitno predmet politične obravnave in presoje politične vsečnosti s strani različnih delov političnega spektra, tudi s strani nosilcev pomembnih državnih funkcij. Celo več, rušenje ugleda sodstva je postalo stalnica (dela) političnega govora in sporočanja, kot da je to cilj, ki bi bil lahko kakorkoli koristen za državljanke in državljane ter druge prebivalke in prebivalce naše države. Poleg tega pa je tak dialog pogosto povsem asimetričen, saj sodišča – že zaradi varstva osebnih podatkov strank v postopkih, pa tudi svoje narave dela – tudi na povsem neutemeljene in neresnične kritike ne morejo dajati celovitega odgovora. Namesto konstruktivnih predlogov, pobud in ustrezne podpore izboljšanju delovanja sodstva je tako bistveno bolj pogosto izpostavljanje glasnih, pavšalnih ter pogosto nedostojnih kritik. Temu je bil žal ob določenih odločitvah izpostavljen tudi Sodni svet. V takem dialogu ne sodstvo in ne Sodni svet že zaradi ohranjanja lastnega dostojanstva ne moreta sodelovati. A to je vprašanje javne in politične kulture in stopnje njenega razvoja, za katerega lahko le upamo, da se bo premaknil v pravo smer.

dr. Erik Kerševan, vrhovni sodnik

A. POROČILO O DELU SODNEGA SVETA

1 KRATEK POVZETEK DELA V LETU 2019

Dinamika poslovanja Sodnega sveta se v zadnjih nekaj letih opazno povečuje, in to ne samo na račun povečanega obsega pristojnosti, ki so ga organu v preteklosti prinesle že številne spremembe področne zakonodaje, zlasti Zakona o sodiščih, nato pa v letu 2017 tudi Zakon o sodnem svetu. V letu 2019 je Sodni svet v okviru svoje temeljne pristojnosti (izbira kandidatov za sodniška mesta 131. člen Ustave) zaključil največ razpisov za sodniška mesta v zadnjih petih letih, in sicer za kar 144 % več v primerjavi s predhodnim letom 2018; ob tem, da je bilo v letu 2019 na razpise, ki jih je Sodni svet zaključil, prijavljenih največ kandidatov (skupno 515), kar predstavlja 104 % povečanje glede na leto 2018, in da je bilo na sejah Sodnega sveta izvedenih tudi največ razgovorov s kandidati za sodniška mesta, in sicer skupno 138, kar predstavlja 52 % povečanje glede na leto 2018.

Poleg opaznega povečanja števila zaključenih razpisnih postopkov za sodniška mesta v letu 2019 je bilo sprejetih za 125 % več odločitev glede predlogov za napredovanje sodnikov v primerjavi z letom 2018; vloženi prvi dve zahtevi za oceno ustavnosti in zakonitosti predpisov, ki posegajo v položaj in organizacijo sodstva; sprejetih 16 načelnih stališč o položaju sodstva in sodnikov (300 % več od predhodnega leta); prejetih in odgovorjenih za 59 % več novinarskih vprašanj in za 500 % več zahtev za informacije javnega značaja; za 100 % več zadev je bilo v obravnavi pred disciplinskim sodiščem; za 133 % se je povečalo število vloženi pobud za izrek disciplinske sankcije; za 200 % več je bilo sprejetih odločitev disciplinskega sodišča; za 20 % več je bilo vloženi pobud in zahtev na Komisijo za etiko in integriteto ter za 75 % več izdanih načelnih mnenj in smernic.

V letu 2019 se je za 22 % povečalo tudi skupno število sej Sodnega sveta in njegovih delovnih teles (iz 37 v letu 2018 na 45 v letu 2019). Izboljšala pa se je tudi učinkovitost dela na sejah Sodnega sveta, saj se je trajanje sej glede na število sprejetih odločitev in rešenih zadev skrajšalo. Čeprav absolutne številke tega povečanja niso velike, navedeni rezultati nedvomno kažejo na to, da se organ razvija in svoje poslanstvo zelo uspešno in prizadevno izpolnjuje, zlasti če se upošteva, da je članstvo v vseh delovnih telesih Sodnega sveta neprofesionalno in da ima organ v primerjavi z drugimi manjšimi samostojnimi in neodvisnimi državnimi organi minimalen kadrovski okvir podpornega strokovno in administrativno-tehničnega kadra.

2 PREDSTAVITEV IN ORGANIZACIJA

2.1 Predstavitev

Sodni svet Republike Slovenije (v nadaljevanju Sodni svet) je samostojen in neodvisen državni organ, ki opravlja naloge, določene z zakonom, varuje samostojnost in neodvisnost sodne veje oblasti ter skrbi za zagotavljanje kakovosti dela sodišč in sodnikov ter javnega ugleda sodstva (prvi odstavek 2. člena Zakona o sodnem svetu).

Ustanovljen je bil leta 1990 z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o rednih sodiščih¹ z namenom obravnave temeljnih vprašanj s področja kadrovske politike sodišč. Ustavni položaj mu je bil podeljen naknadno s sprejemom Ustave Republike Slovenije in njegovo umestitvijo v sistem organizacije državne oblasti (130., 131. in 132. člen Ustave Republike Slovenije, v nadaljevanju Ustava).

Sodni svet je državni organ sui generis, ki ga ni mogoče uvrstiti v nobeno izmed treh vej državne oblasti. Njegov položaj in pristojnosti v temeljnih okvirih izhajata iz 130., 131. in 132. člena Ustave. Konkretno pa njegov položaj, pristojnosti, organizacijo in sestavo, postopek in pogoje za izvolitev članov, trajanje njihovega mandata, prenehanje funkcije in druga vprašanja, povezana z delovanjem Sodnega sveta, ureja Zakon o sodnem svetu.

Zakon o sodnem svetu je bil sprejet 25. 4. 2017, začel je veljati 20. 5. 2017, uporablja pa se od 20. 11. 2017 (v nadaljevanju ZSSve).²

Od sprejema ZSSve je status Sodnega sveta celostno urejen v samostojnem zakonu, kar Sodni svet že v normativnem pogledu postavlja ob bok ostalim ustavnim in drugim državnim organom v sistemu zavor in ravnovesij med različnimi vejami oblasti. ZSSve je Sodnemu svetu podelil tudi finančno neodvisnost, saj kot samostojni in neposredni proračunski uporabnik z dvotretjinsko večino glasov vseh članov sprejme predlog finančnega načrta za svoje delovanje za vsako proračunsko obdobje in ga posreduje Vladi Republike Slovenije (drugi odstavek 56. člena ZSSve).

Pristojnosti Sodnega sveta so se vse od njegove ustanovitve v letu 1990 pomembno širile, najprej s številnimi spremembami področne zakonodaje, zlasti Zakona o sodiščih (v nadaljevanju ZS) in Zakona o sodniški službi (v nadaljevanju ZSS), nazadnje pa tudi s sprejemom ZSSve. Z vsemi temi spremembami se je vloga Sodnega sveta kot varuha samostojnosti in neodvisnosti sodne veje oblasti na eni ter skrbnika kakovosti dela sodišč in sodnikov in javnega ugleda sodstva na drugi strani krepila in pomembno konkretizirala.

Temeljni, ustavno opredeljeni vlogi Sodnega sveta, sta izbira in predlaganje kandidatov za izvolitev v sodniško funkcijo (130. člen Ustave) ter predlaganje razrešitev sodnikov (132. člen Ustave). V sistemu delitve oblasti Sodni svet zagotavlja ustavno predvideno sodelovanje med zakonodajno in sodno vejo oblasti pri kadrovskih odločitvah v sodstvu. Z njegovim kadrovskim delovanjem je sodstvu zagotovljena specifična demokratična legitimnost. Sodni svet, izhajajoč iz svojega ustavno opredeljenega položaja, v okviru svojih pristojnosti odloča oblastno, avtoritativno in strokovno avtonomno, s tem pa tudi neodvisno od treh ustavno opredeljenih vej oblasti, s čimer v odločilni meri prispeva tako k zagotavljanju neodvisnosti sodstva in sodnikov kot k zagotavljanju kakovostnega izvrševanja sodne oblasti.

¹ Uradni list RS, št. 8/90

² Uradni list RS, št. 23/2017

2.2 Poslanstvo in pristojnosti

Ustava položaja in poslanstva Sodnega sveta izrecno ne opredeljuje. Navedeno je opredelil ZSSve, ki v 2. členu določa, da je Sodni svet samostojen in neodvisen državni organ, ki opravlja naloge, določene z zakonom, varuje samostojnost in neodvisnost sodne veje oblasti ter skrbi za zagotavljanje kakovosti dela sodišč in sodnikov ter javnega ugleda sodstva. Vloga Sodnega sveta in izvor avtoritete, ki jo Sodni svet predstavlja v sistemu delitve oblasti, pa je utemeljena tudi na njegovi sestavi in organih oziroma subjektih, ki volijo člane Sodnega sveta.

Po svoji ustavno določeni funkciji je Sodni svet predlagalno telo, vendar sta mu že ZS in ZSS, nato pa tudi ZSSve določili še vrsto drugih pristojnosti, ki so tesno povezane s temeljnimi ustavnimi načeli, ki na eni strani jamčijo neodvisnosti sodstva (125. člen Ustave) in na drugi strani učinkovito in kvalitetno sodno varstvo (23. člen Ustave).

V letu 2019 je imel Sodni svet naslednje temeljne pristojnosti (23. člen ZSSve):

1. Glede izbire, imenovanja in razrešitev sodnikov ter predsednikov in podpredsednikov sodišč:

- podaja predhodnega mnenja v postopku imenovanja predsednika Vrhovnega sodišča,
- predlaganje Državnemu zboru kandidate za imenovanje na mesto Vrhovnega sodnika,
- imenovanje in razrešitev predsednikov in podpredsednikov sodišč, razen predsednika Vrhovnega sodišča,
- izbira kandidatov za prosto sodniško mesto,
- predlaganje kandidatov Državnemu zboru za izvolitev v sodniško funkcijo oziroma imenovanje sodnikov na razpisana sodniška mesta,
- podaja obrazloženega mnenja v postopku razrešitve predsednika Vrhovnega sodišča,
- seznanitev Državnega zbora s pravnomočno obsodilno sodbo zoper sodnika,
- podaja predloga Državnemu zboru za razrešitev sodnika,
- izdaja ugotovitevne odločbe o prenehanju sodniške funkcije oziroma sodniške službe;

2. Glede drugih kadrovskih vprašanj v zvezi s sodniki:

- odločanje o nezdržljivosti sodniške funkcije,
- odločanje o napredovanju v višji sodniški naziv,
- odločanje o hitrejšem napredovanju v plačnih razredih, na položaj svetnika ali na višje sodniško mesto,
- odločanje o izjemnem napredovanju v višji sodniški naziv,
- odločanje o potrditvi ocene, da sodnik ne ustreza sodniški službi,
- odločanje o predlogu za odpravo kršitev sodnika, ki meni, da je bila kakorkoli prizadeta njegova neodvisnost,
- odločanje o pritožbi zoper odločbo o premestitvi oziroma imenovanju na sodniško mesto, v sodniški naziv oziroma na položaj svetnika in zoper odločbo o uvrstitvi v plačni razred,
- odločanje o premestitvi sodnika,
- odločanje o dodelitvi sodnika na delo na Ustavno sodišče Republike Slovenije (v nadaljevanju Ustavno sodišče), Vrhovno sodišče, višje sodišče, v specializirani oddelek okrožnega sodišča, v strokovno službo Sodnega sveta, na Center za izobraževanje v pravosodju ali za opravljanje zahtevnejših strokovnih del na ministrstvo,
- odločanje o oprostitvi opravljanja sodniške službe,
- odločanje o dodelitvi sodniških štipendij;

3. Glede sodniške etike in integritete:

- sprejem kodeksa sodniške etike,
- imenovanje članov Komisije za etiko in integriteto,
- podaja zahteve za obravnavo etičnih vprašanj pred Komisijo za etiko in integriteto;

4. Glede disciplinske odgovornosti sodnikov:

- imenovanje disciplinskih organov,
- podaja pobude za uvedbo disciplinskega postopka zoper sodnika,
- izvršitev disciplinske sankcije zoper sodnika, če mu je bila po zakonu, ki ureja sodniško službo, izrečena disciplinska sankcija ustavitve napredovanja, znižanja plače ali premestitve na drugo sodišče,
- odločanje o ukrepu začasne odstranitve iz sodniške službe zoper predsednika Vrhovnega sodišča,
- odločanje o pritožbi zoper odločitve predsednika Vrhovnega sodišča o ukrepu začasne odstranitve sodnika iz sodniške službe;

5. Druge naloge:

- sprejem meril za izbiro kandidatov za sodniško mesto po predhodnem mnenju ministra in meril za kakovost dela sodnikov za oceno sodniške službe,
- sprejem navodil o načinu volitev članov personalnih svetov in razpis volitev,
- podaja soglasja k politiki zaznavanja in obvladovanja korupcijskih tveganj in izpostavljenosti sodišč ter spremljanje njenega uresničevanja,
- podaja predhodnega mnenja k shemi organizacijskih enot sodišč,
- podaja predhodnega mnenja v postopku določitve števila sodniških mest na posameznem sodišču,
- podaja mnenja k letnemu poročilu vrhovnega sodišča o učinkovitosti in uspešnosti sodišč in k predlogu finančnega načrta za sodišča,
- podaja mnenja Državnemu zboru in ministrstvu o zakonih, ki urejajo sodišča in sodniško službo,
- podaja zahteve za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti predpisov, če posegajo v ustavni položaj ali ustavne pravice sodstva,
- podaja obrazložene zahteve za odreditev pregleda poslovanja v zadevi,
- podaja mnenja o odreditvi pripora oziroma začetku kazenskega postopka zoper sodnika.

2.3 Delovna telesa in delovne skupine

Samostojna delovna telesa pri Sodnem svetu so Komisija za etiko in integriteto (49. člen ZSSve in 12. člen Poslovnika Sodnega sveta, v nadaljevanju Poslovnik)³ in disciplinski organi (38. člen ZSSve in 14. člen Poslovnika). Na podlagi 22. člena ZSSve Sodni svet imenuje tudi Volilno komisijo, pristojno za izvedbo volitev članov Sodnega sveta iz vrst sodnikov in volitev članov personalnih svetov sodišč.

Vse člane delovnih teles imenuje Sodni svet. Komisijo za etiko in integriteto sestavlja pet sodnikov. Disciplinski organi so disciplinsko sodišče, ki ima devet članov, ter disciplinski tožilec in namestnik disciplinskega tožilca. Volilna komisija ima predsednika in štiri člane ter njihove namestnike.⁴

³ Poslovnik sodnega sveta, sprejet na 109. seji 7. decembra 2017; objavljen v Uradnem listu RS, št. 74/2017 in na spletni strani Sodnega sveta: http://www.sodni-svet.si/images/stories/Poslovnik_Sodnega_sveta_7_12_2017.pdf.

⁴ Konkretnije o položaju, pristojnostih in delu delovnih teles Sodnega sveta v nadaljevanju letnega poročila.

Na podlagi 11. člena Poslovnika se za predhodno obravnavo posameznih strokovnih in organizacijskih vprašanj v zadevah iz pristojnosti Sodnega sveta ter pripravo poročil in predlogov za seje lahko ustanovijo tudi delovne skupine. V letu 2019 je bila na 30. seji 21. 11. 2019 ustanovljena delovna skupina za obravnavo predvidene reorganizacije mreže sodišč in predlogov sprememb ZS in ZSS, v kateri sodelujejo trije člani Sodnega sveta Vladimir Horvat, mag. Jana Petrič in Maja Praviček.

2.4 Strokovna služba

Organizacijsko, strokovno, administrativno in tehnično podporo Sodnemu svetu, Komisiji za etiko in integriteto, disciplinskim organom in Volilni komisiji zagotavlja strokovna služba Sodnega sveta (v nadaljevanju strokovna služba; 54. člen ZSSve, 9. člen Poslovnika).

Strokovno službo vodi generalni sekretar Sodnega sveta (v nadaljevanju generalni sekretar), ki v sodelovanju s predsednikom Sodnega sveta (v nadaljevanju predsednik) organizira delo Sodnega sveta (4. člen ZSSve, 8. člen Poslovnika). Generalni sekretar je dodeljeni sodnik, ki ima najmanj naziv okrožni sodnik (prvi odstavek 4. člena ZSSve).

V strokovno službo so lahko dodeljeni sodniki (četrti odstavek 54. člena ZSSve). Sodniki, dodeljeni v strokovno službo, opravljajo naloge tajnika Komisije za etiko in integriteto, tajnika disciplinskih organov, namestnika generalnega sekretarja in druge zahtevnejše strokovne naloge na področju delovnih nalog in projektov Sodnega sveta (8., 13. in 16. člen Poslovnika).

V strokovni službi so zaposleni javni uslužbenci. Notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest določa Akt o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest pri Sodnem svetu. Sistemizacija je prilagojena nalogam strokovne službe in delovnim procesom Sodnega sveta ter je oblikovana tako, da zagotavlja čim učinkovitejšo izrabo človeških virov.

Strokovna služba opravlja naloge v okviru dveh notranjih organizacijskih enot: v uradu predsednika in v strokovni službi v ožjem pomenu. V okviru urada predsednika javni uslužbenci opravljajo delovne naloge s področja tajniških opravil; prevzem in odprava pošilk ter arhiviranje dokumentov; administrativne naloge na področju priprave gradiv za seje Sodnega sveta in njegovih delovnih teles; vodenje spisov in vpisnikov; administrativne in protokolarne naloge na področju sodelovanja z ostalimi organi in organizacijami v Sloveniji in na področju mednarodnega sodelovanja ter administrativne naloge na področju odnosov z javnostmi.

Delo v strokovni službi v ožjem pomenu je organizirano po posameznih delovnih področjih, in sicer na pravnem, finančno-računovodskem, kadrovskem, statistično-analitičnem področju ter na področju mednarodnega sodelovanja in odnosov z javnostmi.

Slika 1: Organigram strokovne službe

2.5 Kadrovski pogoji

2.5.1 Generalni sekretar in dodeljeni sodniki

Generalni sekretar ima v razmerju do zaposlenih in dodeljenih v strokovni službi položaj predstojnika, razen glede imenovanj in razrešitev, ki so v pristojnosti predsednika (drugi odstavek 4. člena ZSSve in 4. člen Akta o organizaciji in sistemizaciji Sodnega sveta). Generalni sekretar vodi strokovno službo, izvršuje zadeve uprave Sodnega sveta ter pripravlja splošne akte organa, organizacijska navodila o delu, strokovno gradivo in podlage za delo Sodnega sveta. V letu 2019 je naloge generalne sekretarke opravljala okrožna sodnica Maja Rozman.

V strokovno službo so bili v letu 2019 dodeljeni okrožna sodnica svetnica Alenka Klemenčič, okrajna sodnica Daša Sikošek in okrožni sodnik Marko Češnovar (od 1. 9. 2019 dalje). Dodeljeni sodniki so za Sodni svet pripravljali strokovno najzahtevnejša poročila, analize pravne problematike, osnutke predlogov sklepov in odločb ter vlog v upravnih sporih; pripravljali so odgovore in poročila v okviru mednarodnega sodelovanja ter druge najzahtevnejše strokovne naloge s področja pristojnosti Sodnega sveta. Opravljali so tudi delo tajnika Komisije za etiko in integriteto in tajnika disciplinskih organov ter namestnika generalnega sekretarja.

Povprečno število dodeljenih sodnikov, skupaj z generalno sekretarko, je v letu 2019 znašalo 3,25, njihova dejanska prisotnost pa 76,6 %.

2.5.2 Javni uslužbenci

Na podlagi potrjenega kadrovskega načrta za 2018/2019 in veljavnega Akta o notranji organizaciji in sistematizaciji delovnih mest Sodnega sveta je bilo na dan 31. 12. 2019 v strokovni službi sistematiziranih 11 uradniških in strokovno tehničnih mest javnih uslužbencev, in sicer 2 pravosodna svetnika (PDI) II, 1 višji pravosodni svetovalec (PDI), 1 svetnik v pravosodju (za kadrovsko področje), 1 svetnik v pravosodju (za finančno-računovodsko področje), 1 analitik VII/2-1 za področje statistike in informatike, 1 finančnik VII/1, 1 višji pravosodni sodelavec (vodja urada Sodnega sveta), 1 višji pravosodni sodelavec (tajnik urada) in 2 sodna zapisnikarja.

Na dan 31. 12. 2019 je bilo na Sodnem svetu zaposlenih enajst javnih uslužbencev. Povprečno število zaposlenih javnih uslužbencev v letu 2019 je bilo 10,11, njihova dejanska prisotnost pa 82,3 %. Delovno mesto svetnika v pravosodju za finančno-računovodsko področje je bilo zaradi spoštovanja delovnopравnih rokov za izvedbo javnih razpisov prostega delovnega mesta in odpovednih rokov nezasedeno pretežni del leta, vse do 17. 8. 2019, kar je v veliki meri oteževalo finančno poslovanje organa.

2.5.3 Ocena ustreznosti strokovne službe

Število zaposlenih javnih uslužbencev in dodeljenih sodnikov v strokovni službi se je povečani dinamiki poslovanja Sodnega sveta od leta 2017, ko je stopil v veljavo ZSSve, skušalo prilagajati. V letu 2017 je bilo povprečno število zaposlenih 7 ter trije dodeljeni sodniki, skupaj 11 oseb. V letu 2019 je bilo v povprečju 10 zaposlenih in trije dodeljeni sodniki, skupaj 13 oseb. Dodatne kadrovske okrepitve so vsekakor prispevale k učinkovitejšemu delu organa, kar se kaže v pozitivnih kazalnikih poslovanja na vseh področjih, in dejstvu, da je organ zastavljene cilje in naloge na pretežnem področju realiziral ter uspel zagotavljati redno poslovanje vseh delovnih teles.

Kljub temu obstoječi kadrovski okvir po potrjenih kadrovskih načrtih 2018/2019 in 2020/2021 organu še vedno ne omogoča ustrezne administrativno-tehnične in strokovne podpore. Kot državni organ je Sodni svet dolžan tudi po organizacijski plati izpolnjevati številne zahteve posameznih področnih predpisov, ki urejajo finančno poslovanje; kadrovske zadeve; varstvo dokumentarnega gradiva; varstvo osebnih podatkov; zagotavljanje integritete organa; opravila v zvezi z upravljanjem premoženja, ki ga ima v uporabi, itd. To so dodatne zahteve, ki jih mora vsak organ izpolnjevati poleg rednega izvrševanja svojih temeljnih pristojnosti (tj. vsebinskega dela). In tudi za tovrstne naloge so potrebni določeni kadrovski resursi. V primerjavi z drugimi manjšimi samostojnimi in neodvisnimi državnimi organi, kot so Varuh človekovih pravic, Komisija za preprečevanje korupcije, Državna revizijska komisija, Informacijski pooblaščenec, ima Sodni svet dvakrat, celo do trikrat manjše število podpornega strokovno in administrativno-tehničnega kadra. Dodatna težava, s katero se v tem pogledu Sodni svet sooča, pa je tudi dejstvo, da si glede na obseg poslovanja ne more zagotoviti več zaposlenih na določenih področjih poslovanja. Tako ima na primer na kadrovskem področju, področju finančnega poslovanja in področju informatike zaposleno le eno osebo, kar se je ob daljših odsotnostih in kadrovskih menjavah zaposlenih že v prejšnjem in tudi v aktualnem poročevalskem letu izkazalo neugodno zlasti na finančno-računovodskem področju.

Velik del strokovnega potenciala kadrovske službe organa se mora zato še naprej koristiti za organizacijske potrebe Sodnega sveta in njegovih delovnih teles. Posledično lahko strokovna služba le v omejenem obsegu nudi strokovno podporo članom Sodnega sveta in njegovih delovnih teles glede obravnavnih zadev na sejah. Glede na neprofesionalno naravo funkcije članov vseh teles Sodnega sveta bi bilo treba zagotoviti, da se za seje v naprej pripravljajo poročila

z analizo zakonodaje, sodne prakse in prakse organa za vse zadeve iz pristojnosti Sodnega sveta in njegovih delovnih teles, česar pa v danem kadrovskem obsegu ni mogoče zagotavljati oziroma se zagotavlja v zelo omejenem obsegu.

Obenem je morala strokovna služba tudi v aktualnem poročevalskem obdobju povečan obseg dela organa reševati z nadurami zaposlenih in dodeljenih ter dodatno pomočjo uslužbencev posameznih oddelkov Vrhovnega sodišča Republike Slovenije (v nadaljevanju Vrhovno sodišče) in Okrožnega sodišča v Ljubljani. Sodni svet ima od leta 2018 z Vrhovnim sodiščem sklenjen sporazum o sodelovanju, po katerem Vrhovno sodišče na finančnem, informacijskem in administrativnem področju zagotavlja Sodnemu svetu pomoč v primerih povečanega obsega dela ali odsotnosti zaposlenih in dodeljenih v strokovni službi. Sredstva za povečan obseg dela javnih uslužbencev Vrhovnega sodišča, ki izvajajo pomoč, zagotavlja Sodni svet. Vrhovno sodišče pa Sodnemu svetu že ves čas brezplačno zagotavlja tudi informacijsko-aplikativno podporo, tako da mu omogoča uporabo elektronskih vpisnikov za poslovanje z dokumentarnim gradivom, ter sistemsko podporo na področju informacijsko-komunikacijske tehnologije. Pomoč Okrožnega sodišča v Ljubljani je že ves čas v celoti na ravni konstruktivnega (neodplačnega) odnosa med organoma.

Dolgoročno pa ni mogoče zagotavljati vseh vidikov poslovanja organa s povečanim obsegom dela in nadurami zaposlenih in/ali za potrebe tekočega poslovanja na različnih segmentih delovanja organa najemati zunanje sodelavce oziroma se zanašati na pripravljenost in zmožnosti drugih organov.

2.6 Prostorski in ostali pogoji za delo

2.6.1 Prostorski pogoji

Poslovni prostori Sodnega sveta se nahajajo v poslovni stavbi na Trdinovi 4 v Ljubljani, v neposredni bližini Vrhovnega sodišča in ostalih temeljnih državnih organov (Državni zbor, Ministrstvo za pravosodje).

Prostore je za potrebe Sodnega sveta v letu 2018 najelo Ministrstvo za pravosodje, ki je po določbi drugega odstavka 3. člena ZSSve pristojno za zagotavljanje prostorov za delovanje Sodnega sveta. Sodni svet ima v uporabi enajst pisarn (s 17 delovnimi prostori), večjo sejno sobo, sprejemnico, čajno kuhinjo, lastne toaletne prostore in arhiv. Skupna površina prostorov znaša 463,50 m² in arhiv v izmeri 62,20 m².

Navedeni prostori so trenutno tako reprezentančno kot prostorsko primerni za poslovanje Sodnega sveta in so organu omogočili realizacijo potrjenega kadrovskega načrta za 2018/2019, ne dopuščajo pa morebitne nadaljnje kadrovske okrepitve, ki bi bila glede na trenutni obseg dela in neprofesionalno naravo funkcije članov Sodnega sveta in njegovih delovnih teles potrebna.

2.6.2 Tehnična, računalniška in programska oprema

V letu 2019 je organ prenovil strežniški del strojne in programske opreme. Izveden je bil nakup novega strežnika in ustrezno brezprekinitveno napajanje za strežnik in mrežne usmerjevalnike. Namestitev strojne in systemske programske opreme je opravil Center za informatiko pri Vrhovnem sodišču.

Dodatno je bil opravljen nakup petih namiznih tiskalnikov in dveh optičnih bralnikov za pretvorbo prejetega papirnatega gradiva v digitalno obliko. Na področju programske opreme je bil izveden nakup licenc za programski paket Office 365 in na tej podlagi uveden skupni E-koledar.

2.7 Finančna sredstva

2.7.1 Zaključni račun

Sodni svet je samostojni in neposredni proračunski uporabnik od 20. 11. 2017 (56. člen ZSSve). Leto 2019 je bilo drugo leto samostojnega finančnega poslovanja organa.

Financiranje je potekalo izključno iz proračunskih virov po proračunskih postavkah in namensko v skladu z računovodskim načelom denarnega toka (plačane realizacije). Sredstva so bila dodeljena s sprejetim proračunom 2019 oziroma kasneje povečana z rebalansom proračuna za leto 2019 in so znašala 612.570,00 €.

Na podlagi poziva Ministrstva za finance in ocene prostih pravic porabe do konca leta 2019 je bila opravljena prerazporeditev ostanka sredstev iz postavke plače 6728, na postavko 7640 Rezerva Republike Slovenije v višini 40.700,70 €, z namenom zagotovitve dodatnih sredstev za izločanje in posledično oblikovanje in uporabo proračunske rezerve. Konec leta 2019 je tako veljavni proračun organa znašal 571.869,30 €. Realiziranih je bilo 554.802,58 € sredstev.

Tabela 1: Rebalans in realizacija

Proračunska postavka	Naziv postavke	Rebalans 2019	Veljavni proračun 2019	Realizacija 2019	povečanje / zmanjšanje VP / REB19
6728	Plače	384.275,00	343.574,30	343.574,30	-40.700,70
6729	Materialni stroški	184.184,00	199.357,35	198.727,77	15.173,35
6730	Investicije in invest. vzdrž. državnih organov	44.111,00	28.937,65	12.500,51	-15.173,35
SKUPAJ		612.570,00	571.869,30	554.802,58	

Razlika med rebalansom proračuna 2019 (612.570,00 €) in realiziranim finančnim načrtom (554.802,58 €) znaša 57.767,42 €, kar pomeni, da je bila realizacija 2019 nižja za 9,43 % od rebalansa proračuna.

Razlike med rebalansom proračuna 2019 in veljavnim proračunom 2019 so bile na vseh proračunskih postavkah. Na plačah se je veljavni proračun zmanjšal za 40.700,70 €, na materialnih stroških se je povečal za 15.173,35 €, na investicijah in investicijskem vzdrževanju pa zmanjšal za 15.173,35 €.

Povečanje na materialnih stroških in zmanjšanje na postavki investicije in investicijsko vzdrževanje državnih organov je bilo izvedeno zaradi primanjkljaja za tekoče poslovanje.

Povečanju sredstev na podskupini kontov 402 izdatki za blago in storitve v znesku 14.543,77 € oz. za 7,90 % višja realizacija od rebalansa proračuna 2019, je botroval večji obseg poslovanja organa na račun novih pristojnosti, ki jih je organu prinesel ZSSve in ki je rezultiral zlasti v povečanju izplačil sejin in potnih stroškov članom vseh delovnih teles organa.

Zmanjšanje sredstev na podskupini kontov 420 nakup in gradnja osnovnih sredstev v znesku 31.610,49 € oz. realizacija je bila manjša za 71,66 % od rebalansa proračuna 2019, je bilo izvedeno predvsem zaradi potrebe po povečanju sredstev na postavki materialni stroški za opravljanje tekočega poslovanja organa. S pomočjo Vrhovnega sodišča in njihove finančno računovodske službe ter posameznih sektorjev Ministrstva za finance je organ kljub težavam zaradi nezasedenosti delovnega mesta finančnik prve tri četrtine leta vseeno uspel do konca leta 2019 realizirati najbolj nujne potrebe iz naslova investicij in tekočega vzdrževanja v skupnem obsegu 12.500,51 EUR (nakup namiznih računalnikov, tiskalnikov, skenerjev, stolov, strežnika in UPS itd). Ostalih, prav tako nujnih investicij do konca tega leta ni bilo mogoče realizirati. Gre zlasti za nakup konferenčnega sistema in sistema za PowerPoint predstavitve v sejni sobi.

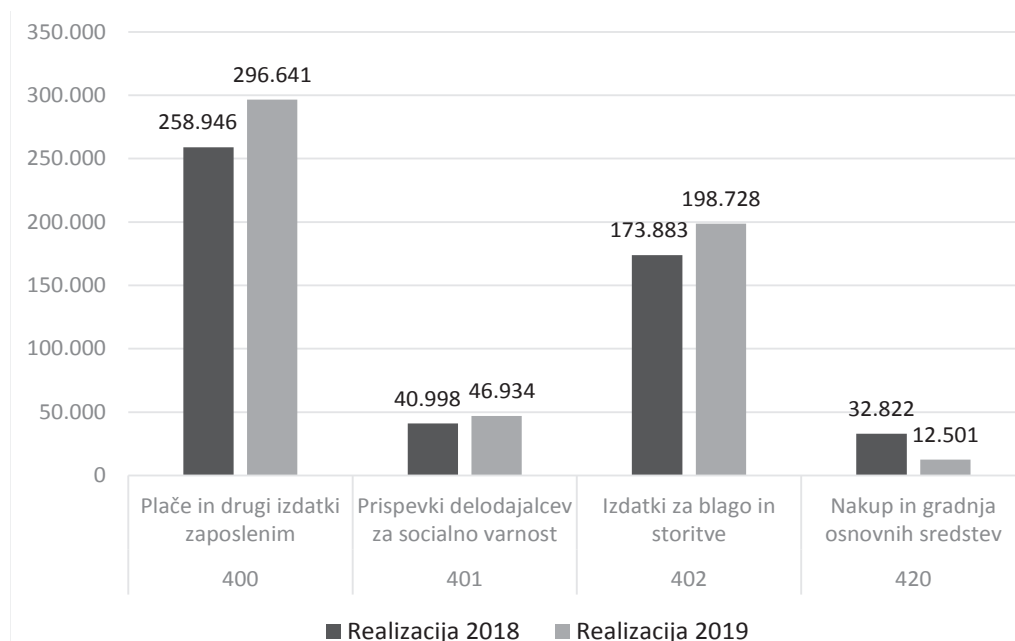
Sredstev na plačni postavki v višini 40.700,70 € organ ni uspel realizirati, ker organ v letu 2019 iz objektivnih razlogov do avgusta ni uspel zaposliti finančnika po potrjenem kadrovskem načrtu. Ostanek sredstev na podskupini kontov 400 je bil zato na podlagi poziva Ministrstva za finance prerazporejen v Rezervo Republike Slovenije.

V primerjavi s preteklim letom (realizacija v letu 2018: 506.649,10 €) so se odhodki v letu 2019 (554.802,58 €) povečali za 9,50 %.

Tabela 2: Realizacija po podskupini kontov

Podskupina kontov		Realizacija 2018	Realizacija 2019
400	Plače in drugi izdatki zaposlenim	258.945,59	296.640,57
401	Prispevki delodajalcev za socialno varnost	40.997,74	46.933,73
402	Izdatki za blago in storitve	173.883,42	198.727,77
420	Nakup in gradnja osnovnih sredstev	32.822,35	12.500,51
SKUPAJ		506.649,10	554.802,58

Graf 1: Primerjava realizacije proračuna za leti 2018 in 2019

2.7.2 Ocena ustreznosti finančnih sredstev in pogojev finančnega poslovanja

Zaradi povečanega obsega pristojnosti, povečanega tudi siceršnjega obsega dela vseh delovnih teles organa in povečanja kadrovskega okvira strokovne službe se je od leta 2017 povečala tudi finančna poraba sredstev organa. Sodnemu svetu je bilo zato z rebalansom proračuna 2019 odobrenih dodatnih 110.000,00 EUR glede na sprejeti proračun 2019. S tem zneskom pa je organ uspel zagotoviti le tekoče poslovanje organa do konca proračunskega obdobja, ne pa tudi potreb iz naslova izboljšanja kvalitete dela, zagotovitve ustrezne informacijske podpore delovanja organa, aktivne udeležbe v širšem mednarodnem (zlasti evropskem) pravnem prostoru, itd.

Upravičena pričakovanja javnosti in vseh treh vej oblasti po učinkovitem in kvalitetnem delu Sodnega sveta, na kar je opozoril tudi odstop članice dr. Verice Trstenjak v aktualnem mandatu Sodnega sveta 2018-2021, bodo poleg kadrovske okrepitve strokovne službe terjale tudi določene premike na vsebinskem in organizacijskem področju dela organa. Sodni svet ima po določilu petega odstavka 18. člena ZSS v izbirnih postopkih za sodniška mesta možnost opravljati psihološke preizkuse ter preizkuse strokovnega znanja, osebnostnih lastnosti, sposobnosti in veščin kandidatov, česar brez ustreznih finančnih in kadrovskega resursov do sedaj ni bilo mogoče izvajati. Organ še vedno nima zagotovljene ustrezne informacijske podpore za izvajanje sej delovnih teles (tj. videokonferenčnega sistema v sejni sobi). Dodeljena sredstva pa organu tudi ne omogočajo aktivne udeležbe v širšem mednarodnem (zlasti evropskem) pravnem prostoru v vseh pogledih. Ker organu v proračunu za leto 2020 in 2021 niso bila odobrena dodatna sredstva, ostajajo tudi v bodoče projekti zagotavljanja psihološkega testiranja kandidatov za sodniška mesta, informatizacija sejne sobe in želja kandidirati za organizacijo generalne skupščine ENCJ v letu predsedovanja Republike Slovenije Svetu Evropske unije nerealizirani.

Zlasti neugodna pa je bila za finančno poslovanje organa tudi v letu 2019 okoliščina, da je imel organ le štiri mesece zaposleno osebo, usposobljeno za izvajanje proračunsko-računovodskih opravil. Po dveh letih samostojnega proračunskega poslovanja se še naprej izkazuje, da ni ustrezno, da ima organ za tako pomembno področje, kot je finančno poslovanje, zaposleno le eno osebo. Po drugi strani zaposlitev več oseb, usposobljenih za finančno-računovodsko poslovanje, glede na obseg poslovanja organa, ekonomsko in organizacijsko ne bi mogla biti opravičljiva. V tem pogledu Sodni svet ponovno, kot že v Letnem poročilu 2018, opozarja, da bi bila organizacija skupnih služb na nivoju državnega aparata za več manjših državnih organov na področjih, kot so finančno-računovodsko poslovanje, kadrovske zadeve, informacijska podpora, dobrodošla, če ne celo nujna, pa tudi ekonomsko racionalnejša organizacijska izboljšava.

3 SODNI SVET

3.1 Sestava

Sodni svet sestavlja enajst članov. Pet članov izvoli na predlog Predsednika republike Državni zbor Republike Slovenije (v nadaljevanju Državni zbor) izmed univerzitetnih profesorjev prava, odvetnikov in drugih pravnikov; šest članov izmed sebe izvolijo sodniki, ki trajno opravljajo sodniško funkcijo (131. člen Ustave in 10. člen ZSSve).

Funkcija člana Sodnega sveta je častna in se opravlja nepoklicno. Člana Sodnega sveta, ki sodeluje pri delu Sodnega sveta, ni mogoče klicati na odgovornost za mnenje, ki ga je dal pri odločanju (11. člen ZSSve).

Mandat člana Sodnega sveta traja šest let. Vsaka tri leta se izvolijo dva ali trije člani Sodnega sveta, ki jih izvoli Državni zbor, ter trije člani Sodnega sveta, ki jih izmed sebe izvolijo sodniki, ki trajno opravljajo sodniško funkcijo (12. člen ZSSve).

Predsednika in podpredsednika izvolijo člani izmed sebe s tajnim glasovanjem in z dvotretjinsko večino vseh glasov. Predsednik zastopa Sodni svet in vodi njegovo delo ter usmerja sodelovanje Sodnega sveta z drugimi organi. V njegovi odsotnosti ga nadomešča podpredsednik (13. člen ZSSve in 7. člen Poslovnika).

Tabela 3: Sestava članov Sodnega sveta

Ime in Priimek	Funkcija oz. položaj člana	Pričetek mandata	član / predsednik / podpredsednik
Martina Colnar	članica	izvoljena 5. 7. 2018	
Vladimir Horvat	član	izvoljen 5. 7. 2018	
Albina Hrncar Pečnik	članica	izvoljena 18. 6. 2015	
dr. Erik Kerševan	član / predsednik	izvoljen 5. 7. 2018	od 16. 4. 2019 opravlja funkcijo predsednika
dr. Barbara Nerat	članica / predsednica	izvoljena 18. 6. 2015	od 5. 7. 2018 do 16. 4. 2019 opravlja funkcijo predsednice
mag. Jana Petrič	članica / podpredsednica	izvoljena 18. 6. 2015	od 7. 7. 2016 do 4. 7. 2018 opravlja funkcijo podpredsednice
Maja Praviček	članica	izvoljena 18. 6. 2015	
prof. dr. Saša Prelič	član	izvoljen v DZ 5. 3. 2019	
Andrej Rozman	član	izvoljen v DZ 5. 7. 2018	
prof. dr. Grega Strban	član / podpredsednik	izvoljen v DZ 18. 6. 2015	od 5. 7. 2018 opravlja funkcijo podpredsednika
mag. Emil Zakonjšek	član	izvoljen v DZ 5. 7. 2018	

3.2 Seje

O zadevah iz svoje pristojnosti Sodni svet odloča na sejah in dopisnih sejah (26. člen ZSSve in 17. člen Poslovnika). Redne seje potekajo po terminskih načrtih, ki jih Sodni svet sprejme enkrat ali dvakrat letno. Seje Sodnega sveta sklicuje predsednik.

Sklici sej ter dnevni redi in zapisniki sej so javni. Objavljajo se na spletni strani Sodnega sveta⁵ in intranetni strani sodišč, ob upoštevanju predpisov o varstvu osebnih podatkov.

⁵ <http://www.sodni-svet.si/#/ssvet/sporocila>

O najpomembnejših odločitvah, kot so npr. odločitve o imenovanju in razrešitvi predsednika in podpredsednika sodišča, o sprejemu Poslovnika, o predlogih za izvolitev sodnikov ter o imenovanjih in napredovanjih sodnikov, Sodni svet odloča z dvotretjinsko večino vseh članov, tj. z 8 glasovi (29. člen ZSSve in 35. člen Poslovnika). S tem je zagotovljena večja legitimnost odločitev Sodnega sveta, saj člani sodniki, ki so v Sodnem svetu zastopani večinsko (6 članov je izvoljenih iz vrst sodnikov), ne morejo sami sprejemati odločitev, ki so pomembne za delovanje sodstva in položaj sodnikov.

Pred sejo morajo člani pregledati in se seznaniti z obsežnim gradivom, da lahko odgovorno odločajo in sprejemajo odločitve (gradivo posamezne seje praviloma obsega več tisoč strani). Za člane, ki funkcije ne opravljajo poklicno, je to dodatna obveznost ob njihovih siceršnjih poklicnih dolžnostih. Vendar je treba poudariti, da člani Sodnega sveta odločitve sprejemajo s potrebno odgovornostjo in skrbnostjo, saj se zavedajo pomena odločitev za uspešno in neodvisno delovanje sodstva. Vsak član Sodnega sveta mora odgovorno presoditi, ali lahko, glede na svoje poklicne obveznosti in druge obremenitve, v danih pogojih in organizaciji dela Sodnega sveta, posveti dovolj časa pripravi na seje in aktivnemu in odgovornemu sodelovanju na sejah.

V letu 2019 so seje Sodnega sveta potekale v prostorih Sodnega sveta, praviloma na 14 dni s pričetkom ob 14. uri. Izvedenih je bilo triindvajset rednih, ena dopisna in ena izredna seja (skupno 25 sej), ki so v povprečju trajale skoraj 6 ur. V času sodnih počitnic Sodni svet ni zasedal.

Na 25 sejah je Sodni svet sprejel 254 odločitev o pravicah, obveznostih in pravnih koristih sodnikov, kar je za 84 % več kot v predhodnem poročevalskem obdobju. Poleg odločanja o pravicah, obveznostih in pravnih koristih je Sodni svet na svojih sejah sprejemal tudi mnenja o zakonodajnih predlogih, odgovarjal na predloge, pobude in zahteve strank, sprejemal splošne pravne akte iz svoje pristojnosti, odločal o sodelovanju Sodnega sveta na mednarodnem področju in na področju sodelovanja z ostalimi državnimi organi ter o strateških vprašanjih s področja sodstva.

V postopkih izbire kandidatov za prosta sodniška mesta ter prosta mesta predsednikov in podpredsednikov sodišč je bilo izvedenih 133 razgovorov s kandidati za sodniška mesta ter 15 s kandidati za mesta predsednikov in podpredsednikov sodišč, kar je za 28,7 % več kot v predhodnem poročevalskem obdobju. Pri tem je bilo število izvedenih razgovorov s kandidati za sodniška mesta večje za 46,1 %, število razgovorov s kandidati za vodstvena mesta pa manjše za 37,5 %.

Na izredni seji 18. 3. 2019 je bilo izvedeno srečanje z ministrico za pravosodje Andrejo Katič. Hkrati so se obravnavala aktualna vprašanja s področja sodne uprave glede zagotavljanja pogojev za redno izvajanje sodne oblasti ter vprašanja s področja položaja, pravic in obveznosti sodnikov; izvedla razprava o položaju, organizaciji in pristojnostih Sodnega sveta; obravnavalo Poslovno poročilo in zaključni račun Sodnega sveta za leto 2018 ter problematika položaja strokovnih sodelavcev in razmerje med položajem strokovnih sodelavcev in sodnikov.

Na dopisni seji, ki je potekala 19. do 20. avgusta 2019, je Sodni svet sprejel predloga finančnega in kadrovskega načrta Sodnega sveta 2020-2021.

Tabela 4: Seje v številkah

	2017	2018	2019	Razlika 2018/2019 v %
Redne seje	23	21	23	9,5
Dopisne seje	2	1	1	0,0
Izredne seje	/	1	1	0,0
Skupno število sej	25	23	25	8,7
Povprečno trajanje rednih in izrednih sej	5 ur	6ur 10m	5ur 55m	-4,1
Število opravljenih razgovorov	143	115	148	28,7
a. Razgovori s kandidati za sodniška mesta	125	91	133	46,1
b. Razgovori s kandidati za vodstvena mesta	18	24	15	-37,5
Skupno število izbranih kandidatov za vodstvena in sodniška mesta	39	43	65	51,2
a. Izbrani kandidati za vodstvena mesta	15	17	13	-23,5
b. Izbrani kandidati za sodniška mesta	24	26	52	100,0
Odločitve o pravicah, obveznostih in pravnih koristih sodnikov	121	138	254	84,0
Udeležba predsednikov oziroma podpredsednikov sodišč	18	14	40	185,7
Udeležba ministra za pravosodje	1	/	4	/

3.3 Odločitve o pravicah, obveznostih in pravnih koristih sodnikov

3.3.1 Imenovanja in razrešitve predsednikov in podpredsednikov sodišč

Predsednika Vrhovnega sodišča imenuje Državni zbor na predlog ministra, pristojnega za pravosodje, po predhodnem mnenju Sodnega sveta in občne seje Vrhovnega sodišča; predsednike drugih sodišč imenuje Sodni svet po predhodnem mnenju ministra, pristojnega za pravosodje, predhodnem mnenju predsednika Vrhovnega sodišča in predhodnem mnenju predsednika neposredno višjega sodišča oziroma predsednika okrožnega sodišča za imenovanje predsednika okrajnega sodišča, ki je organizacijska enota tega okrožnega sodišča (prvi in drugi odstavek 62a. člena ZS).

O razrešitvi predsednika Vrhovnega sodišča odloči Državni zbor na obrazložen predlog ministra, pristojnega za pravosodje, po predhodnem obrazloženem mnenju Sodnega sveta in občne seje Vrhovnega sodišča; o razrešitvi predsednikov ostalih sodišč odloča Sodni svet, ki mora

pred odločitvijo pridobiti mnenje ministra, pristojnega za pravosodje, in predsednika Vrhovnega sodišča (peti in šesti odstavek 64. člena ZS).

Za imenovanje in razrešitev podpredsednika sodišča se uporabljajo določbe ZS o predsedniku sodišča (enajsti odstavek 62b. člena ZS).

Sodni svet je v letu 2019:

- zaključil 14 postopkov za izbiro kandidatov za vodstvena mesta sodišč, vodenih na podlagi pozivov sodnikom k prijavi na vodstvena mesta, ki so bili objavljenih v letih 2018 in 2019;
- imenoval 8 predsednikov okrožnih oziroma okrajnih sodišč ter delovnega sodišča;
- imenoval 5 podpredsednikov okrožnih sodišč in Okrajnega sodišča v Ljubljani;
- 1 postopek za izbiro predsednika okrožnega sodišča se je zaključil neuspešno.

Za šestletni mandat so bili na vodstvena mesta na sodiščih imenovani:

- predsedniki okrajnih sodišč v Domžalah, Ilirski Bistrici, Kranju, Trebnjem, Lendavi in Črnomlju;
- predsednik Okrožnega sodišča v Kopru;
- predsednik Delovnega in socialnega sodišča v Ljubljani;
- podpredsedniki Okrožnega sodišča v Celju, delovnega sodišča v Mariboru in Celju ter Višjega delovnega in socialnega sodišča in Višjega sodišča v Mariboru .

Tabela 5: Imenovanje in razrešitve predsednikov in podpredsednikov sodišč

	2018	2019	Razlika 2018/2019 v %
Zaključeni postopki	18	14	-22,2
Imenovanje na predsedniška mesta	11	8	-27,3
Imenovanje na podpredsedniška mesta	5	5	/
Predlog Državnemu zboru za imenovanje predsednika oz. podpredsednika Vrhovnega sodišča	1	/	/
Neuspešno zaključeni postopki (neimenovanje / ni prijavljenih kandidatov)	1	1	/

3.3.2 Izbira kandidatov za prosta sodniška mesta

Predsedniki sodišč opozarjajo, da izbirni postopki za sodniška mesta (pre)dolgo potekajo, kar negativno vpliva na učinkovitost posameznih (zlasti manjših) sodišč, ki se v vmesnem času soočajo s kadrovskim mankom.

Sodni svet se zaveda pomena odgovornosti za izbiro kandidatov za sodniška mesta, ki sta mu jo ustavodajalec in zakonodajalec poverila v 130. členu Ustave in 1. alineji prvega odstavka 28. člena ZS. Kdo so posamezniki, ki jim je zaupana odgovornost izvrševati naloge sodne veje oblasti, je za pravilno in učinkovito delovanje pravne države ključnega pomena. Vendar pa je treba upoštevati, da v izbirnih postopkih poleg Sodnega sveta sodelujeta še dva oziroma trije organi, vsak s svojo dinamiko poslovanja in obsegom dela. Poleg tega se, prav zaradi pomena odločitev o izbiri, pred

končno izbiro, ki jo opravi Sodni svet, zbere obsežno gradivo o kandidatkah in kandidatih (o uspehih šolanja in kasnejšega izobraževanja, o njihovem dotedanjem delu, pridobijo se mnenja o dosednji delovni uspešnosti, kandidatke in kandidati pa morajo izpolniti obsežen vprašalnik in predložiti vzorec svojega dela); opravijo razgovori s kandidati; oblikujejo strokovna mnenja o njih.

Vrhovno sodišče razpiše prosto mesto, zbira prijave ter poskrbi za popolnost vlog in pridobitev vseh uradnih dokazil o izpolnjevanju pogojev kandidatov (15. člen ZSS). Vse prijave, ki jih zaradi nepopolnosti ali nepravočasnosti ne zavrže, nato posreduje predsedniku sodišča, pri katerem je razpisano sodniško mesto (16. člen ZSS). Predsednik sodišča je dolžan o vsakem kandidatu oblikovati obrazloženo mnenje o ustreznosti, ki se ga vroči kandidatu, ta pa ima možnost nanj podati obrazložene pripombe. V praksi predsedniki sodišč zaradi oblikovanja obrazloženih mnenj o kandidatih praviloma izvedejo razgovore z vsemi prijavljenimi kandidati. Predsednik sodišča nato oblikuje še dokončno mnenje in ga z vsem razpisnim gradivom pošlje Sodnemu svetu (četrti odstavek 16. člena ZSS).

Sodni svet, ki je pristojen za končno izbiro, postopek v skladu z uveljavljeno prakso in na podlagi četrtega odstavka 18. člena ZSS praviloma vodi v treh zaporednih fazah s postopnim izločanjem kandidatov, glede na izid prejšnje faze, ob hkratni skrbni presoji zakonsko določenih kriterijev za izbiro (28. člen ZSS). V prvi fazi se preveri izpolnjevanje formalnih pogojev kandidatov. V drugi fazi Sodni svet na podlagi celotnega gradiva in pridobljenih mnenj na seji opravi oceno primernosti kandidatov in v nadaljnjem koraku na razgovor povabi kandidate, ki glede na zakonske kriterije za izbiro izstopajo. Razgovoru z ožjim izborom kandidatov sledi končna odločitev o izbiri (tretja faza izbirnega postopka). Pri izbiri Sodni svet upošteva merila in kriterije, ki so bila sprejeta na 107. seji 9. 11. 2017 in so objavljena na spletni strani Sodnega sveta.⁶

Odločitev Sodnega sveta o izbiri oziroma neizbiri mora biti obrazložena (deveti odstavek 18. člena ZSS), neizbrani kandidati pa imajo v roku 30 dni možnost sprožiti upravni spor pred Vrhovnim sodiščem (36. člen ZSSve v zvezi z 21a. členom ZSS). V primeru, da Sodni svet izbere kandidata, ki je že izvoljen na sodniško mesto, ga sam imenuje na razpisano mesto (prvi odstavek 21. člena ZSS); po imenovanju pa se dejanska premestitev sodnika opravi 30. dan po pravnomočnosti odločbe o imenovanju. Če Sodni svet izbere kandidata, ki še ni izvoljen v sodniško funkcijo, poda predlog Državnemu zboru, da se kandidat izvoli (prvi odstavek 19. člena ZSS); izvoljeni kandidat začne v tem primeru opravljati sodniško službo z dnem, ko pred predsednikom Državnega zbora poda zaprisego (23. člen ZSS).

Od razpisa prostega sodniškega mesta do začetka dela izbranega sodnika tako lahko preteče več mesecev. Sodni svet je zato pri postavljanju svojih dolgoročnih ciljev izhajal iz zavedanja te problematike ter si kot prvi dolgoročni cilj določil skrajšanje poteka časa od razpisa do zasedbe sodniškega mesta, z namenom, da se čim hitreje zapolni prosto sodniško mesto.

Kljub temu statistika trajanja razpisnih postopkov za leto 2019 ni ugodna. V letu 2019 so razpisni postopki trajali najdlje v zadnjih petih letih, vendar pa je Sodni svet v letu 2019 ob celostno gledano največjem obsegu dela zaključil tudi največje število razpisnih postopkov. Obenem analiza trajanja izbirnih postopkov v obdobju 2015-2019 kaže tudi na to, da na dolžino trajanja posameznega razpisnega postopka pomembno vpliva tudi čas, ki ga sodna uprava potrebuje, da zadevo predloži Sodnemu svetu v odločanje. Celotna analiza je objavljena na spletni strani

⁶ Merila za izbiro kandidatov za sodniško mesto:

http://www.sodni-svet.si/images/stories/datoteki/Merila%20za%20izbiro%20kandidatov%20za%20sodnisko%20mesto_nov_2017.pdf.

Sodnega sveta,⁷ v nadaljevanju letnega poročila pa je analiza dodatno dopolnjena s podatki, ki v času njene izdelave še niso bili dokončni.

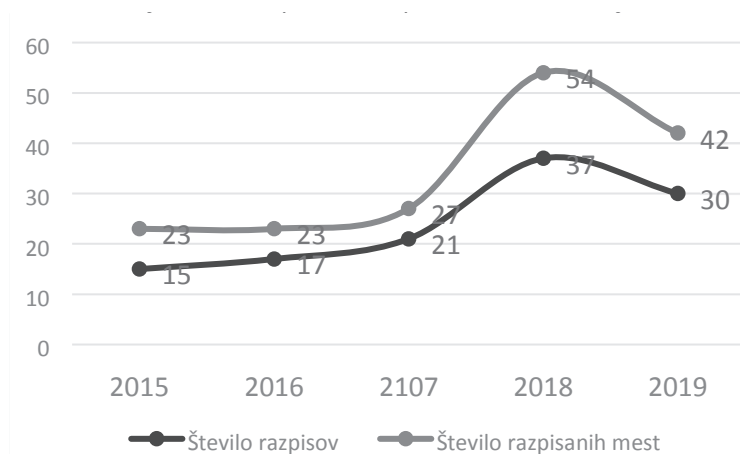
3.3.2.1 Statistika razpisov 2015-2019

Pregled statistike **objav razpisov** za sodniška mesta v Uradnem listu (v nadaljevanju UL) od leta 2015 kaže na vztrajno rast števila razpisov sodniških mest v opazovanem obdobju, pri čemer je bil ta trend najbolj izrazit do leta 2018, ki opazno odstopa v tem pogledu, v letu 2019 pa se zopet nekoliko umirja. Opazen pa je tudi trend rasti števila prijavljenih kandidatov za sodniška mesta.

Tabela 6: Razpisi za sodniška mesta, objavljeni v UL v obdobju med 2015 in 2019

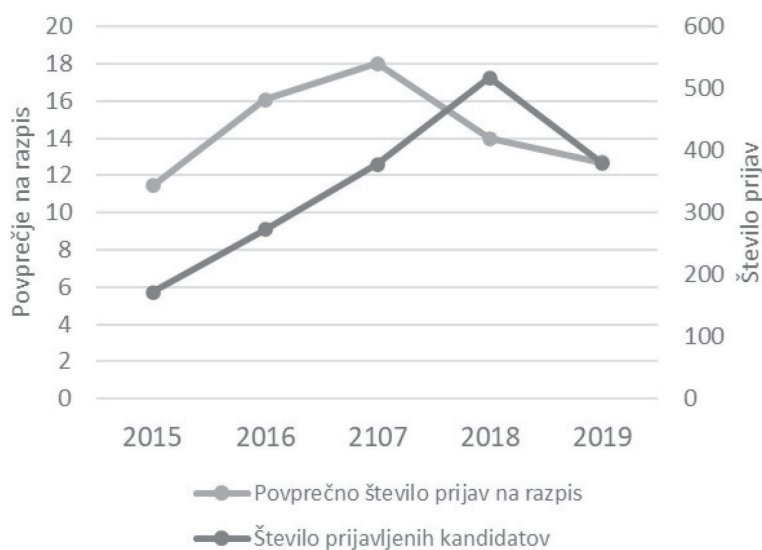
Leto izdaje UL	Število razpisov	Indeks rasti razpisov 2015	Število razpisanih mest	Indeks rasti razpisanih mest 2015	Število prijavljenih kandidatov	Indeks rasti prijav. kand. 2015	Povprečno število prijav na razpis
2015	15	-	23	-	172	-	11,5
2016	17	13%	23	0%	273	59%	16,1
2107	21	40%	27	17%	378	120%	18,0
2018	37	147%	54	135%	517	201%	14,0
2019	30	100%	42	83%	380	121%	12,7

Graf 2: Gibanje števila razpisov in razpisnih mest v obdobju med 2015 in 2019

⁷ Analiza razpisov sodniških mest 2015-2019: <http://www.sodni-svet.si/doc/ANALIZA-trajanja-izbirnih-postopkov-2015-2019v2.3-2.pdf>.

Graf 3: Gibanje števila prijavljenih kandidatov in prijav na razpis med 2015 in 2019

Pregled statistike **zaključenih razpisov** med 2015 in 2019 nadalje kaže na to, da je Sodni svet v letu 2019 zaključil 39 razpisov, kar je največ v zadnjih petih letih in za kar 144 % več od predhodnega leta 2018.

Hkrati s povečanjem števila zaključenih razpisnih postopkov se je v opazovanem 5-letnem obdobju občutno povečalo tudi skupno število prijavljenih kandidatov na sodniška mesta. V letu 2019 je bilo na razpise, ki jih je Sodni svet zaključil, prijavljeno 515 kandidatov, kar predstavlja 155 % povečanje glede na leto 2015 in 104 % povečanje glede na predhodno leto 2018.

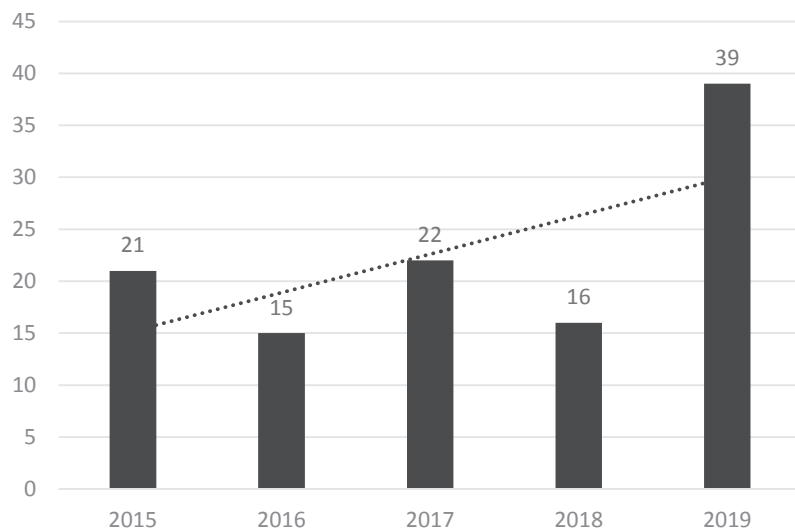
Enak trend se izkazuje tudi glede števila kandidatov, ki jih je Sodni svet vabil na razgovor pred sprejemom končne odločitve o izbiri za posamezno sodniško mesto. V letu 2019 je Sodni svet na razgovor povabil skupno 138 kandidatov, kar predstavlja 28 % povečanje glede na leto 2015 oziroma 52 % povečanje glede na leto 2018.

Se je pa na drugi strani v enakem obdobju število vabljenih kandidatov za posamezno razpisano sodniško mesto zmanjšalo, in sicer s 4,2 vabljenega kandidata na 2,6 vabljenih kandidatov za posamezno mesto v letu 2019.

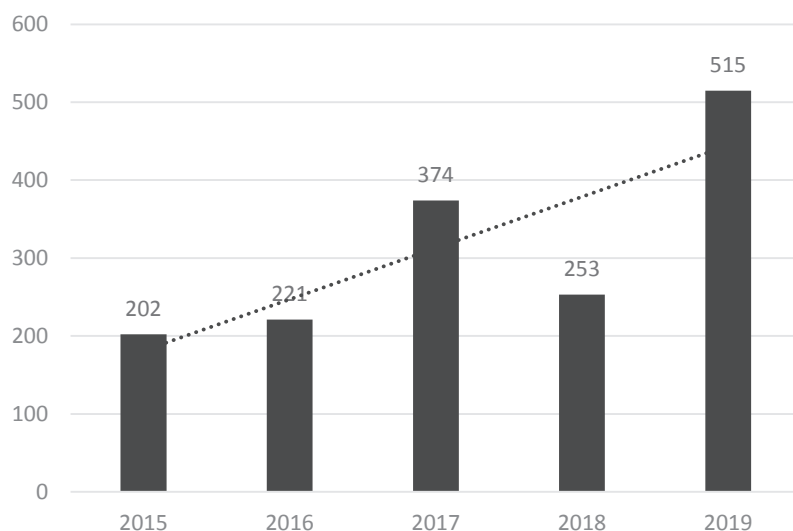
Tabela 7: Število zaključenih razpisov, razpisanih mest; število prijav kandidatov in vabljenih na razgovor po letih

Leto zaključka razpisa	Število razpisov	Število razpisanih mest	Skupno število prijav	Število vabljenih na razgovor
2015	21	26	202	108
2016	15	25	221	87
2017	22	24	374	125
2018	16	26	253	91
2019	39	54	515	138
Skupaj	113	155	1565	549

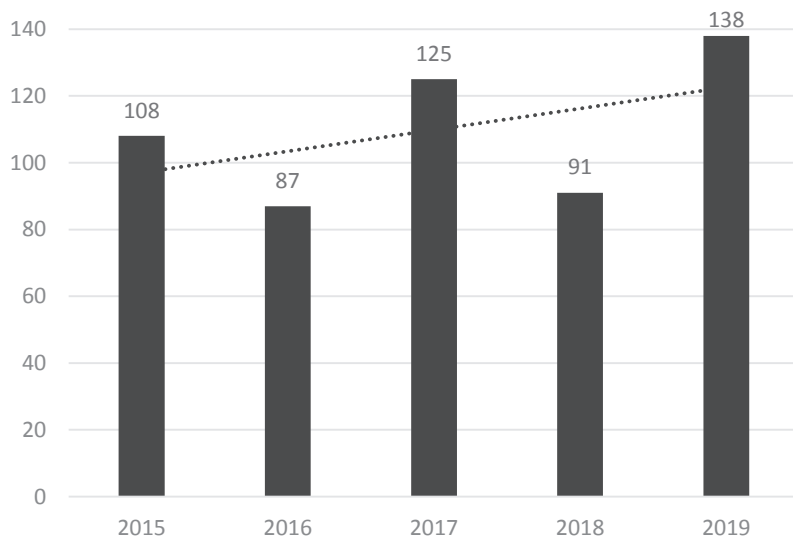
Graf 4: Število zaključenih razpisov po letih

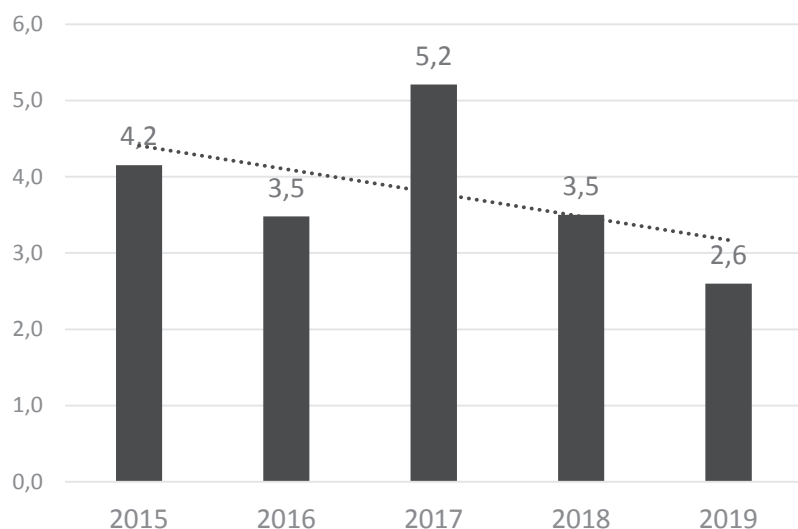
Graf 5: Število prijavljenih kandidatov v zaključenih razpisih po letih

Graf 6: Skupno število vabljenih kandidatov na razgovor v zaključenih razpisih po letih

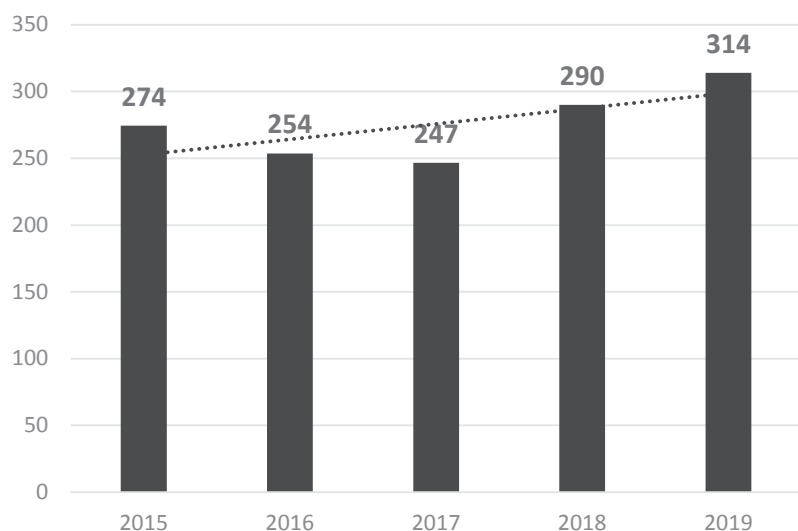
Graf 7: Povprečno število vabljenih kandidatov za posamezno razpisano mesto v zaključenih razpisih po letih

3.3.2.2 Časovna dinamika reševanja razpisov

Časovna dinamika reševanja izbirnih postopkov za sodniška mesta že dalj časa ni ugodna in je bila v letu 2019 najslabša. Skupni čas za izvedbo posameznega razpisa od objave v UL do pravnomočnosti odločitve Sodnega sveta o izbiri je v letu 2019 znašal 314 dni, kar je za 15 % več kot v letu 2015 in za 8 % več kot v predhodnem letu 2018.

Graf 8: Obdobje od objave v UL do pravnomočnosti odločitve o izboru

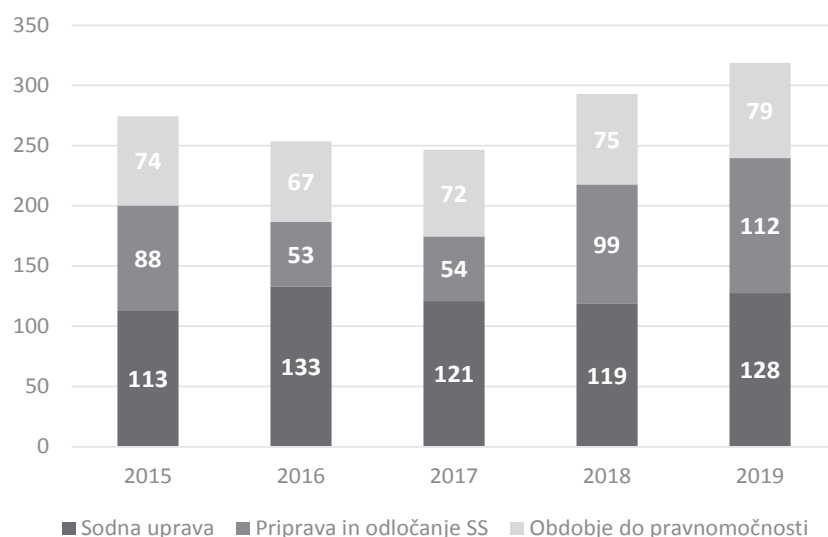
Pretečen čas med objavo razpisa v UL in pravnomočnim zaključkom lahko v grobem razdelimo na dva dela. Prvi del predstavlja čas od objave v UL do prejema dokumentacije na Sodni svet, tj. čas, ki ga sodna uprava potrebuje, da zbere prijave, preveri popolnost in pravočasnost prijav, po uradni dolžnosti pridobi dokazila o izpolnjevanju pogojev za kandidate (15. člen ZSS) ter pripravi mnenja o ustreznosti kandidatov in dokončno mnenje (16. člen ZSS). Drugi del predstavlja čas od prejema zadeve na Sodni svet do pravnomočnosti končne odločitve o izbiri, pri čemer lahko ta čas še dodatno razdelimo na tri dele, in sicer čas administrativno-stro-

kovne priprave razpisa (tj. čas, ki ga potrebuje strokovna služba, da posamezni razpis pripravi za obravnavo na sejo); čas obravnave razpisa na sejah Sodnega sveta (tj. čas od prve seje do končne odločitve o izbiri) in čas od sprejema odločitve do pravnomočnosti le-te.

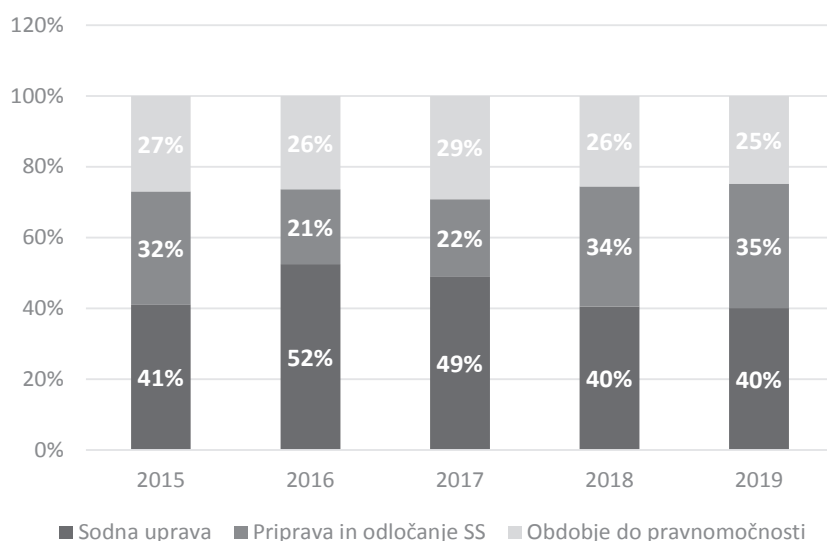
Tabela 8: Povprečen čas za obravnavo razpisa po letih v dnevih

Leto odločitve	Sodna uprava	Priprava SS	Odločanje SS	Skupaj priprava in odločanje SS	Čas od končne odl. do pravn.	Skupaj UL-konč. odločitev	Skupaj UL – pravnom. odločitev
2015	112,7	62	25,6	88	74	200,7	274,7
2016	133,1	25,7	27,7	53	67	186,1	253,1
2017	121	28,7	24,8	54	72	175	247
2018	118,6	72,1	27,1	99	75	217,6	292,6
2019	127,7	86,3	25,7	112	78,8	239,7	318,5

Graf 9: Čas sodne uprave in čas Sodnega sveta v skupnem času

Graf 10: Struktura porabljenega časa med sodno upravo in Sodnim svetom

Iz podatkov je razvidno, da znaša delež porabljenega časa za posamezni izbirni postopek, ki odpade na sodno upravo, med 40 in 52 odstotki; delež Sodnega sveta (priprava in odločanje) pa med 21 in 35 odstotki. V povprečju za celotno obdobje med leti 2015 in 2019 znaša delež sodne uprave glede porabljenega časa za posamezni izbirni postopek od objave razpisa v UL do sprejema odločitve o izbiri 44 %, delež Sodnega sveta pa 29 %. Ko se razmišlja o dolgotrajnosti izbirnih postopkov je zato treba imeti v uvidu, da večji delež porabljenega časa že ves čas odpade na delo sodne uprave in da bi bilo morebitne prihranke oziroma izboljšave treba iskati tudi v fazi, predno postopek pride na Sodni svet.

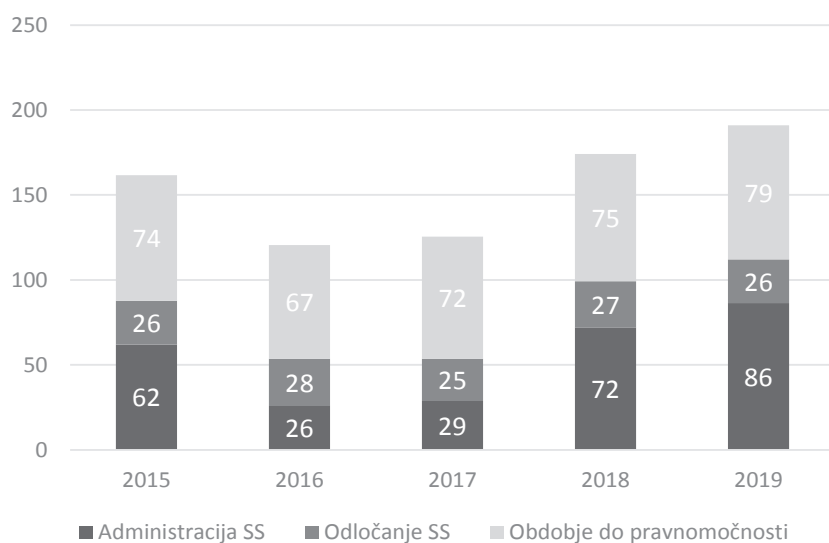
V navedeni primerjavi (44 : 29) ni zajet tudi čas od sprejema odločitve o izbiri do pravnomočnosti odločitve, ki sicer sodi v fazo, ki je v pristojnosti Sodnega sveta, in sicer iz dveh razlogov: (1) faza od sprejema odločitve o izbiri do pravnomočnosti je v veliki meri odvisna od dejavnikov, na katere Sodni svet ne more vplivati (vročanje in rok za sodno varstvo); (2) poleg tega v času, ki ga sodna uprava porabi za predložitev izbirnega postopka v odločanje Sodnemu svetu, ni všteti tudi čas od podanega predloga za razpis prostega mesta do dejanske objave razpisa v UL. Slednje pri opazovanju gibanja razpisnih postopkov med sodno upravo in Sodnim svetom ne more biti zanemarljiv dejavnik. Predhodna primerjava zato zajema le najzahtevnejše faze izbirnih postopkov pred obema deležnikoma (sodna uprava in Sodni svet).

3.3.2.3 Analiza porabljenega časa na Sodnem svetu

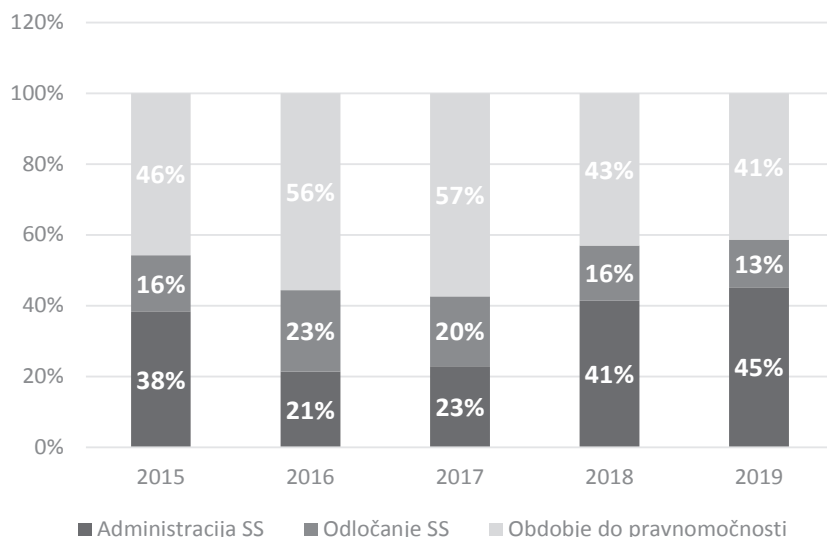
V strukturi porabljenega skupnega časa obravnave izbirnih postopkov na Sodnem svetu znaša povprečen čas za administrativno-strokovno pripravo razpisa pred odločanjem v obdobju med letom 2015 in 2019 55 dni oziroma 34 %; čas za odločanje na sejah 26 dni oziroma 17 % in čas od sprejema odločitve do pravnomočnosti 74 dni oziroma 49 %.

Skoraj polovica časa je torej potrebnega za fazo po sprejeti odločitvi (pisna izdelava odločb; podpis; vročanje in pretek roka za sodno varstvo), ena tretjina časa za strokovno in administrativno pripravo posameznega razpisa in 17 % za samo odločanje.

Graf 11: Čas priprave, odločanja in pravnomočnosti na Sodnem svetu

Graf 12: Struktura porabljenega časa za pripravo, odločanje in pravnomočnost na Sodnem svetu

Faza odločanja je relativno konstantna (giblje se med 25 in 28 dni oziroma v povprečju 26 dni). Gre za fazo, ki praviloma obsega odločanje Sodnega sveta na dveh sejah. Na prvi seji se opravi ocena primernosti prijavljenih kandidatov in sprejme odločitev, koliko in katere kandidate se bo vabilo na razgovor. Nato se na naslednji seji opravijo razgovori in sprejme odločitev o izbiri. Te faze realno ni mogoče še bolj (časovno) racionalizirati. Številke sicer kažejo, da se razgovori za posamezni razpis opravijo v povprečju na drugi naslednji seji (tj. čez 25-28 dni) in bi bila možnost za pospešitev te faze v tem, da se kandidati na razgovor striktno vabijo na prvo naslednjo sejo po opravljenem izboru za razgovore, vendar je treba upoštevati, da mora Sodni svet poleg razpisov relativno tekoče sprejemati odločitve tudi v drugih zadevah iz svoje pristojnosti; da lahko izvajanje (pre)več razgovorov na eni seji okrne kvaliteto odločanja; da je v nekaterih razpisih treba čakati na dokončne ocene sodniške službe kandidatov; in da so v posameznem letu tudi počitnice in prazniki, ki v predvidenem razporedu sej med določene seje prinesejo več kot 14 dni »predaha«. Ne glede na to pa se razgovori že sedaj praviloma vedno, ko je to mogoče, uvrščajo na prvo naslednjo sejo po opravljeni oceni primernosti kandidatov.

Tudi faza po sprejeti odločitvi o izbiri do pravnomočnosti je relativno konstantna in se giblje od 67 dni v letu 2016 do 79 dni v letu 2019 (razlika 12 dni). Ta faza zajema pripravo odločb v strokovni službi; podpis odločb s strani predsednika Sodnega sveta; vročanje vsem kandidatom; 30-dnevni rok za sodno varstvo. Glede na relativno majhne razlike v času, porabljenem za to fazo v zadnjih petih letih, možnosti za skrajševanje tega časa ni (več) veliko. Osnutki odločb v posameznih izbirnih postopkih so s strani strokovne službe že sedaj v večini primerov pripravljene v 14 dneh po seji, tj. do naslednje seje, vsekakor pa (razen redkih izjem) v roku 30 dni po sprejeti odločitvi o izbiri. Tako je ta čas v veliki meri odvisen predvsem od dejavnikov, na katere Sodni svet ne more vplivati, to pa sta vročanje in potek 30-dnevnega roka za sodno varstvo, pa tudi od dejstva, da je funkcija članstva v Sodnem svetu neprofesionalna, kar pomeni, da se mora poslovanje organa prilagajati siceršnjim poklicnim obveznostim vsakokratnega predsednika.

Večje razlike so v prvi (administrativno-strokovni) fazi, v kateri se razpis pripravi za obravnavo na seji. V tej fazi se mora gradivo posameznega razpisa urediti, skenirati in shraniti v elektronski obliki (na skupni H: mreži in v Su vpisniku); preveri se, ali so kandidati priložili vsa zakonsko predpisana dokazila, ter zaprosi Vrhovno sodišče, da se dopolni kandidature z

manjkajočimi listinami;⁸ za kandidate, ki so sodniki, se zaprosijo zadnje ocene, če niso priložene k prijavam (drugi odstavek 8. člena Meril); nato se preveri izpolnjevanje splošnih in posebnih formalnih razpisnih pogojev kandidatov (delovna doba; opravljen PDI; starostni pogoj, ...) ter pripravi tabela o strokovnih referencah kandidatov, ki predstavlja dodatno vsebinsko podlago za odločanje na seji.

Ta faza je od predhodnih dveh najbolj odvisna od kadrovskega manka v strokovni službi Sodnega sveta in omogoča največ možnosti za izboljšanje časa poslovanja in s tem skrajšanja izbirnih postopkov. Vendar brez kadrovske okrepitve strokovne službe Sodnega sveta to ne bo mogoče. Po drugi strani pa bi jo bilo mogoče bistveno racionalizirati tudi z večjo uporabo informacijske tehnologije, ki bi omogočila, da bi bila razpisna dokumentacija že od začetka teka postopka zbrana in evidentirana na enem mestu, brez podvajanja in vsakokratnega ponovnega urejanja in pregledovanja dokumentacije, ki kroži v teku postopka med različnimi organi (Vrhovno sodišče, matično sodišče in Sodni svet).

3.3.2.4 Sklepne ugotovitve

Ne glede na navedeno, pa je ob upoštevanju vseh dejavnikov mogoče delo Sodnega sveta v letu 2019 na področju temeljne in ustavno določene pristojnosti izbire kandidatov za sodniška mesta oceniti kot eno najuspešnejših, saj je Sodni svet ob praktično isti kadrovski strukturi, ki je izvajala pripravo razpisov za seje v zadnjih petih letih, in ob siceršnjem povečanju obsega dela zaključil največ razpisov (39 oziroma za 144 % več od 2018), ob daleč največjem številu prijavljenih kandidatov (515 oziroma 104 % več od 2018) in vabljenih kandidatov na razgovor (138 oziroma 52 % več od 2018) ter izbral 52 kandidatov, kar je za 100 % več od leta 2018, in sicer:

- 1 kandidata za mesto vrhovnega sodnika,
- 8 kandidatov za mesta višjih sodnikov na višjih sodiščih,
- 29 kandidatov za mesta okrožnih sodnikov na okrožnih sodiščih in
- 14 kandidatov za mesta okrajnih sodnikov na okrajnih sodiščih,
- 2 razpisa pa sta se zaključila neuspešno z neizbiro kandidatov.

Ob zaključku leta 2019 je bilo odprtih še 14 razpisov za prosta sodniška mesta, vsi objavljeni v drugi polovici leta 2019.

3.3.3 Razrešitve sodnikov ter prenehanja sodniške službe in sodniške funkcije

3.3.3.1 Razrešitve sodnikov

Razrešitev sodnika s funkcije je v pristojnosti Državnega zbora na obvestilo oziroma predlog Sodnega sveta (77. do 78. člen ZSS v zvezi s 132. členom Ustave).

Sodni svet v letu 2019 ni podal nobenega predloga Državnemu zboru za razrešitev sodnika (drugi in tretji odstavek 78. člena ZSS).

⁸ Po določilu tretjega odstavka 15. člena ZSS mora Vrhovno sodišče pridobiti dokazila o izpolnjevanju splošnih pogojev po uradni dolžnosti.

Prav tako ni prejel nobenega obvestila o izreku pravnomočne obsodilne sodbe zoper sodnika zaradi naklepno storjenega kaznivega dejanja z zlorabo sodniške funkcije, zato o tem ni posredoval nobenega obvestila Državnemu zboru na podlagi drugega odstavka 77. člena ZSS.

3.3.3.2 Prenehanja sodniške funkcije ali službe

Sodniku preneha sodniška funkcija po samem zakonu v taksativno naštetih primerih:

- če ne priseže najpozneje v šestdesetih dneh od dneva izvolitve v sodniško funkcijo, razen če ne priseže iz razlogov, na katere sam ne more vplivati,
- če izgubi državljanstvo Republike Slovenije,
- če izgubi poslovno sposobnost ali zdravstveno zmožnost za opravljanje službe,
- če se odpove sodniški službi s pisno vlogo, ki se pošlje Sodnemu svetu po predsedniku sodišča,
- če se odpravi sodišče in sodniku ni mogoče zagotoviti, da nadaljuje z opravljanjem sodniške službe v drugem sodišču,
- če sprejme funkcijo, začne opravljati dejavnost ali sklene delovno razmerje oziroma kljub prepovedi opravlja delo, ki ni združljivo s sodniško funkcijo,
- če iz ocene njegove službe izhaja, da ne ustreza sodniški službi,
- če mu je izrečena disciplinska sankcija prenehanja sodniške funkcije.

Sodniku preneha sodniška služba (ne pa tudi sodniška funkcija) prav tako po samem zakonu z upokojitvijo, vendar najpozneje, ko dopolni 70 let starosti (drugi odstavek 74. člena ZSS).

V obeh primerih Sodni svet o nastopu razlogov za prenehanje izda zgolj ugotovitveno odločbo o prenehanju sodniške funkcije oziroma sodniške službe (76. člen ZSS).

Sodni svet je v letu 2019 izdal 19 ugotovitvenih odločb o prenehanju sodniške funkcije oziroma sodniške službe:

- 14 zaradi upokojitve,
- 5 zaradi podane izjave o odpovedi sodniški funkciji.

Od tega je 12 sodnikom sodniška služba oziroma funkcija prenehala že v letu 2019, 7 pa v letu 2020.

Tabela 9: Prenehanje sodniške funkcije ali službe

	2018	2019	Razlika 2018/2019 v %
Upokojitvene odločbe	16	14	-12,5 %
Izjave o odpovedi sodniški funkciji	2	5	150,0 %
Nezdružljivost funkcije	1	/	/
Izguba poslovne oz. zdravstvene zmožnosti	1	/	/
Potrjena negativna ocena	1	/	/
Skupaj	21	19	-9,5 %

3.3.4 Nezdržljivost sodniške funkcije

Sodnik ne sme opravljati funkcij ali dejavnosti, ki so po določbi Ustave ali po določbah ZSS nezdržljive s sodniško funkcijo (3. člen ZSS).

O sprejemu dela, ki ga sodnik lahko opravlja poleg sodniške službe, mora sodnik predhodno pisno obvestiti predsednika sodišča, predsednik sodišča pa predsednika neposredno višjega sodišča. Če predsednik sodišča meni, da gre za delo, ki ga sodnik po določbah ZSS ne sme opravljati, predlaga Sodnemu svetu, da odloči o nezdržljivosti dela s sodniško funkcijo, in o tem obvesti sodnika. Če Sodni svet odloči, da je delo nezdržljivo s sodniško funkcijo, ga sodniku prepove sprejeti (43. člen ZSS).

Sodni svet tudi v letu 2019 ni prejel nobenega predloga v zvezi z nezdržljivostjo sodniške funkcije, enako kot v predhodnem poročevalskem obdobju.

3.3.5 Ocenjevanje in napredovanje sodnikov

Delo sodnikov se redno spremlja in ocenjuje. Personalni svet izdelava za sodnike oceno sodniške službe vsaka tri leta, pred tem časom pa na zahtevo Sodnega sveta, predsednika sodišča, predsednika sodišča višje stopnje, ministra, pristojnega za pravosodje, ali sodnika samega. Za sodnika se v prvih treh letih opravljanja sodniške službe izdelava ocena sodniške službe vsako leto (prvi odstavek 31. člena ZSS).

Z oceno sodniške službe lahko personalni svet ugotovi (prvi odstavek 32. člena ZSS):

- da sodnik ne ustreza sodniški službi (negativna ocena sodniške službe),
- ne izpolnjuje pogojev za napredovanje,
- izpolnjuje pogoje za napredovanje (ocena za redno napredovanje),
- izpolnjuje pogoje za hitrejše napredovanje (ocena za hitrejše napredovanje) ali
- izpolnjuje pogoje za izjemno napredovanje v višji sodniški naziv (ocena za izjemno napredovanje).

3.3.5.1 Negativne ocene sodniške službe

Če iz ocene izhaja, da sodnik ne ustreza sodniški službi, mu sodniška funkcija preneha. Negativno oceno sodniške službe je treba pred njenim učinkovanjem predložiti v potrditev Sodnemu svetu. Če Sodni svet ocene ne potrди, personalni svet ponovno izdelava oceno sodniške službe, s katero ugotavlja, ali sodnik izpolnjuje pogoje za napredovanje (33. člen ZSS).

Sodni svet v letu 2019 ni odločal o potrditvi negativne ocene sodniške službe niti ni take ocene prejel v potrjevanje.

3.3.5.2 Zahteve za predčasno izdelavo ocene sodniške službe

V postopkih odločanja o predlogih za napredovanje sodnikov je Sodni svet v letu 2019 na podlagi 31. člena ZSS v 33 primerih zahteval predčasno izdelavo ocene sodniške službe, kar je za 560 % več kot v predhodnem obdobju.

Tabela 10: Zahteve za predčasno izdelavo ocene sodniške službe

	2018	2019	Razlika 2018/2019 v %
Zahteva za predčasno izdelavo ocene	5	33	560 %

Občutno povečanje števila vloženih zahtev za predčasno izdelavo ocene sodniške službe v letu 2019 je posledica trenutne situacije, do katere je prišlo zaradi pretekle interventne zakonodaje na področju sistema plač v javnem sektorju in ki je povzročila, da se ocene sodniške službe pri velikem številu sodnikov ne pokrivajo z napredovalnimi obdobji.

3.3.5.3 Hitrejša in izjemno napredovanje

Z nastopom sodniške službe pridobi sodnik pravico do napredovanja v skladu s pogoji, ki jih določa ZSS (prvi odstavek 24. člena ZSS). Napredovanje zajema napredovanje v plačnih razredih znotraj razpona plačnih razredov za posamezni sodniški naziv, napredovanje v višji sodniški naziv na istem sodniškem mestu, napredovanje na višje sodniško mesto in napredovanje na položaj svetnika (drugi odstavek 24. člena ZSS). Napredovanje je vezano na pozitivno oceno sodniške službe; brez ocene ustreznega ranga sodnik ne more napredovati.

O rednem napredovanju v plačnih razredih in na položaj svetnika odločajo predsedniki sodišč; o vseh oblikah hitrejšega in izjemnega napredovanja (tj. napredovanju v višji sodniški naziv, o hitrejšem napredovanju v plačnih razredih, na položaj svetnika ali na višje sodniško mesto ter o izjemnem napredovanju v višji sodniški naziv) pa odloča Sodni svet (tretji odstavek 24. člena ZSS) oziroma o izjemnem napredovanju v naziv vrhovnega sodnika na istem sodniškem mestu Državni zbor na predlog Sodnega sveta (drugi odstavek 34a. člena ZSS).

V letu 2019 je Sodni svet odločil o drugem največjem številu predlogov za hitrejše in izjemno napredovanje v zadnjih petih letih, skupno 124 predlogih, kar je za 125,5 % več glede na predhodno poročevalsko obdobje, in sicer o:

- 35 predlogih za hitrejše napredovanje v plačnih razredih, pri čemer je 28 ugodil, 7 pa zavrnil oz. zavrgel,
- 59 predlogih za hitrejše napredovanje na položaj svetnika, pri čemer je 47 ugodil, 12 pa zavrnil oz. zavrgel,
- 24 predlogih za hitrejše napredovanje v višji sodniški naziv, pri čemer je 8 ugodil in 16 zavrnil oz. zavrgel,
- 6 predlogih za izjemno napredovanje v višji sodniški naziv, pri čemer je vseh 6 zavrnil.

Tabela 11: Predlogi za napredovanje

Leto / Vrsta napredovanja	Hitrejše plačni razredi	Hitrejše svetništvo	Hitrejše višji sodniški naziv	Izjemno višji sodniški naziv	Skupaj
2015	35	27	13	5	80
2016	58	62	18	1	139
2017	25	18	5	7	55
2018	16	31	7	1	55
2019	35	59	24	6	124
Skupaj	169	197	67	20	453

Hkrati pa je v letu 2019 zaostril razumevanje kriterijev za hitrejše in izjemno napredovanje, kar se je odrazilo v opaznem padcu števila ugodenih predlogov, zlasti pri predlogih za hitrejše in izjemno napredovanje v višji sodniški naziv na istem sodniškem mestu.

Tabela 12: Procent ugodenih predlogov po vrstah napredovanj in letih

Leto / Vrsta napredovanja	Hitrejše plačni razredi	Hitrejše svetništvo	Hitrejše višji sodniški naziv	Izjemno višji sodniški naziv
2015	91%	93%	85%	80%
2016	90%	89%	83%	100%
2017	92%	89%	80%	71%
2018	88%	90%	86%	0%
2019	80%	80%	33%	0%

V danem trenutku na obstoječi sistem napredovanj sodnikov intenzivno vplivajo naslednji dejavniki:

1. neugoden plačni položaj sodnikov, zlasti sodnikov prve stopnje,
2. potreba po vzdrževanju kredibilnost sistema napredovanja z vidika krepitve zaupanja javnosti v sodstvo,
3. okoliščina, da se na najzahtevnejša sodniška mesta ne prijavljajo izkušeni sodniki,
4. situacije, ko v izbirnih postopkih za višja sodniška mesta sodniki z višjimi nazivi niso vedno konkurenčni kolegom z nižjimi nazivi, in
5. neenak položaj sodnikov pri uporabi kriterijev za napredovanje na nivoju države.

O neustreznosti plačnega položaja sodnikov je Sodni svet že podal opozorilo v zadnjih dveh letnih poročilih (2017 in 2018).⁹ Na Vrhovnem sodišču je bila za izboljšanje plačnega položaja sodnikov ustanovljena posebna pogajalska skupina, v kateri sodeluje tudi Sodni svet.

Vztrajanje nizkega javnega zaupanja v sodstvo je problem, ki ga je treba imeti v oziru tudi pri zagotavljanju kredibilnost sistema napredovanja sodnikov.

Okoliščina, da se okrajni sodniki ne prijavljajo na razpisih za okrožna sodišča, je zlasti izrazita na kazenskem področju, kjer se redno dogaja, da v izbirnih postopkih med kandidati za okrožna sodišča ni sodnikov z okrajnih sodišč. Delno to velja tudi na gospodarskem in v manjšem obsegu na civilnem področju. Navedeno pa ne deluje v smeri spodbujanja učinkovitosti sodstva.

Po drugi strani v izbirnih postopkih za višja sodniška mesta sodniki z višjimi nazivi niso vedno konkurenčni kolegom z nižjimi nazivi, kar vpliva tako na kredibilnost samega sistema napredovanj kot izbirnih postopkov.

Pomemben pa je tudi dejavnik, za katerega je odgovorno v prvi vrsti sodstvo samo v okviru pristojnosti ocenjevanja sodnikov, in sicer da se kriteriji za ocenjevanje na nivoju države ne uporabljajo enako. Podatki o sprejetih odločitvah Sodnega sveta v zvezi s hitrejšimi in izjemnim napredovanju za zadnjih pet let kažejo, da so precejšnje razlike v napredovanjih med sodniki z območja različnih personalnih svetov.

⁹ Letno poročilo 2017, točka 5.5, stran 39: http://www.sodni-svet.si/doc/Letno_porocilo_2017.pdf
Letno poročilo 2018, točka 7.9, stran 69: http://www.sodni-svet.si/doc/Letno_porocilo_2018.pdf

Tabela 13: Odločanje o hitrejšem ali izrednem napredovanju

Personalni svet	Število odločitev	Povprečno število sodnikov	Procent odločitev
PS VSRS	46	198,6	23%
PS VSCE	25	78,2	32%
PS VSKP	33	80,0	41%
PS VDSS	17	41,8	41%
PS VSLJ	208	331,8	63%
PS VSMB	123	166,2	74%

Sodni svet je v zadnjih petih letih odločal o hitrejšem ali izjemnem napredovanju samo za 32 % sodnikov z območja pristojnosti Personalnega sveta Višjega sodišča v Celju (PS VSCE) in za kar 74 % vseh sodnikov z območja pristojnosti Personalnega sveta Višjega sodišča v Mariboru (PS VSMB). Takoj za njimi so sodniki z območja pristojnosti Personalnega sveta Višjega sodišča v Ljubljani (63 %, PS VSLJ).

Tabela 14: Hitrejše ali izjemno napredovanje, ugodeno in zavrnjeno

Personalni svet	Ugodeno	Zavrnjeno	Povprečno število sodnikov	Procent sodnikov, ki so hitr. ali izjem. napredovali
PS VSCE	16	9	78,2	20%
PS VSRS	43	3	198,6	22%
PS VSKP	23	10	80,0	29%
PS VDSS	12	5	41,8	29%
PS VSLJ	179	29	331,8	54%
PS VSMB	98	25	166,2	59%

V zadnjih petih letih je tako hitrejše ali izjemno napredovalo največ sodnikov z območja PS VSMB (tj. 59 % vseh sodnikov, za katere ima pristojnost ocenjevanja PS VSMB), takoj za njimi sodniki z območja PS VSLJ (54 %) in najmanj sodnikov z območja PS VSCE (20 %). Iskanje ravnotežja med navedenimi dejavniki in javni interes zato utemeljujeta stališče Sodnega sveta, da različnih oblik hitrejšega napredovanja zaradi učinkov, ki jih imajo, ni mogoče enačiti z vidika pravnega standarda, kdaj so izpolnjeni pogoji za posamezno vrsto napredovanja glede na kriterije za napredovanje, določene v 28. členu ZSS; da morajo biti za hitrejše napredovanje v višji sodniški naziv na istem sodniškem mestu po četrtem odstavku 34a. člena ZSS na ravni nadpovprečnosti izpolnjeni vsi kriteriji, navedeni v 28. členu ZSS; hkrati pa morajo biti ti izpolnjeni na izrazito višjem nivoju kot pri oblikah hitrejšega napredovanja v plačnih razredih in na položaj svetništva.

Podobno velja za izjemno napredovanje v višji sodniški naziv na istem sodniškem mestu. Sodnik, ki izjemno napreduje, mora biti visoko strokoven, uživati mora ugled pravnega strokovnjaka in spoštovanje tako sodnikov kot tudi širše javnosti. Z izjemnim napredovanjem lahko doseže naziv okrožnega, višjega, vrhovnega sodnika (prvi odstavek 34.a člena ZSS), pričakuje pa se izpolnitev kriterijev sorazmerno s stopnjo sodniškega naziva, v katerega naj bi bil imenovan. To pa tudi pomeni, da presoja Sodnega sveta ne temelji zgolj na presoji izpolnjevanja

zakonskih pogojev, saj napredovanje ne nastopi zgolj na tej podlagi, temveč tudi na diskrecijski presoji Sodnega sveta, da je ugoditev takemu predlogu skladna z javnim interesom, ki je v zagotavljanju pravičnosti in enakosti pri napredovanju najboljših sodnic in sodnikov. Navedeno velja toliko bolj zato, ker je tako napredovanje v višji naziv povezano z edino možnostjo, pri kateri se sodniku za njegovo pridobitev ni treba udeležiti javnega, transparentnega in konkurenčnega postopka kandidiranja za višje sodniško mesto.

3.3.6 Dodelitve sodnikov

Sodniki so lahko v času trajanja mandata dodeljeni na delo na drugo sodišče ali v drug organ. V primeru dodelitve na drugo sodišče lahko še naprej opravljajo sodniško službo ali pa so zaradi opravljanja drugih nalog v celoti ali delno oproščeni opravljanja sodniške službe. Zakonska ureditev pozna štiri vrste, vsebinsko različnih oblik dodelitev sodnikov. Vsem je skupno, da se z njimi (med drugim) zagotavlja pretok znanja in izkušenj znotraj sodstva kot tudi širše v pravosodnem sistemu. Pomembna ločnica med njimi pa je položaj, ali dodeljeni sodnik v času trajanja dodelitve opravlja sodniško službo ali ne:

1. Dodelitve, ki med drugim opravljajo funkcijo mehanizma za izenačevanje obremenitev sodišč in pri katerih so dodeljeni sodniki lahko v celoti ali deloma oproščeni opravljanja sodniške službe (dodelitev okrajnih/okrožnih sodnikov na višje ali Vrhovno sodišče v skladu s 40. členom ZS v zvezi z 71. členom ZSS).
2. Dodelitve, katerih temeljni namen je prav tako izenačevanje obremenitev sodišč, vendar pri njih dodeljeni sodniki brez izjeme polno opravljajo sodniško službo na dodeljenem sodišču (dodelitve višjih sodnikov za sojenje na Upravnem sodišču po 10. členu Zakona o upravnem sporu v zvezi z 71. členom ZSS; dodelitve sodnikov v specializirane oddelke okrožnih sodišč za sojenje v zadevah organiziranega in gospodarskega kriminala, terorizma, korupcijskih in drugih podobnih kaznivih dejanj po 69a. členu ZSS; dodelitve sodnikov na drugo sodišče istega ali nižjega položaja brez privolitve po 67. in 67a. členu ZSS).
3. Dodelitve v sodnoupravne strukture, ki so odraz t. i. sodne samouprave in pri katerih dodeljeni sodniki opravljajo organizacijske naloge (generalni sekretar Vrhovnega sodišča – 40. člen ZS; dodelitev sodnikov v strokovne službe Vrhovnega sodišča za izvedbo določenih organizacijskih projektov - 71. člen ZSS). Pri teh dodelitvah so dodeljeni sodniki prav tako lahko v celoti ali deloma oproščeni opravljanja sodniške službe.
4. Dodelitve izven sodstva v druge pravosodne organe, katerih cilj je prvenstveno v prenašanju strokovnega znanja s sodstva na pravni sistem kot celoto in njegov razvoj in obratno - 71. člen ZSS (direktor Centra za izobraževanje v pravosodju na Ministrstvu za pravosodje; vodja Službe za nadzor organizacije poslovanja na Ministrstvu za pravosodje; dodelitve sodnikov na Ministrstvo za pravosodje za opravljanje zahtevnejših strokovnih nalog; dodelitve sodnikov na Ustavno sodišče; generalni sekretar in dodeljeni sodniki v strokovni službi Sodnega sveta). Sodnikom, ki so dodeljeni na Ustavno sodišče ali na ministrstvo, pravice in obveznosti iz sodniške službe mirujejo v času dodelitve; sodniki, dodeljeni v strokovno službo Sodnega sveta, pa so lahko za ta čas v celoti ali deloma oproščeni opravljanja sodniške službe.

Za določene oblike dodelitev je v zakonu in drugih splošnih aktih (Poslovnik sodnega sveta) izrecno določeno, da lahko naloge, za katere se dodelitev izvede, opravlja le sodnik. Smisel tovrstne zahteve je zopet odraz načela, da mora imeti sodstvo, zaradi zagotavljanja principa neodvisnosti, pri zadevah, ki se tičejo upravljanja sodišč ter položaja sodstva in sodnikov, pomembno vlogo. Gre za naloge direktorja CIP (šesti odstavek 74a. člena ZS); vodje Službe za nadzor (osmi odstavek 65a. člena ZS); generalnega sekretarja Sodnega sveta (prvi odstavek 4. člena ZSSve); tajnika disciplinskih organov pri Sodnem svetu (drugi odstavek 16. člena Poslovnika Sodnega sveta) in tajnika Komisije za etiko in integriteto pri Sodnem svetu (drugi

odstavek 13. člena Poslovnika Sodnega sveta). ZSSve ob tem še določa, da mora imeti generalni sekretar Sodnega sveta najmanj naziv okrožni sodnik. Pri drugih tovrstnih oblikah dodelitev te omejitve ni in se lahko dodelijo tudi sodniki z nazivom okrajni sodnik.

O vseh dodelitvah, z izjemo dodelitve brez privolitve na drugo sodišče istega ali nižjega položaja po 67. in 67a. členu ZSS, odloča Sodni svet. O dodelitvah sodnikov brez njihove privolitve na drugo sodišče istega ali nižjega položaja po 67. in 67a. členu ZSS odloča predsednik Vrhovnega sodišča (68. člen in drugi odstavek 67a. člena ZSS).

Institut dodelitve nadalje krovno opredeljuje tretji odstavek 4. člena ZSS, ki določa, da je sodnik lahko le s svojo pisno privolitvijo trajno premeščen na drugo sodišče ali drug organ (premeštev) ali *začasno dodeljen na drugo sodišče ali drug organ (dodelitev)*. Iz citirane zakonske določbe izhaja, da je institut dodeljevanja sodnikov po svoji naravi prvenstveno netrajen / začasen ukrep.

V tem pogledu sta izjemi le institut dodelitve višjih sodnikov za sojenje na Upravno sodišče po 10. členu ZUS-1, ki je po izrecni določbi petega odstavka 10. člena ZUS-1 časovno neomejen, ter institut dodelitve sodnikov z sojenje v specializirane oddelke okrožnih sodišč, glede katerega ZSS v drugem odstavku 69b. člena ZSS izrecno dopušča večkratno podaljševanje mandatnega obdobja dodelitve. V obeh primerih gre za dodelitve, pri katerih sodniki v polnem obsegu še naprej opravljajo sodniško funkcijo.

Večina oblik instituta dodelitve sodnikov je tako že po samem zakonu začasne narave, kar je v prvi vrsti odraz zahteve po varstvu neodvisnosti in trajnosti sodniškega mandata. Hkrati je začasnost instituta dodelitve tudi odraz zahteve po pretoku znanja in izkušenj znotraj sodstva in širše v pravosodnem sistemu, česar pa ni mogoče doseči, če se ti instituti v praksi po pravilu izvajajo kot (dolgo)trajne rešitve.

Sodni svet je glede vprašanja trajanja dodelitev sodnikov, ki se izvajajo na podlagi ali ob smiselni uporabi 71. člena ZSS, na 117. seji 10. maja 2018 in 2. seji 6. 9. 2018 sprejel restriktivno stališče. Temeljna naloga sodnikov je, da sodijo. Predolga obdobja, ko sodnik zaradi izvrševanja drugih nalog ne sodi, pa lahko okrnijo njegove sposobnosti za učinkovito sojenje. Sodni svet zato šteje, da se dodelitve po 71. členu ZSS v pravilu lahko izvedejo le za en (3-letni) mandat; v primeru, ko je dodelitev odobrena zaradi izvedbe določenega projekta v navedenih organih, pa je možno praviloma enkratno podaljšanje mandata (tj. še za 3-leta).

Po sprejemu stališča, da lahko dodelitve praviloma trajajo le en mandat (3 leta), ki ga je mogoče izjemoma podaljšati še za nadaljnja tri leta, se je v enem letu (tj. od 31. 12. 2018) število dodeljenih sodnikov zmanjšalo za 17,4 %, in sicer s 23 na 19.

Na dan 31. 12. 2019 je bilo tako na druga sodišča in organe skupno dodeljenih 19 sodnikov, in sicer:¹⁰

- 10 sodnikov na Vrhovno sodišče,
- 2 sodnika na Upravno sodišče,
- 3 sodniki na Ministrstvo za pravosodje in
- 4 sodniki na Sodni svet.

V letu 2019 je Sodni svet odločal o 12 predlogih za dodelitev sodnikov na delo na drugo sodišče ali drug organ, kar je za 20 % več kot v predhodnem poročevalskem obdobju, pri čemer je bilo:

¹⁰ V tej številki niso zajete dodelitve v specializirane oddelke, saj do tovrstnih dodelitev oziroma razporeditev prihaja tudi znotraj posameznih okrožij z letnim razporedom predsednika sodišča, zato podatki o tovrstnih dodelitvah, o katerih odloča Sodni svet, niso reprezentativni.

- 6 sodnikov dodeljenih na Vrhovno sodišče,
- 2 sodnika na Ministrstvo za pravosodje,
- 1 sodnik v strokovno službo Sodnega sveta,
- v 3 postopkih pa Sodni svet ni izbral nobenega kandidata.

Vsi sodniki, ki so bili dodeljeni na druga sodišča in v strokovno službo Sodnega sveta, so bili v celoti oproščeni opravljanja sodniške službe, za dva sodnika, ki sta bila dodeljena na delo na Ministrstvo za pravosodje, pa je bilo na podlagi tretjega odstavka 71c. člena ZSS odločeno, da jima obveznosti iz sodniške službe v času dodelitve mirujejo.

3.3.7 Mirovanja sodniške funkcije

Zakon določa, da sodniku v določenih primerih, ko je izvoljen ali imenovan na drugo funkcijo ali opravlja strokovna dela na drugih organih, sodniška funkcija ter vse pravice in dolžnosti iz sodniške službe mirujejo (40. člen ZSS), in sicer:

- če je izvoljen za predsednika republike, poslanca Državnega zbora, sodnika Ustavnega sodišča, sodnika mednarodnega sodišča ali na drugo mednarodno pravosodno funkcijo, predsednika vlade, varuha človekovih pravic oziroma njegovega namestnika, imenovan za ministra ali državnega sekretarja, predsednika ali namestnika predsednika komisije za preprečevanje korupcije,
- če je izvoljen za poslanca evropskega parlamenta, evropskega varuha človekovih pravic ali imenovan za člana Evropske komisije ali
- če je napoten v mednarodno civilno misijo ali mednarodno organizacijo ali opravlja strokovne naloge na mednarodnem sodišču ali stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri mednarodni organizaciji s področja človekovih pravic.

Obstoj mirovanja sodniške funkcije po 40. členu ZSS v praksi z odločbo ugotavlja Sodni svet, kljub temu, da ZSS in ZSSve izrecne določbe o tem nimata.

Sodni svet v letu 2019 ni prejel v odločanje nobenega predloga za mirovanje sodniške funkcije.

3.3.8 Druge odločitve v zvezi s položajem sodnikov

3.3.8.1 Predlogi za odpravo kršitev neodvisnosti

Sodni svet je na podlagi drugega odstavka 4. člena ZSS v letu 2019 zgolj v enem primeru odločal o predlogu sodnika za odpravo kršitev neodvisnosti, ki naj bi bile storjene z odločitvami nosilca sodne uprave (tj. predsednika sodišča). Predlogu ni sledil, ker je ugotovil, da očitki, ki jih je v svojih vlogah navajal sodnik, ne omogočajo ukrepanja Sodnega sveta po 4. členu ZSS.

3.3.8.2 Pritožbe sodnikov

Sodni svet odloča o naslednjih pritožbah sodnikov:

- o pritožbah zoper odločbo o premestitvi oziroma imenovanju na sodniško mesto, v sodniški naziv oziroma na položaj svetnika in zoper odločbo glede uvrstitve v plačni razred (25. člen ZSS),
- o pritožbah zoper odločitve o suspenzu (96. člen ZSS),
- o pritožbah zoper odločitve predsednika Vrhovnega sodišča o dodelitvi po 67. in 67a. členu ZSS.

3.3.8.2.1 Pritožbe po 25. členu ZSS

Po določilu 25. člena ZSS se lahko sodnik v roku 8 dni pritoži zoper odločbo o premestitvi oziroma imenovanju na sodniško mesto, v sodniški naziv oziroma na položaj svetnika in zoper odločbo glede uvrstitve v plačni razred, o čemer odloča Sodni svet z dvotretjinsko večino vseh članov.

Za odločitve iz prejšnjega odstavka so v določenih primerih pristojni predsedniki sodišč (npr. uvrstitev v višji plačni razred na podlagi ocene za redno napredovanje), v nekaterih pa Sodni svet (npr. odločitev o imenovanju na sodniško mesto; odločitve o predlogih za hitrejšo in izjemno napredovanje). V obeh primerih je o pritožbah sodnikov zoper navedene odločitve na podlagi 25. člena ZSS odločal Sodni svet, in sicer kot drugostopenjski pritožbeni organ zoper odločitve predsednikov sodišč in kot pritožbeni organ zoper lastne odločitve. Slednje je pomenilo, da je Sodni svet odločal tudi o pritožbah zoper lastne odločitve z isto (dvotretjinsko) večino, kot je prvotno odločitev sprejel.

Na 2. seji 6. 9. 2018 je Sodni svet sprejel stališče, da od sprejema ZSSve postopki v navedenih zadevah pred Sodnim svetom niso več dvostopenjski, temveč imajo sodniki zoper vse odločbe Sodnega sveta na voljo le sodno varstvo v upravnem sporu pred Vrhovnim sodiščem po določilu 36. člena ZSSve. Sodni svet šteje, da je ZSSve kot kasnejši zakon določilo 25. člena ZSS v delu, ki se nanaša na odločitve Sodnega sveta v zvezi s premestitvami oziroma imenovanji na sodniška mesta, v sodniški naziv oziroma na položaj svetnika in glede uvrstitev v plačne razrede, derogiral. To pomeni, da od uveljavitve ZSSve na podlagi 25. člena ZSS Sodni svet še naprej odloča o pritožbah sodnikov zoper odločitve predsednikov sodišč, zoper odločitve Sodnega sveta iz 25. člena ZSS pa je od uveljavitve ZSSve dovoljen upravni spor pred Vrhovnim sodiščem.

V letu 2019 je Sodni svet prejel zgolj dve pritožbi sodnikov na podlagi 25. člena ZSS, vendar o njiju do konca leta ni bilo odločeno.

Je pa obravnaval štiri vloge sodnikov, ki so se nanašale na delovanje sodne uprave v zvezi s položajem sodnikov (vzdrževanje službenih oblačil, poslovanje vpisnikov) in na razmerja med člani sodnega senata pri sojenju v konkretnih zadevah.

3.3.8.2.2 Pritožbe po 96. členu ZSS

Če je zoper sodnika uveden kazenski postopek zaradi utemeljenega suma storitve kaznivega dejanja z zlorabo sodniške funkcije, *mora* predsednik Vrhovnega sodišča sodniku izreči začasno odstranitev iz sodniške službe (v nadaljnjem besedilu: suspenz). Če je zoper sodnika

uveden kazenski postopek zaradi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti in za katero je mogoče izreči kazen zapora več kot dve leti, zaradi katere je sodnik lahko razrešen, predsednik Vrhovnega sodišča *lahko* izreče suspenz. O suspenzu predsednika Vrhovnega sodišča iz sodniške službe v primerih iz prejšnjih odstavkov odloči Sodni svet (95. člen ZSS).

Zoper odločitev o suspenzu, ki mora biti obrazložena, se sodnik lahko pritoži v petnajstih dneh od prejema odločbe na Sodni svet, predsednik Vrhovnega sodišča pa na Državni zbor (prvi odstavek 96. člena ZSS).

V letu 2019 Sodni svet ni prejel nobene tovrstne pritožbe.

3.3.8.2.3 Pritožbe po 67. in 67a. členu ZSS

Sodnik je lahko, tudi brez svoje privolitve, dodeljen, da opravlja sodniško službo na drugem sodišču istega ali nižjega položaja, za polni delovni čas ali za del polnega delovnega časa, če je to potrebno, da se omogoči redno izvajanje sodne oblasti pri sodišču; če je to potrebno, da se odpravijo zaostanki pri delu sodišča; če na sodišču, na katero je imenovan, zaradi začasno zmanjšanega pripada zadev ne more dosežati pričakovanega obsega dela (prvi odstavek 67. člena ZSS). O dodelitvi odloči predsednik Vrhovnega sodišča, na predlog predsednika sodišča, na katerega bo sodnik dodeljen, če to ni mogoče, pa na predlog predsednika sodišča višje stopnje (prvi odstavek 68. člena ZSS).

Sodnik, ki napreduje na višje sodniško mesto in ima v reševanju zadeve, ki so mu bile dodeljene v času opravljanja sodniške službe pred imenovanjem na razpisano višje sodniško mesto in so določene kot sodni zaostanek, je lahko pod pogoji iz 67. člena ZSS istočasno z imenovanjem na višje sodniško mesto dodeljen na prejšnje sodniško mesto. O dodelitvi odloči predsednik Vrhovnega sodišča na predlog predsednika sodišča, pri katerem sodnik opravlja sodniško službo pred napredovanjem na višje sodniško mesto (prvi in drugi odstavek 67a. člena ZSS).

Zoper odločitev predsednika Vrhovnega sodišča o dodelitvi po 67. in 67a. členu ZSS se dodeljeni sodnik lahko pritoži; o pritožbi odloči Sodni svet (drugi odstavek 68. člena in drugi odstavek 67a. člena ZSS).

V letu 2019 Sodni svet ni prejel nobene tovrstne pritožbe.

3.3.8.3 Sodniške štipendije

Sodnikom se lahko podelijo štipendije za podiplomski študij prava ter za specialistični študij prava v državi ali v tujini oziroma za strokovno usposabljanje na kakšnem drugem strokovnem področju, ki je povezano s sodniškim delom. Sredstva za sodniške štipendije se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije v okviru sredstev ministrstva, pristojnega za pravosodje (62. člen ZSS).

Štipendije se podeljujejo na podlagi razpisa ministrstva, pristojnega za pravosodje, ki zbere prijave in jih s svojim mnenjem posreduje Sodnemu svetu. Sodni svet odloči, katerim najboljšim kandidatom se glede na letna razpoložljiva sredstva za štipendije dodelijo štipendije (63. člen ZSS v zvezi z 11. alinejo 1. točke prvega odstavka 23. člena ZSSve).

V letu 2019 Ministrstvo za pravosodje ni objavilo razpisa za sodniške štipendije, zato Sodni svet ni odločal o dodeljevanju štipendij sodnikom.

Tabela 15: Odločitve o položaju sodnikov v številkah

ZŠ	Odločitve	2017	2018	2019	Razlika 2018/2019 v %
Izbirni postopki za vodstvena mesta					
1	Zaključeni postopki	16	18	14	-22
2	Odločitve o imenovanju predsednikov sodišč	10	11	8	-27
3	Odločitve o imenovanju podpredsednikov sodišč	5	5	5	/
4	Predlogi DZ za imenovanje predsednika Vrhovnega sodišča	/	/	/	
5	Predlog DZ za imenovanje podpredsednika Vrhovnega sodišča	/	1	/	
6	Izbira in imenovanje predsednikov in podpredsednikov (2 + 3 + 4 + 5)	15	17	13	-24
Razrešitve predsednikov in podpredsednikov sodišč					
7	Začeti postopki	/	1	/	
Izbirni postopki za sodniška mesta					
8	Število razpisov	21	37	30	-19
9	Število razpisanih prostih sodniških mest	27	54	42	-22
10	Zaključeni postopki	22	16	39	144
11	Število izbranih kandidatov	24	26	52	100
Razrešitve sodnikov ter prenehanja sodniške funkcije in službe					
12	Predlogi za razrešitev sodnikov	/	/	/	/
13	Ugotovitvene odločbe o prenehanju sodniške funkcije oz. službe	19	21	19	-10
Druge odločbe o pravicah in obveznostih ter položaju sodnikov					
14	Odločbe o hitrejšem in izjemnem napredovanju	55	55	124	125
15	Odločbe o dodelitvah sodnikov	4	10	12	20
16	Odločanje o potrditvi negativne ocene sodniške službe	1	1	/	/
	a. Potrditev negativne ocene sodniške službe	/	1	/	/
	b. Ne potrditev negativne ocene sodniške službe	1	/	/	/
17	Odločitve o pritožbah in predl. sodnikov za odpravo kršitev neodvisnosti	/	3	1	-67
18	Mirovanja sodniške funkcije	2	/	/	/
19	Odločbe o nezdržljivosti sodniške funkcije	/	/	/	/
20	Zahteve za predčasno izdelavo ocene sodniške službe	/	5	33	560
Odločbe o pravicah, obveznostih in pravnih koristih sodnikov (6 + 11 + 13 + 14 + 15 + 16 + 17 + 18 + 20)		121	138	254	84

3.4 Delo Sodnega sveta na področju sodniške etike

Sodniki so dolžni spoštovati kodeks sodniške etike pri opravljanju sodniške službe in zunaj nje (53. člen ZSSve). Kodeks sodniške etike določa pravila za službeno in zasebno ravnanje in vedenje sodnikov zaradi varovanja neodvisnosti, nepristranskosti in poštenosti sodnikov ter ugleda sodniške službe. Gre za skupek elementarnih in prevladujočih moralnih norm o tem, kako naj sodnik ravna in se obnaša pri svojem delu in v zasebnem življenju, da bo izpolnil svoje sodniško poslanstvo in s tem opravičil zaupanje javnosti v sodstvo.

Na področju profesionalne sodniške etike ima Sodni svet naslednje pristojnosti:

- sprejem kodeksa sodniške etike (druga alineja 4. točke prvega odstavka 23. člena ZSSve),
- imenovanje članov Komisije za etiko in integriteto (tretja alineja 4. točke prvega odstavka 23. člena ZSSve),
- podaja zahteve za obravnavo zadeve pred Komisijo za etiko in integriteto (drugi odstavek 52. člena ZSSve).

Sodni svet je že 11. junija 2015 sprejel Kodeks sodniške etike, nato pa na sejah 3. septembra 2015 in 19. novembra 2015 imenoval pet članov Komisije za etiko in integriteto za mandatno obdobje 2015-2021.

V letu 2019 Sodni svet Komisiji za etiko in integriteto ni podal nobene zahteve za izdajo načelnega mnenja, priporočil ali smernic.

3.5 Delo Sodnega sveta na disciplinskem področju

Sodnik se mora službi posvečati s polno predanostjo in izpolnjevati svoje obveznosti po svojih najboljših močeh. Hkrati mora tudi pri uresničevanju svojih pravic vselej ravnati tako, da varuje nepristranskost in neodvisnost sojenja ter ugled sodniške službe (2. člen ZSS). Sodniku, ki svojih službenih dolžnosti ne opravlja vestno ter z naklepom ali iz malomarnosti krši sodniške dolžnosti, se lahko izreče disciplinska sankcija po postopku, ki je predpisan z zakonom (prvi odstavek 81. člena ZSS in 37. člen ZSSve).

V zvezi z disciplinsko odgovornostjo sodnikov ima Sodni svet naslednje pristojnosti (3. točka prvega odstavka 23. člena ZSSve):

- imenovanje disciplinskih organov,
- podaja pobud za uvedbo disciplinskega postopka zoper sodnike,
- izvršitev pravnomočno izrečene disciplinske sankcije zoper sodnika (če so izrečene disciplinske sankcije ustavitve napredovanja, znižanja plače ali premestitve na drugo sodišče),
- odločanje o ukrepu začasne odstranitve iz sodniške službe zoper predsednika Vrhovnega sodišča (suspenz),
- odločanje o pritožbi zoper odločitev predsednika Vrhovnega sodišča o ukrepu začasne odstranitve sodnika iz sodniške službe (pritožba zoper suspenz).

3.5.1 Imenovanje disciplinskih organov

Disciplinske organe (to so disciplinsko sodišče ter disciplinski tožilec in namestnik disciplinskega tožilca) imenuje Sodni svet za dobo štirih let z možnostjo ponovnega imenovanja (38. člen ZSSve).

Disciplinsko sodišče ima devet članov, in sicer tri člane sodnega sveta, izmed katerih je eden predsednik, druga dva pa njegova namestnika, in šest sodnikov, od katerih sta dva vrhovna, dva višja in dva sodnika prve stopnje. Disciplinsko sodišče odloča v posamezni zadevi v senatu treh članov, izmed katerih sta najmanj dva sodnika. Predsednik senata je predsednik disciplinskega sodišča ali njegov namestnik, najmanj en od preostalih dveh članov pa mora biti sodnik z enakim položajem sodnika, kot ga ima sodnik, zoper katerega teče disciplinski postopek (prvi in drugi odstavek 40. člena ZSSve).

Disciplinski tožilec in namestnik disciplinskega tožilca sta vrhovna sodnika (drugi odstavek 39. člena ZSSve).

V letu 2019 je Sodni svet zaradi odstopne izjave predsednice disciplinskega sodišča članice Maje Praviček za predsednika imenoval člana mag. Emila Zakonjška, za novega člana in namestnika predsednika pa člana prof. dr. Saša Preliča.

3.5.2 Pobude za uvedbo disciplinskih postopkov zoper sodnike

V letu 2019 Sodni svet pobud za uvedbo disciplinskega postopka ni podajal.

Na 21. seji 30. 5. 2019 je bilo namreč sprejeto stališče, da se do odločitve Ustavnega sodišča o zahtevi za oceno ustavnosti prvega in drugega odstavka 40. člena ter prvega in drugega odstavka 45. člena ZSSve, ki jo je vložilo Vrhovno sodišče, ne podaja pobud za disciplinske postopke zoper sodnike. Vrhovno sodišče je konkretni sodni postopek, v katerem sodnik izpodbija odločitev disciplinskega sodišča, prekinilo do odločitve Ustavnega sodišča, ker ocenjuje, da so določbe ZSSve, po katerih je Sodni svet hkrati lahko pobudnik disciplinskega postopka in obenem po svojih članih razsodnik v teh postopkih, v nasprotju s prvim odstavkom 23. člena Ustave. V letu 2019 Ustavno sodišče o navedeni pobudi še ni odločilo.

3.5.3 Izvrševanje dokončnih odločb o disciplinskih sankcijah

Sodni svet je v letu 2019 izdal en sklep o izvršbi na podlagi pravnomočnega in izvršljivega sklepa disciplinskega sodišča, s katerim je odredil znižanje plače sodniku za čas šestih mesecev v višini 10 %.

3.5.4 Suspenz

V letu 2019 Sodni svet ni odločal o ukrepu začasne odstranitve iz sodniške službe zoper predsednika Vrhovnega sodišča in ne o pritožbi sodnika zoper odločitev predsednika Vrhovnega sodišča o začasni odstranitvi iz sodniške službe.

3.5.5 Pobuda za spremembo zakonodaje

Sodni svet je po dveh letih delovanja disciplinskih organov ugotovil, da je zakonodaja, ki ureja področje disciplinskih postopkov zoper sodnike, tako na procesnem kot materialnopravnem področju nedodelana oz. pomanjkljiva ter zato potrebna sprememb. V zvezi s tem je na 28. seji 17. 10. 2019 sklenil, da podpira pobudo disciplinske tožilke za spremembo določb ZSSve, ki urejajo disciplinske postopke, ter disciplinskim organom prepustil pripravo predloga zakonskih sprememb.

Na procesnem področju je tako ključen temeljit razmislek o ustreznosti aktualne ureditve, ki predvideva enostopenjski disciplinski postopek (43. člen ZSSve) oz. po kateri ima pravno sredstvo zoper odločitev disciplinskega sodišča le sodnik - disciplinski obdolženec (prim. sklep VS RS št. U 4/2019 z dne 10. 9. 2019). Poleg navedenega se je v praksi kot neposrečen izkazal preskok iz postopka, v katerem se do izdaje odločbe disciplinskega sodišča smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja skrajšani kazenski postopek (prvi odstavek 44. člena ZSSve), v postopek, v katerem se uporabljajo določbe zakona, ki ureja upravni spor (43. v zvezi s 36. členom ZSSve).

Na materialnopravnem področju sicer z uveljavitvijo in uporabo ZSSve ni prišlo do sprememb, a se je v dosednji praksi disciplinskih organov izkazalo, da je nujno potrebna tudi zakonska prevetritev določb ZSS, ki urejajo disciplinsko odgovornost in disciplinsko kaznovanje sodnikov ter zastaranje. Disciplinski postopek je namreč skrajno sredstvo ukrepanja zoper sodnika, ki grobo krši sodniške dolžnosti določene z zakonom in s sodnim redom, ki pa ne sme biti primarno sredstvo ukrepanja zoper sodnike, ki nestrokovno ali neažurno opravljajo svoje delo. To je prvenstveno področje ocenjevanja sodniškega dela, ki pa ni omejeno le na delovne sposobnosti in strokovnost, temveč tudi na oceno osebnostnih lastnosti in socialnih veščin. Prav ta dva kriterija, pa sta praviloma v ocenah sodniškega dela zanemarjena, pri čemer se poskuša negativna ravnanja, ki imajo podlago v teh dveh kriterijih, reševati v okviru disciplinskih postopkov. Disciplinski postopek pa ne sme biti sredstvo discipliniranja in kaznovanja nestrokovnih in premalo delovnih sodnikov, pa tudi ne izključno postopek, v katerem se sankcionira sporna ravnanja, ki izhajajo iz osebnostnih lastnosti ali neustreznih komunikacijskih sposobnosti. Glede na to je nujna sprememba določbe drugega odstavka 81. člena ZSS, ki primeroma našteva ravnanja, ki predstavljajo disciplinsko kršitev.

Poleg zgoraj navedenih so disciplinski organi pri svojem delu zaznali še dodatne dileme v zvezi z disciplinskimi postopki zoper sodnike, o katerih je v okviru pobude za pripravo zakonskih sprememb že bilo obveščeno Ministrstvo za pravosodje.

3.6 Splošni akti

Sodni svet je na podlagi ZSSve in ZS dolžan sprejeti naslednje splošne akte:

- Kodeks sodnike etike (2. alineja 4. točke prvega odstavka 23. člena ZSSve),
- Merila za izbiro kandidatov za sodniško mesto (1. alineja 4. točke prvega odstavka 23. člena ZSSve),
- Merila za kakovost dela sodnikov za oceno sodniške službe (1. alineja 4. točke prvega odstavka 23. člena ZSSve),
- Navodila o načinu volitev personalnih svetov (prvi odstavek 35. člena ZS) in
- Poslovnik Sodnega sveta (5. člen ZSSve).

Vsi naštetih akt so bili sprejeti in objavljeni na spletnih straneh Sodnega sveta že v predhodnih poročevalskih obdobjih.

V zvezi z Merili za kakovost dela sodnikov za oceno sodniške službe ter predlogi okrožnih sodnikov za hitrejše napredovanje v višji sodniški naziv po četrtem odstavku 34a. člena ZSS in v zvezi s predlogi sodnikov prve in druge stopnje za izjemno napredovanje v višji sodniški naziv po prvem odstavku 34a. člena ZSS je Sodni svet na 25. seji 5. septembra 2019 sprejel stališče, da se v postopku odločanja o predlogu za napredovanje pred odločitvijo pridobijo podatki o delu sodnika skozi celotno njegovo sodniško kariero (tj. vse ocene sodniške službe).¹¹

Glede Meril za izbiro kandidatov za sodniško mesto pa je bilo na 26. seji 26. septembra 2019 sprejeto stališče o razlagi 12. člena, po katerem na podlagi določbe 12. člena Meril Sodni svet ni dolžan opraviti razgovorov z vsemi kandidati, ki jih v dokončnem mnenju kot najustreznejše navede predsednik sodišča.¹²

3.7 Zahteve za oceno ustavnosti in zakonitosti predpisov

Zakon o sodnem svetu je Sodnemu svetu podelil legitimacijo za vlaganje zahtev za oceno ustavnosti in zakonitosti predpisov, ki posegajo v ustavni položaj ali ustavne pravice sodstva (deseta alineja 4. točke prvega odstavka 23. člena ZSSve). Gre za pomemben mehanizem v sistemu zavor in ravnovesij za zaščito sodne veje oblasti v razmerju do zakonodajne veje oblasti.

Sodni svet je v letu 2019 podal prvi dve zahtevi za oceno ustavnosti in zakonitosti predpisov, ki posegajo v ustavni položaj ali ustavne pravice sodstva, od uveljavitve ZSSve.

Na podlagi sklepa, sprejetega na 16. seji 14. marca 2019, je vložil zahtevo za oceno ustavnosti drugega odstavka 74. člena in 76. a člena ZSS, saj ocenjuje, da je ureditev, ki je ločila prenehanje sodniške funkcije in sodniške službe, v nasprotju s 125. in 129. členom Ustave.

Na podlagi sklepa, sprejetega na 25. seji 5. septembra 2019, je Sodni svet vložil tudi zahtevo za oceno ustavnosti Zakona o parlamentarni preiskavi (ZPPre) in Poslovnika o parlamentarni preiskavi (PoPP), saj je ocenil, da gre za predpisa, ki posegata v ustavni položaj sodstva in hkrati ne zadostita zahtevam ustavnega načela delitve oblasti in varstva neodvisnosti sodstva, ko brez ustreznih zakonskih mehanizmov ne omogočata preprečitve protiustavne uporabe instituta parlamentarne preiskave.

Ustavno sodišče o zahtevah še ni odločilo. Je pa na podlagi zahteve za oceno ustavnosti ZPPre in PoPP sledilo predlogu Sodnega sveta in zadržalo izvrševanje ZPPre in PoPP ter konkretnega Akta o odreditvi parlamentarne preiskave v delu, ki se nanaša na sodnike (U-I246/19-11 z dne 24. 10. 2019).

¹¹ Stališče je objavljeno na spletni strani: <http://www.sodni-svet.si/doc/stalisce-predlogi-za-hitrejse-in-redno-napredovanje-vvisji-sodniski-naziv.pdf>

¹² Stališče je objavljeno na spletni strani: <http://www.sodni-svet.si/doc/stalisce-razlaga-12-clena-meril-za-izbirokandidatov.pdf>

3.8 Mnenja

Sodni svet je na podlagi 23. člena ZSSve in drugih področnih zakonov pristojen podati mnenje v naslednjih zadevah:

- mnenje k shemi organizacijskih enot sodišč,
- mnenje v postopku določitve števila sodniških mest na posameznem sodišču,
- mnenje k letnemu poročilu VSRS in ocena stanja v sodstvu,
- mnenje k predlogu finančnega načrta za sodišča,
- mnenje o odreditvi pripora oz. začetku kazenskega postopka zoper sodnika,
- mnenje državnemu zboru in ministrstvu o zakonih, ki urejajo sodišča in sodniško službo
- mnenje na zahtevo ministra za pravosodje ali predsednika Vrhovnega sodišča,
- mnenje o kandidatih za sodnike mednarodnih sodišč,¹³
- mnenje o kandidatih za mednarodne civilne misije in mednarodne organizacije¹⁴ in
- mnenje o številu pripravniških mest na sodiščih.¹⁵

V letu 2019 Sodni svet ni prejel zaprosila za podajo mnenja o shemi organizacijskih enot sodišč; mnenja v postopku določitve števila sodniških mest na posameznem sodišču; mnenja o kandidatih za mednarodne civilne misije in mednarodne organizacije in mnenja o številu pripravniških mest na sodiščih.

V letu 2019 je Sodni svet:

- podal mnenje k Letnemu poročilu Vrhovnega sodišča o učinkovitosti in uspešnosti sodišč v letu 2018 ter oceno stanja v sodstvu v svojem letnem poročilu za leto 2018,
- mnenje k predlogu finančnega načrta za sodišča za 2020 in 2021,
- 1 mnenje o dovolitvi začetka kazenskega postopka zoper sodnika,
- 2 mnenji na zahtevo Ministrstva za pravosodje (izhodiščne teze za prenovo pravniškega državnega izpita; združevanje dežurnih služb za potrebe izvajanja nujnih procesnih dejanj v kazenskem postopku),
- 3 mnenja v postopkih izbire kandidatov za sodnike mednarodnih sodišč (razpis za tri mesta članov Stalnega arbitražnega sodišča s sedežem v Haagu; in dva razpisa za skupno dve mesti kandidatki ali kandidatov za sodnici ali sodnika Splošnega sodišča Evropske unije v Luksemburgu) ter
- obravnaval 17 predlogov zakonov in se pri tem 11 krat opredelil do predlogov zakonskih sprememb in dopolnitev oziroma predlogov novih zakonov.

¹³ 6. člen Zakona o predlaganju kandidatov iz Republike Slovenije za sodnike mednarodnih sodišč

¹⁴ 15. člen Zakona o napotitvi oseb v mednarodne civilne misije in mednarodne organizacije

¹⁵ 5. člen Zakona o pravniškem državnem izpitu

Tabela 16: Mnenja Sodnega sveta

Mnenja Sodnega sveta	2018	2019	Razlika 2018/2019 v %
k shemi organizacijskih enot sodišč	/	/	
v postopku določitve števila sodniških mest na posameznem sodišču	/	/	
k letnemu poročilu VSRS in ocena stanja v sodstvu	1	1	
k predlogu finančnega načrta za sodišča		1	
o odreditvi pripora oz. začetku kazenskega postopka zoper sodnika	1	1	
o zakonih, ki urejajo položaj sodišč in sodniško službo	18	17	-6
na zahtevo ministra za pravosodje ali predsednika Vrhovnega sodišča	2	2	
o kandidatih za sodnike mednarodnih sodišč	2	3	50
o kandidatih za mednarodne civilne misije in mednarodne organizacije	/	/	
o številu pripravniških mest na sodiščih	/	/	/
Skupaj	24	25	4

3.9 Načelna stališča o razmerah v sodstvu in položaju sodnikov

Pri reševanju zadev iz svojih pristojnosti Sodni svet sprejema tudi načelna stališča o razmerah v sodstvu in o položaju sodnikov (prvi odstavek 27. člena ZSSVe). V letu 2019 je Sodni svet sprejel 16 načelnih stališč, kar je za 300 % več od predhodnega poročevalskega obdobja. V letu 2018 je sprejel 4 načelna stališča.

3.9.1 Razmejitev pristojnosti sodne uprave in Sodnega sveta

(1)

Okrožna sodnica je na Sodni svet naslovila predlog za sprejem pisnih usmeritev o razmerju med člani razpravljajočega senata, konkretno glede razmerja med predsednikom senata in sodnikom poročevalcem, ki pripravi osnutek obrazložitve sprejete odločitve, v odnosu do končne oblike odločbe. Sodnica je v pobudi izpostavila vprašanja, ali sme predsednik senata pred podpisom odločbe zahtevati popravo pisnih in slovničnih napak v obrazložitvi, zahtevati uskladitev odločbe s predpisano obliko in vsebinsko poseči v besedilo odločbe, tako da se leta dopolni ali oblikuje bolj jasno.

Sodni svet je na 11. seji 17. 1. 2019 zavrnil sprejem stališča o izpostavljenih vprašanjih z naslednjim pojasnilom:

„Razmerja med člani razpravljajočega senata so v primerih predpisanega senatnega odločanja oz. sojenja, tako v fazi obravnavanja sodne zadeve kot v fazi odločanja, katere del je tudi proces izdelave obrazložitve sodne odločbe, urejena v procesnih zakonih in v Sodnem redu (npr. določilo drugega odstavka 97. člena), in so zato predmet pravilne uporabe procesnega prava in protokolov sodne uprave. Sodni svet ni pristojen za pravilno in enotno uporabo procesnega in materialnega prava, pa tudi ne za urejanje razmerij, ki sodijo v okvir t. i. sodne samouprave. Tovrstna vprašanja se morajo zato prvenstveno reševati na ravni posameznega sodišča v okviru delovnih sestankov (148. in 151. člen SR), lahko pa tudi na ravni predsednikov sodišč. Sodišča pa se v zvezi s konkretno sporno problematiko lahko zgledujejo tudi po Poslovniku Vrhovnega sodišča o ločenih mnenjih, ki je primer dobre prakse v zvezi s tovrstnimi vprašanji.“

(2)

Na 12. seji 24. 1. 2019 se je Sodni svet seznanil z vprašanjem sodnikov o tem, kdo je dolžan skrbeti za vzdrževanje sodniških tog - sodniki ali sodna uprava, ter v zvezi s tem zavzel stališče, da sodi tudi to vprašanje v pristojnost sodne uprave, v sklop katere sodi tudi skrb za dostojanstvo in ugled sodnikov.

(3)

Na 18. seji 11. 4. 2019 se je Sodni svet najprej seznanil z vprašanjem prvostopenjskega sodišča, katero sodišče je dolžno nositi stroške razlike med plačnima razredoma okrožnega sodnika in višjega sodnika v obdobju med imenovanjem okrožnega sodnika na mesto višjega sodnika in njegovo premestitvijo na višje sodišče. Nato pa na 24. seji 11. 6. 2019 še z zaprosilom višjega sodišča za izdajo mnenja o tem, kdaj začne teči napredovalno obdobje za sodnika, ki je bil imenovan na višje sodniško mesto – od dneva imenovanja ali od dejanske premestitve na višje sodniško mesto. V zvezi z obema vprašanjema je sprejel naslednje stališče:

„Določbe ZSS o začetku teka napredovalnega obdobja so jasne. Z imenovanjem na sodniško mesto sodnik pridobi naziv, ki ustreza sodniškemu mestu (19a. člen ZSS). Imenovanje na višje sodniško mesto se šteje za napredovanje na višje sodniško mesto (drugi odstavek 21. člena ZSS). Sodnik, ki napreduje na višje sodniško mesto, se uvrsti v plačni razred v skladu s 45. členom ZSS (34b. člen ZSS). Sodnik ima pravico do osnovne plače, ki ustreza plačnemu razredu za sodniški naziv, v katerega je imenovan (prvi odstavek 44. člena ZSS). Uvrstitev v plačni razred je sestavni del odločbe o napredovanju oziroma imenovanju (drugi odstavek 45. člena ZSS).“

V skladu z navedenimi določili začne napredovalno obdobje teči z dnem imenovanja na višje sodniško mesto. S tem dnem sodnik pridobi tudi pravico do plače, ki ustreza višjemu nazivu, v katerega je imenovan.

Katero sodišče (sodišče, s katerega je sodnik premeščen na višje sodniško mesto, ali sodišče, na katerega je sodnik po imenovanju premeščen) nosi razliko v (višji) plači v času od imenovanja do dejanske premestitve na višje sodniško mesto, pa je vprašanje, ki ga mora rešiti sodna uprava sama ob upoštevanju predpisov delovnopravne in socialne zakonodaje.“

3.9.2 Domet pristojnosti Sodnega sveta skrbeti za učinkovito in odgovorno sodstvo glede konkretnih odprtih postopkov

V zvezi s pobudo stranke za podajo predloga za opravo službenega nadzora nad delom dveh sodnikov je Sodni svet stranki odgovoril in pojasnil:

„Sodni svet ni instanca rednim sodiščem, zato ne more presojati niti se v okviru predloga za podajo pobude za izvedbo službenega nadzora opredeljevati do obširnih navedb, v katerih pobudnik po svojem pooblaščenju problematizira pravilnost in zakonitost izdanih dveh sklepov o kaznovanju pooblaščenca v konkretni, še odprti kazenski zadevi (tj. sklep o kaznovanju, izdan s strani razpravljajočega sodnika in predsednika senata zaradi zavlačevanja postopka in zlorabe procesnih pravic, ter sklep o kaznovanju, izdan s strani predsednika sodišča zaradi žaljenja sodišča v vlogi za izločitev članov senata). Nastali konflikt med sodiščem in pobudnikom oziroma njegovim pooblaščenjem v konkretni kazenski zadevi izvira iz očitkov sodišča o zlorabi procesnih pravic in zavlačevanju postopka v sklepu o kaznovanju pooblaščenca pobudnika na eni strani ter očitkov pooblaščenca pobudnika o neekonomičnem in pristranskem vodenju postopka ter posledičnem kršenju pravice do sojenja v razumnem roku na drugi strani. Tovrstne konflikte pa morajo stranke v prvi vrsti reševati z zakonsko predvidenimi pravnimi sredstvi procesne zakonodaje (npr. pritožba zoper sklep o kaznovanju) in v skladu s pospešitvenimi mehanizmi Zakona o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja (ZVPSBNO). Ali je zaradi kršitve pravice do sojenja v nerazumnem roku v odprti kazenski zadevi že uveljavljal kakšna pospešitvena pravna sredstva po ZVPSBNO, pobudnik v svoji vlogi ne navaja.“

3.9.3 Zadeve sodne uprave

Na 12. seji 24. 1. 2019 je Sodni svet sprejel stališče v zvezi z izbirnimi postopki za vodstvena mesta v sodstvu:

„V primerih, ko na mesta predsednikov sodišč kandidirajo kandidati, ki so to vodstveno funkcijo predhodno že opravljali in je njihova kandidatura ponovna, bo Sodni svet v bodoče še bolj pozoren na to, kako je kandidat vodstveno funkcijo do takrat opravljal. V zvezi s tem se zato v primeru, ko na vodstveno mesto predsednika sodišča kandidira kandidat, ki je to funkcijo opravljal do takrat, predsednika neposredno višjega sodišča oziroma predsednika okrožnega sodišča za imenovanje predsednika okrajnega sodišča, ki je organizacijska enota tega okrožnega sodišča (drugi odstavek 62a. člena Zakona o sodiščih), pozove, da v mnenju o kandidatu predstavi (numerično in opisno) tudi rezultate dela sodišča v preteklem 6-letnem mandatu kandidata in se opredeli do uspešnosti dela sodišča v tem obdobju v skladu z merili za kakovost dela sodišč, ki jih Vrhovno sodišče sprejme vsako leto za naslednje leto na podlagi poročila o učinkovitosti in uspešnosti sodišč za preteklo leto.“

3.9.4 Organizacija sodne veje oblasti in položaj sodstva v sistemu delitve oblasti

(1)

Na 1. izredni seji 18. 3. 2019 je Sodni svet podprl prizadevanja za reorganizacijo mreže sodišč z uvedbo enovitega prvostopenjskega sodnika:

„Sodni svet se zaveda pomembnosti enakomerne obremenjenosti sodišč za uspešno delovanje sodstva kot celote in zato podpira ukrepe za njihovo reorganizacijo. Izpostavljena je bila problematika kandidiranja okrajnih sodnikov na mesta okrajnih sodnikov (predvsem na kazenskih oddelkih in specializiranih oddelkih), zato podpira spremembe organizacijske zakonodaje z uvedbo enovitega prvostopenjskega sodnika ter spremembe ZKP z drugačno razmejitvijo stvarne pristojnosti med okrajnimi in okrajnimi sodišči.“

(2)

Na 1. izredni seji 18. 3. 2019 se je Sodni svet opredelil tudi do vprašanja trajnosti mandata sodnikov, pristojnosti za izvolitev sodnikov in sestave Sodnega sveta:

„Sodni svet vztraja pri ohranitvi trajnega mandata sodnikov kot temeljnega postulata neodvisnosti sodstva, zato uvedba poskusnega mandata sodnikov ni sprejemljiva in tudi ni potrebna, saj so sodniki začetniki pri svojem delu v prvem triletnem obdobju že po sedanji zakonski ureditvi dovolj nadzorovani z vsakoletno oceno sodniške službe. Podpira predlog, da se pristojnost za izvolitev sodnikov in imenovanje vrhovnih sodnikov prenese z državnega zbora na predsednika republike zaradi upoštevanja delitve oblasti, zaveda pa se, da bo za tako spremembo potrebna sprememba ustavne ureditve. Sodni svet se zavzema za ohranitev obstoječe zakonske ureditve sestave Sodnega sveta in nasprotuje spremembam. Sedanja sestava omogoča strokovno odločanje ter ustrezno zastopanje sodnikov in drugih pravnih strokovnjakov pri sprejemanju sklepov, zato spremembe niso potrebne.“

(3)

Na 11. seji 17. 1. 2019 je Sodni svet sprejel stališče o dolžnosti spoštovati odločitve sodišč:

„Vrhovno sodišče Republike Slovenije kot najvišje sodišče v državi (127. člen Ustave) sprejema pravnomočne sodbe o najpomembnejših pravnih vprašanjih. V primerih, ko je v upravnem sporu s tako sodbo nosilcu oblasti kot toženi stranki naložena določena obveznost ravnanja, je z vidika načela pravne države (2. člen Ustave) temeljnega pomena, da se taka sodba izvrši in da so v njej vsebovana pravna stališča v celoti spoštovana. Ta obveznost velja tako za posamezen upravni spor kot tudi za bodočo prakso upravnih organov, kot to izhaja iz Ustave in zakona. Ravnanje Ministrstva za pravosodje, ki se, namesto, da bi spoštovalo stališča iz sodbe Vrhovnega sodišča (I Up 179/2018 z dne 24.10. 2018) glede dolžnosti izvedbe pravnega in zakonitega postopka imenovanja notarjev, poskuša tej dolžnosti izogniti, ne sledi temeljnim ustavnim načelom. Tako ravnanje daje slab vzgled državljanom in državljanom glede pripravljenosti nosilcev politične oblasti za spoštovanjem neodvisnosti sodstva in vladavine prava.“

(4)

Na 23. seji 20. 6. 2019 je Sodni svet ob obravnavi Bratislavskega manifesta Evropske mreže sodnih svetov, sprejetega na generalni skupščini junija 2019 v Bratislavi, ponovno opozoril na to, da se sredstva za delovanje sodišč v državnem proračunu ne smejo zmanjševati in da Slovenija negativno odstopa od evropskega povprečja glede plač sodnikov.

(5)

Na 24. seji 11. 6. 2019 in nato na 25. seji 5. 9. 2019 je Sodni svet zavzel stališče glede zahteve Državnega sveta in Akta Državnega zbora o odreditvi parlamentarne preiskave za ugotovitev politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij, ki naj bi sodelovali pri pripravi in izvedbi političnega in kazenskega pregona zoper nekdanjega župana Mestne občine Maribor in člana Državnega sveta Republike Slovenije Franca Kanglerja in drugih ter v zvezi s tem v nadaljevanju podal tudi zahtevo za oceno ustavnosti Zakona o parlamentarni preiskavi:

„Sodni svet ugotavlja, da je zakonodajna veja oblasti z zahtevo in odreditvijo parlamentarne preiskave za ugotovitev politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij, ki naj bi sodelovali pri pripravi in izvedbi političnega in kazenskega pregona zoper nekdanjega župana Mestne občine Maribor in člana Državnega sveta RS Franca Kanglerja in drugih, preseгла svoje ustavne pristojnosti in kršila načelo delitve oblasti iz 3. člena Ustave. Akt o odreditvi parlamentarne preiskave, objavljen v Ur. l. RS, št. 46 z dne 19. 7. 2019, in vsa morebitna nadaljnja ravnanja na njegovi podlagi v delu, ki se nanaša na sodnike, nedopustno posegajo v ustavni načeli o neodvisnosti sodstva in imuniteti sodnikov. Noben oblastveni akt, torej tudi odločitev zakonodajne oblasti o parlamentarni preiskavi, pa ne sme biti v nasprotju s temelji ustavne ureditve Republike Slovenije.

Temeljna naloga Sodnega sveta je varovanje samostojnosti in neodvisnosti sodne veje oblasti, ki zagotavlja vladavino prava vsem državljanom in državljanom ter drugim prebivalcem Republike Slovenije. Zato Sodni svet ostro nasprotuje navedeni parlamentarni preiskavi, ki pomeni tudi vzpostavljane političnega pritiska na delo sodnikov.

Glede na to bo Sodni svet začel postopek pred Ustavnim sodiščem Republike Slovenije za zagotovitev varstva neodvisnosti sodstva, pričakuje pa tudi ustavno skladno ukrepanje zakonodajne veje oblasti v smeri opustitve oziroma preprečitve kakršnihkoli nadaljnjih ravnanj na podlagi spornega Akta o odreditvi parlamentarne preiskave.“

(6)

Na 26. seji 26. 9. 2019 je Sodni svet z izjavo za javnost podprl prizadevanja sodstva za izboljšanje prostorskih in drugih pogojev za delo sodišč in opozoril, da je za učinkovito izvrševanje sodne veje oblasti nujno potrebno sprejeti strategijo celovite ureditve pogojev poslovanja sodišč, tako da se vsem sodiščem zagotovijo primerni prostori, primeren nivo opreme ter vzpostavijo enotni in učinkoviti varnostni ukrepi.

(7)

Na 28. seji 17. 10. 2019 je Sodni svet opozoril na to, da sta tako Zakon o sodniški službi kot Zakon o sodiščih potrebna temeljite in celovite prenove na vseh področjih in da ni ustrezno, da se s parcialnimi spremembami navedenih zakonov, celo po skrajšanem postopku, skuša reševati določene aktualne razkorake med stališči Sodnega sveta in posameznimi predstavniki sodstva. Primerneje bi bilo, da se v sodelovanju z vsemi relevantnimi deležniki pravosodja pristopi k celoviti prenovi in pripravi novega Zakona o sodniški službi in Zakona o sodiščih. V povezavi z njima pa tudi do prenove in novelacije Zakona o sodnem svetu, ki je potreben prenove zlasti v delu, ki ureja področje disciplinskih postopkov zoper sodnike, ker se v praksi izpostavljajo različna pomembna vprašanja.

Obenem je Sodni svet opozoril na to, da morajo predlagatelji zakonov upoštevati naravo in dinamiko dela Sodnega sveta in predlagane zakonodajne predloge Sodnemu svetu pravočasno in z dovolj dolgim rokom predložiti v mnenje.

3.9.5 Položaj, pravice in obveznosti sodnikov

(1)

Na 22. seji 13. 6. 2019 in nato ponovno na 24. seji 11. 6. 2019 je Sodni svet sprejel stališče o pravici sodnikov do javnega izražanja:

„Sodni svet poudarja, da imajo sodniki pravico do javnega izražanja, a opozarja na določbe Kodeksa sodniške etike, ki sodnika zavezujejo, da je v odnosu do strank in udeležencev postopka spoštljiv in da se mora vzdržati komentarjev o njihovem delu. Še posebej v okviru sodnega postopka mora biti sodnik zadržan, umirjen in ne preoster. Sodnik ne sme podajati dvoumnih, tendencioznih in provokativnih izjav in svojih subjektivnih mnenj, posebej če gre za domneve in stališča, povezana s konkretnim kazenskim postopkom.

Sodniki lahko javno izražajo svoja mnenja tudi o problemih in nepravilnostih znotraj sodstva ter izražajo vrednostne sodbe o delovanju sodne uprave. Takšno izražanje je v službi pravilnega delovanja pravne države in je kot svoboščina zagotovljeno v 39. členu Ustave. Morajo pa biti javne kritike in vrednostne sodbe o delovanju sodne uprave s strani sodnikov objektivizirane in dejstveno podprte. Posplošeni in nekonkretizirani očitki o delovanju sodne uprave, ki nimajo osnove v preverjenih dejstvih ali pa na podlagi posamičnih primerov postavljajo zaključke o sistemskih disfunkcijah celotnega sodstva, lahko škodijo zaupanju javnosti v slovensko sodstvo.“

(2)

Na 33. seji 19. 12. 2019 je Sodni svet stališče o pravici sodnikov do javnega izražanja dopolnil s priporočilom, da se izjave, ki predstavljajo (kritični) dialog med sodniki o stvareh, ki so pomembne za pravilno in učinkovito delovanje sodstva oziroma sodišč in ki so javno izpostavljene v medijih, objavljajo prek medijev ali Slovenskega sodniškega društva, ne prek spletnih strani sodišč. Le-te so namenjene komunikaciji sodišč z različnimi javnostmi in ne morejo predstavljati foruma, na katerem bi lahko vsak sodnik javno objavljal svoje komentarje.

3.9.6 Odnos sodne uprave do sodnikov

(1)

Na 24. seji 11. 6. 2019 je Sodni svet sprejel stališče o dopustnosti odzivov predsednikov sodišč na javno kritiko sodnikov:

“Sodna uprava se mora odzvati na javno kritiko sodstva. Temeljno orodje sodne uprave za skrb za javno podobo sodstva je po 46. členu Sodnega reda Služba za odnose z javnostmi Vrhovnega sodišča in spletna stran Vrhovnega sodišča, pa tudi spletne strani posameznih sodišč. Po presoji Sodnega sveta smejo zato nosilci sodne uprave, ki nastopajo v vlogi zastopnikov sodstva in so odgovorni za zakonito in učinkovito delovanje sodstva, odgovoriti na spletnih straneh sodišč tudi na javno kritiko, ki prihaja iz vrst sodnikov. Če je odgovor sodne uprave objektiviziran, preverjen in argumentativno podprt, ne predstavlja napada na svobodo govora sodnikov. Hkrati pa Služba za odnose z javnostmi Vrhovnega sodišča in spletne strani sodišč ne smejo postati orodje sodne uprave za javni dialog s posameznimi (kritičnimi) sodniki, saj so namenjene komunikaciji z različnimi javnostmi. Zlasti še, ker spletne strani sodišč niso in ne morejo biti neke vrste javno sodniško omrežje, na katerem bi lahko svoje komentarje objavljali vsaki sodnik.“

(2)

Na 24. seji 11. 6. 2019 je Sodni svet sprejel tudi stališče o verodostojnosti podatkov, ki se s strani nosilcev sodne uprave vnašajo v osebne spise sodnikov:

„9. priporočilo Mnenja Posvetovalnega sveta evropskih sodnikov (CCJE), št. 17 (2014), izrecno izpostavlja, da morajo biti podatki, na podlagi katerih se izvaja ocenjevanje sodnikov, zadostni in zanesljivi, še posebej, če gre za podatke, ki so podlaga negativnemu ocenjevanju. Enako poudarjajo Minimalni standardi Evropske mreže sodnih svetov (ENCJ).

Sodni svet zato podpira priporočilo predsednika Vrhovnega sodišča, da se o nameravanim vnosu podatkov v osebni spis predhodno seznanijo sodniki, ki lahko da svoje pripombe in o tem obvestijo vložnika, šele nato pa se podatki in stališča, skupaj s pripombami sodnika, vložijo v sodnikovo osebno mapo.“

3.10 Sodelovanje z drugimi organi in organizacijami v Republiki Sloveniji

V letu 2019 so predsednica dr. Barbara Nerat, predsednik dr. Erik Kerševan, drugi člani Sodnega sveta, generalna sekretarka in dodeljeni sodniki sodelovali na sejah Mandatno volilne komisije Državnega zbora v zvezi z obravnavno predlogov Sodnega sveta za izvolitev in imenovanje kandidatov na prosta sodniška mesta ter predlogi za dovolitev kazenskega pregona zoper sodnike. Sodelovali so tudi na sejah Odbora za pravosodje Državnega zbora v zvezi z obravnavanimi predlogi zakonskih sprememb in dopolnitev s področja pravosodja ter položaja sodstva in Sodnega sveta v pravosodnem sistemu.

Predsednik, generalna sekretarka ter dodeljeni sodniki so se udeleževali tudi sej Državnega zbora, na katerih je Državni zbor odločal o predlogih Sodnega sveta za izvolitev in imenovanje sodnikov na sodniška mesta, ter svečanih zapriseg izvoljenih sodnikov pred predsednikom Državnega zbora.

Prav tako so se predsednica, predsednik, člani, generalna sekretarka in dodeljeni sodniki udeleževali sestankov z relevantnimi ministrstvi (pravosodje, finance, javna uprava) in predsedniki sodišč (npr. sestanek na temo obravnave letnih programov dela sodišč) ter različnih dogodkov v širšem pravosodnem prostoru (npr. Otvoritev sodnega leta 2019, Slovesnost ob dnevu Pravne fakultete, Posvet ob obeležitvi 60 letnice evropskega sodišča za človekove pravice).

Tabela 17: Sodelovanje Sodnega sveta z drugimi organi

	2019
Odbor za pravosodje	4
Mandatno-volilna komisija	9
Zaprisege sodnikov	7
Seje Državnega zbora	6
Sestanki ministrstva	4
Drugi dogodki in srečanja	6
Skupaj	36

Članica dr. Barbara Nerat je bila članica strokovnega sveta Centra za izobraževanje pri Ministrstvu za pravosodje (njena namestnica je bila članica Maja Praviček). Članica mag. Jana Petrič je sodelovala v komisiji za izbor namestnika predsednika Komisije za preprečevanje korupcije.

3.11 Mednarodno sodelovanje

Sodni svet skuša biti v okviru razpoložljivih finančnih in kadrovskih virov aktiven člen evropskega pravosodnega prostora. Njegove mednarodne aktivnosti so zlasti povezane s sodelovanjem v Evropski mreži sodnih svetov (ENCJ), katere delovanje v pretežni meri podpira Evropska komisija.

3.11.1 Sodelovanje v Evropski mreži Sodnih svetov

V letu 2019 je Sodni svet aktivno sodeloval pri vseh projektih in konferencah ENCJ. Projektne skupine 1 se že več let kontinuirano ukvarja s tematiko Neodvisnosti in odgovornosti sodstva, Projektne skupine 2 proučuje vprašanje zaupanja javnosti v sodstvo in podobe sodstva v javnosti, tematika Projektne skupine 3 pa se nanaša na vprašanje možnosti/primernosti t. i. digitalnega sodstva. Pri Projektu 1 sodeluje članica Sodnega sveta mag. Jana Petrič. Srečan Projektne skupine 2 se je udeleževal član Vladimir Horvat. Član Projektne skupine 3 pa je podpredsednik Sodnega sveta prof. dr. Grega Strban. Vseh srečan projektnih skupin, konferenc in generalne skupščine je bilo v letu 2019 10.

Med članicami ENCJ poteka sodelovanje tudi na področju izmenjave podatkov s področja zakonske ureditve in delovanja sodstva ter sodnih svetov. V letu 2019 je Sodni svet na podlagi zaprosil drugih članic ENCJ podal skupno 16 poročil s področja ustavne in zakonske ureditve in delovanja sodstva v Sloveniji ter Sodnega sveta (3 več kot v letu 2018).

Za leto predsedovanja Republike Slovenije Svetu EU je Sodni svet v letu 2019 želel kandidirati tudi za organizacijo generalne skupščine ENCJ. Ker pa mu za ta namen niso bila odobrena sredstva v proračunu za leto 2021, je bil po izvedeni finančni oceni izvedbe tega dogodka sodelovanje prisiljen odpovedati.

3.11.2 Obiski tujih delegacij, organizacije mednarodnih srečanj

V letu 2019 je Sodni svet gostil predstavnika Generalnega direktorata Evropske komisije za pravosodje in potrošnike na temo delovanja slovenskega pravosodnega sistema in položaja Sodnega sveta.

V septembru 2019 je sodeloval pri izvedbi študijskega obiska delegacije tujih udeležencev izmenjave Evropske mreže institucij za izobraževanje v pravosodju.

3.12 Sodno varstvo

3.12.1 Sodno varstvo zoper odločitve Sodnega sveta in njegovih delovnih teles

V postopkih pred Sodnim svetom se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, če ZSSve ne določa drugače (31. člen ZSSve). Zoper odločbe in sklepe Sodnega sveta je dovoljen upravni spor, v katerem odloča Vrhovno sodišče v senatu petih sodnikov (36. člen ZSSve). Tudi zoper odločbe disciplinskega sodišča je dopustno sodno varstvo po 36. členu ZSSve (43. člen ZSSve).

Sodni svet je v letu 2019 z 221¹⁶ odločbami in sklepi odločil o pravicah, obveznostih in pravnih koristih sodnikov. Pred Vrhovnim sodiščem je bilo v letu 2019 vloženi le 9 tožb zoper odločitve Sodnega sveta oziroma 4 % vseh odločitev ter 1 tožba zoper odločitev disciplinskega sodišča, skupaj 10 tožb, in sicer:

- 3 tožbe neizbranih kandidatov za sodniška mesta,
- 4 tožbe zoper negativne odločitve o predlogih za napredovanje,
- 1 tožba zoper zavrnilni del odločbe o dodelitvi sodnika,
- 1 tožba zoper odločitev o prenehanju sodniške službe in
- 1 tožba zoper odločitev disciplinskega sodišča.

Iz preteklih poročevalskih obdobj so v letu 2019 ostali odprti še trije upravni postopki, in sicer postopek po tožbi neizbrane kandidatke za sodniško mesto, postopek po tožbi zaradi zavrnitve napredovanja in po tožbi zoper odločitev Sodnega sveta, da se suspenz potrdi. Skupaj je bilo v letu 2019 tako odprtih 13 upravnih postopkov zoper odločitve Sodnega sveta in njegovih delovnih teles.

Vrhovno sodišče je v letu 2019 odločilo v 10 postopkih, pri čemer je 9 tožb zavrnilo oziroma zavrglo, eni tožbi pa je ugodilo in odločitev Sodnega sveta odpravilo.

Do konca leta 2019 so ostali odprti trije upravni postopki.

¹⁶ Seštevek iz tabele 15 (zap. št. 6+11+13+14+15+16+17+18), brez zap. št. 20.

Tabela 18: Sodno varstvo zoper odločitve Sodnega sveta in njegovih delovnih teles v številkah v letu 2019

Vrsta odločitve	Odperti upravni spori iz preteklih let	Novi upravni spori	Zaključeni upravni spori	Potrjene odločbe (zavrnitev ali zavrženje tožbe)	Odpravljene odločbe
Kandidacijski postopki - sodniki	1 (2018)	3	2	2	/
Kandidacijski postopki – vodstvena mesta	/	/	/	/	/
Napredovanja	1 (2017)	4	4	3	1
Negativne ocene	/	/	/	/	/
Dodelitve	/	1	1	1	/
Premestitve	/	/	/	/	/
Prenehanja funkcije / službe	/	1	1	1	/
Mirovanja	/	/	/	/	/
Nezdružljivost funkcije	/	/	/	/	/
Kršitve neodvisnosti	/	/	/	/	/
Disciplinske odločbe	/	1	1	1	/
Odločbe informacijskega pooblaščenca	/	/	/	/	/
Zadeve sodne uprave (suspenz)	1 (2018)	/	1	1	/
Skupaj	3	10	10	9	1

Tabela 19: Sodno varstvo primerjava s preteklim poročevalskim obdobjem

	2018	2019	Razlika 2018/2019 v %
Tožbe v upravnih sporih (skupno število)	7	13	86,0
Zaključeni upravni spori	6	10	67,0
a. Potrjene odločitve (zavrnitev ali zavrženje tožbe)	6	9	50,0
b. Odpravljene odločitve	/	1	100,0
Odperti upravni spori	2	3	50,0

3.12.2 Tožbe Sodnega sveta

V letu 2017 je Sodni svet vložil tožbo na Upravno sodišče z zahtevkom na razveljavitev odločbe Informacijske pooblaščenke, s katero je bilo Sodnemu svetu naloženo, da prosilcu posreduje podatke o odstotku potrjenih zadev za vse prvostopenjske in višje sodnika za obdobje leta 2014. Upravno sodišče je v letu 2018 tožbi Sodnega sveta ugodilo in odločbo Informacijskega pooblaščenca odpravilo ter mu vrnilo zadevo v ponovno odločanje. Zadeva je bila v letu 2019 zaključena pred Informacijskim pooblaščencom s sklepom o ustavitvi postopka, ker je prosilec zahtevo umaknil.

3.13 Javnost delovanja in odnosi z javnostmi

3.13.1 Javnost delovanja

Sodni svet deluje po načelu javnosti. S svojim odzivnim in zakonsko skladnim delovanjem v zvezi s podanimi zahtevami po informacijah javnega značaja, korektnimi odnosi z javnostjo in urejeno spletno stranjo dokazuje, da je preglednost delovanja zanj prioriteta. Pomembno pa je, da so zahteve po transparentnosti in posledične rešitve v zvezi z zagotavljanjem preglednega in javnega delovanja posameznega organa skladne z naravo dela organa.

Sodni svet ni predstavniško (zakonodajno) telo, v katerem se usklajujejo različni družbeni interesi. Je organ, katerega poslanstvo je skrb za neodvisnost ter odgovorno in učinkovito delovanje sodstva. Njegove naloge so zato pretežno strokovne narave. Takšna pa je po Ustavi tudi njegova sestava. Člani Sodnega sveta so priznani strokovnjaki s področja pravosodnega sistema. Narava dela Sodnega sveta na sejah ima zato v pretežnem delu značaj strokovnega posvetovanja in usklajevanja, katerega rezultat so bodisi sprejeta strokovna stališča/mnenja o vprašanih, ki se tičejo sodstva, bodisi odločitve o položaju posameznih sodnikov. Velik del (mnogokrat pretežni del) dela Sodnega sveta na sejah pa se nanaša tudi na osebne podatke posameznikov, ki so predmet Zakona o varstvu osebnih podatkov, pri čemer pa pri tem ne gre vedno za proces odločanja o pravicah in obveznosti teh posameznikov.

Javnost in preglednost se zato zagotavljata prvenstveno skozi prost dostop do dokumentov v okviru Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (v nadaljevanju ZDIJZ); javnim objavljanjem predvidenih sej in dnevnih redov, zapisnikov sej ter sprejetih odločitev; novinarskimi konferencami; zahtevi po obrazložitvi odločitev. Zaradi interesov izvajanja nalog Sodnega sveta ter krepiteve transparentnosti in pravne države lahko Sodni svet tudi odloči, da sejo ali del seje odpre za javnost (18. člen Poslovnika).

Nadalje se javnost zagotavlja z objavo splošnih aktov ter odločitev o imenovanjih sodnikov in prenehanju sodniške funkcije oziroma službe v Uradnem listu. Na spletni strani Sodnega sveta so zainteresirani javnosti na voljo tudi splošni podatki o Sodnem svetu (predstavitev, sestava, poslanstvo, naloge, pristojnosti, način delovanj in kontaktni podatki).

3.13.2 Odnosi z javnostmi

Sodni svet postaja prepoznaven dejavnik v sistemu organizacije državne oblasti, kar se izkazuje v tem, da se zanimanje javnosti za njegovo delo iz leta v leto povečuje. V letu 2019 so naloge s področja odnosov Sodnega sveta z javnostmi izvajali vsakokratni predsednik in podpred-

sednik, dr. Barbara Nerat, dr. Erik Kerševan in prof. dr. Grega Strban ter generalna sekretarka Maja Rozman. Generalna sekretarka je tudi pooblaščenka za dostop do informacij javnega značaja.

Sodni svet je v letu 2019 prejel 81 novinarskih vprašanj, povezanih z delom in odločitvami Sodnega sveta, kar je za 59 % več kot v predhodnem poročevalskem obdobju. Na vsa novinarska vprašanja je tekoče (praviloma v dveh delovnih dnevih) odgovoril.

V letu 2019 je prejel tudi za 500 % več zahtev za dostop do informacij javnega značaja, pri čemer je bilo:

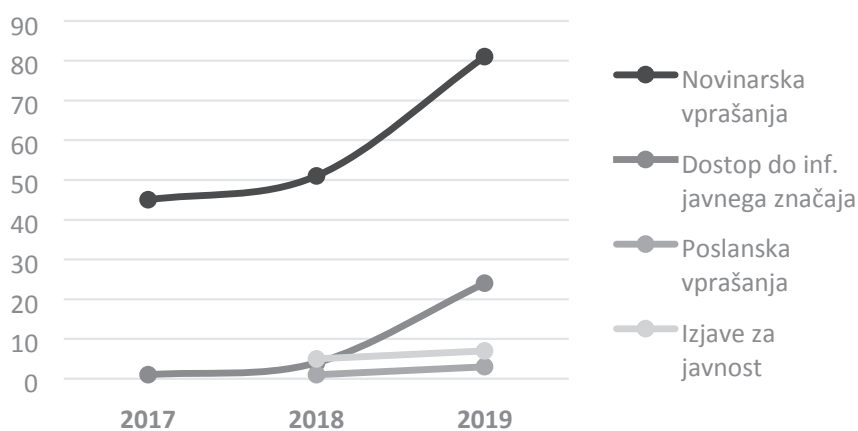
- v 3 primerih zahtevi ugodeno,
- v 8 primerih je bila zahteva zavrnjena,
- v 11 primerih je bilo zahtevi delno ugodeno,
- v 1 primeru je bila zahteva odstopljena na podlagi 20. člena ZDIJZ, saj Sodni svet ni razpolagal z zahtevano informacijo,
- v 1 primeru je prosilec zahtevo umaknil.

V letu 2019 je Sodni svet prejel tudi 4 poslanska vprašanja in pripravil 3 odgovore. Podanih je bilo 7 izjav za javnost.

Tabela 20: Odnosi z javnostmi v številkah

	2017	2018	2019	Razlika 2018/2019 v %
Novinarska vprašanja	45	51	81	59
Dostop do inf. javnega značaja	1	4	24	500
Poslanska vprašanja	/	1	3	0
Izjave za javnost	<i>ni podatka</i>	5	7	40

Graf 13: Odnosi z javnostmi

4 KOMISIJA ZA ETIKO IN INTEGRITETO

4.1 Predstavitev

Komisija za etiko in integriteto (v nadaljevanju komisija) je samostojno delovno telo Sodnega sveta (49. člen ZSSve in prvi odstavek 12. člena Poslovnika Sodnega sveta).

Komisijo sestavlja pet sodnikov. Člane imenuje Sodni svet, in sicer štiri izmed kandidatov, ki se na poziv prijavijo sami ali jih predlagajo sodišča ali drugi sodniki, in enega izmed članov Sodnega sveta (50. člen ZSSve).

Komisija je bila ustanovljena na podlagi novele Zakona o sodiščih (novela ZSL-L).¹⁷ Sodni svet je 11. junija 2015 sprejel Kodeks sodniške etike (v nadaljevanju kodeks), nato pa na sejah 3. septembra 2015 in 19. novembra 2015 imenoval 5 članov komisije za mandatno obdobje 6 let. 15. decembra 2015 je bila izvršena (prva) konstitutivna seja komisije.

V prvem šest letnem mandatu od 19. novembra 2015 do 2. septembra 2021 so člani komisije:

- mag. Nina Betetto, vrhovna sodnica svetnica in predsednica komisije v obdobju od 15. 12. 2015 do 15. 12. 2017, od 16. 12. 2017 do 15. 12. 2019 in od 16. 12. 2019 do 2. 9. 2021,
- Janja Roblek, okrožna sodnica, predsednica Okrožnega sodišča v Kranju in namestnica predsednice komisije v obdobju od 15. 12. 2015 do 15. 12. 2017, od 16. 12. 2017 do 15. 12. 2019 in od 16. 12. 2019 do 2. 9. 2021,
- Jernej Kovše, okrajni sodnik svetnik, predsednik Okrajnega sodišča v Novi Gorici,
- mag. Jana Petrič, višja sodnica svetnica in članica Sodnega sveta ter
- Branko Reisman, višji sodnik svetnik, podpredsednik Višjega sodišča v Mariboru.

4.2 Pristojnosti in naloge

Komisija v okviru svojih pristojnosti prispeva h krepitvi profesionalne etične zavesti sodnikov in ugleda sodstva. Pri izvajanju svojega poslanstva upošteva in opozarja na etična načela kodeksa sodniške etike in druga etična načela, ki omogočajo, spodbujajo in zagotavljajo kakovostno delo sodišč in sodnikov ter ugled sodstva (drugi in tretji odstavek 2. člena Poslovnika Komisije za etiko in integriteto ter prvi in drugi odstavek 12. člena Poslovnika Sodnega sveta).

Kodeks, ki po določilu drugega odstavka 53. člena ZSSve zavezuje vse sodnike pri opravljanju sodniške službe in zunaj nje, je Sodni svet na podlagi drugega odstavka 65. člena ZSSve sprejel na 98. seji 1. junija 2017 in je objavljen na spletni strani Sodnega sveta.¹⁸ Gre za vsebinsko enak dokument, ki ga je Sodni svet na podlagi novele ZS-L sprejel že na 55. seji 11. junija 2015.

Komisija ima na podlagi prvega odstavka 49. člena ZSSve naslednje pristojnosti:

- sprejema načelna mnenja glede ravnanj sodnikov, ki pomenijo kršitev kodeksa ,
- izdaja priporočila za spoštovanje pravil sodniške etike in integritete v skladu s kodeksom,
- sprejema smernice s področja sodniške etike in integritete v skladu s kodeksom in
- v sodelovanju s Centrom za izobraževanje v pravosodju skrbi za izobraževanje in usposabljanje sodnikov na področju sodniške etike in integritete.

¹⁷ Uradni list RS, št. 17/2015 z dne 13. 3. 2015

¹⁸ <http://www.sodni-svet.si/#/kei/kodeks>

4.3 Delo

Kot samostojno delovno telo Sodnega sveta deluje komisija na sedežu Sodnega sveta. Način dela komisije je določen z ZSSve in Poslovnikom Komisije za etiko in integriteto (četrti odstavek 49. člena ZSSve). Poslovnik Komisije za etiko in integriteto (v nadaljevanju Poslovnik komisije) je objavljen na spletni strani Sodnega sveta.¹⁹

Finančna sredstva za delovanje ter strokovno-administrativno podporo komisiji zagotavlja strokovna služba (9. člen Poslovnika Sodnega sveta). Za tekoče izvajanje nalog komisije je v strokovni službi imenovan tajnik komisije, ki je dodeljeni sodnik in ki pripravlja gradiva za sejo; skrbi za tehnično izvedbo sej; pripravlja poročila, osnutke odločitev, mnenj, priporočil, smernic, mnenj in dopisov iz pristojnosti komisije; skrbi za izvajanje poslovnika; skrbi za izvajanje sprejetih sklepov komisije; skrbi za objavo odločitev in stališč komisije ter izvaja druga dela in naloge po navodilih predsednika in v skladu s sklepi komisije.

V letu 2019 je naloge tajnika komisije opravljala dodeljena okrožna sodnica svetnica Alenka Klemenčič.

4.3.1 Seje

Komisija dela in sprejema odločitve, mnenja in priporočila o zadevah iz svoje pristojnosti na sejah in dopisnih sejah (13. člen Poslovnika komisije). Sklici sej se skupaj z dnevnim redom objavljajo na spletni strani Sodnega sveta in intranetni strani sodišč (tretji odstavek 16. člena Poslovnika komisije). O sejah komisije se vodi zapisnik, ki se prav tako objavi na spletni strani Sodnega sveta in na intranetni strani sodišč (21. člen Poslovnika komisije).

V letu 2019 je imela komisija 7 rednih sej. Dnevni redi in zapisniki sej so objavljeni na intranetni strani sodišč in na spletni strani Sodnega sveta.²⁰

4.3.2 Akti in aktivnosti

Komisija ureja splošna vprašanja iz svojih pristojnosti s smernicami in priporočili. Posamična ravnanja sodnikov presoja na podlagi vloženih pobud in zahtev z načelnimi mnenji. V sodelovanju s Centrom za izobraževanje v pravosodju skrbi za izobraževanje in usposabljanje sodnikov na področju sodniške etike in integritete (49. člen ZSSve in 25. člen Poslovnika komisije).

4.3.3 Pobude in zahteve

Pobudo za obravnavo zadeve iz pristojnosti komisije lahko poda vsaka fizična ali pravna oseba. Komisija o sprejemu pobude v obravnavo odloči glede na to, ali gre za pomembno vprašanje iz pristojnosti komisije. Zahtevo za obravnavo zadeve iz pristojnosti komisije lahko podajo član komisije, član Sodnega sveta, predsednik Vrhovnega sodišča in minister. Komisija je zahtevo dolžna sprejeti v obravnavo (prvi in drugi odstavek 52. člena ZSSve).

V petletnem obstoju je komisija izdala sedemnajst načelnih mnenj: v letu 2015 eno, v letu 2016 šest, v letu 2017 tri, v letu 2018 dve in v letu 2019 pet načelnih mnenj.

¹⁹ <http://www.sodni-svet.si/#/kei/komisija>

²⁰ <http://www.sodni-svet.si/#/kei> (izbira Predlogi dnevnih redov in zapisniki sej)

V letu 2019 je bila vložena ena zahteva, o kateri je komisija izdala načelno mnenje. Komisija je sprejela eno načelno mnenje tudi o zadevi, ki je bila vložena v letu 2018, v eni zadevi, ki je bila vložena v letu 2018, pa je bil postopek ustavljen.

V letu 2019 je bilo vloženi dvajset pobud. Osemnajst pobud je bilo obravnavanih v letu 2019, dve pa v letu 2020. Komisija je šest pobud sprejela v obravnavo v letu 2019, eno pa v januarju 2020. Dve pobudi je združila v skupno obravnavanje in skupno sprejela tri načelna mnenja, v nadaljnjih dveh združenih pobudah pa je sprejela smernice. O eni pobudi je poleg načelnega mnenja sprejela tudi dopolnitev smernic ter nato izdala čistopis smernic. V preostalih dvanajstih primerih je vlagatelj o nesprejemu v obravnavo obvestila z obrazloženim dopisom. Vsa načelna mnenja so v anonimizirani obliki objavljena na spletni strani Sodnega sveta (tretji odstavek 49. člena ZSSve).²¹

4.3.4 Smernice in priporočila

Takoj po ustanovitvi je komisija pričela s pripravo smernic za etično ravnanje sodnikov. Sodni svet je sprejel Kodeks sodniške etike na 55. seji 11. junija 2015, komisija pa je pripravila in sprejela besedilo komentarja kodeksa na svoji 4. seji 19. aprila 2016. V komentarju je vsako načelo kodeksa pojmovno razdelano. Pri načelu neodvisnosti je glede na njegov pomen in za boljše razumevanje orisana tudi njegova kratka zgodovina. Vsako načelo ima nato kar se da izčrpno podane splošne smernice za sodnikovo vedenje, ki so za določena, najbolj problematizirana področja sodnikovega vedenja (tako pri izvrševanju sodne funkcije kot pri zunaj sodnih aktivnostih), še dodatno razdelana in orisana s predstavitvijo konkretnih primerov. Skozi celotno besedilo komentarja so sodnikom predstavljena tudi sredstva, s katerimi lahko rešujejo etične dileme v zvezi z njihovim vedenjem in ravnanjem (načelo sorazmernosti, objektivni in subjektivni test).

V začetku leta 2017 je bil komentar posodobljen in dopolnjen. Komisija je na 9. seji 29. 11. 2016 sklenila, da bo smernice etičnega vedenja sodnikov dopolnjevala in nadgrajevala naprej, predvsem na podlagi presoje konkretnih ravnanj sodnikov s sprejemanjem načelnih mnenj in nato na podlagi novih spoznanj spletno različico komentarja tudi v prihodnje posodabljala in dopolnjevala. Komentar je bil v letu 2017 tudi lektoriran in preveden v angleški jezik. Obe različici (slovenska in angleška) sta objavljeni na spletni strani Sodnega sveta.²² Na pobudo komisije je Sodni svet v letu 2017 komentar izdal tudi v knjižni obliki z naklado 1.800 izvodov. Knjižica je izraz zavedanja slovenskega sodstva o vlogi, ki jo ima za slovensko družbo, ter pripravljenosti prizadevati si za spremembe v lastnih vrstah v smeri neodvisnega, kakovostnega in učinkovitega izvrševanja sodne veje oblasti. Poleg praktične vrednosti ima tudi simbolni pomen. Kodeks namreč ni samo vodilo in pomoč sodnikom pri reševanju etičnih dilem, s katerimi se srečujejo v poklicnem in zasebnem življenju. Namenjen je tudi širši (strokovni in laični) javnosti, ker na eni strani pojasnjuje, kaj lahko pričakuje od sodnikov, na drugi strani pa želi z zapisom poklicnih etičnih načel utrjevati zaupanje v sodstvo in ugled tega poklica.²³ Sodni svet je zato na pobudo komisije knjižico izročil ne le vsem sodnikom in sodiščem, ampak tudi ključnim deležnikom državne oblasti in pravosodja, pravnim fakultetam in univerzi-

²¹ <http://www.sodni-svet.si/#/ssvet/staliscaOdlocitve>

²² Slovensko besedilo:

http://www.sodni-svet.si/images/stories/Kodeks_sodniske_etike_komentar_sept_2017.pdf

Angleški prevod:

http://www.sodni-svet.si/images/stories/Kodeks_sodniske_etike_komentar_ang_sept_2017.pdf

²³ Tako je opredelilo poslanstvo kodeksa že Slovensko sodniško društvo ob sprejemu Kodeksa sodniške etike v okviru društva v letu 2001.

tetnim knjižnicam ter Narodni in univerzitetni knjižnici v okviru zakonske dolžnosti izročitve obveznega izvoda publikacije.

V novembru 2018 je bila izdana tudi knjižna oblika angleške komentarja kodeksa z naklado 100 izvodov. Knjiga ima med drugim simbolni pomen za slovensko sodstvo, zato je lahko primerno darilo ob posebnih priložnostih (obiski tujih delegacij sodišč in drugih organov). Komisija je v letu 2019 izdala dvoje smernic za ravnanje sodnikov, in sicer:

- dopolnitev smernic za ravnanje sodnikov pri javni razglasitvi sodbe po opravljeni glavni obravnavi ²⁴
- smernice za medsebojno komunikacijo in javno izražanje sodnikov o delovanju sodstva in sodne (samo)uprave ²⁵

4.3.5 Izobraževanje in usposabljanje sodnikov

V okviru pristojnosti komisije v sodelovanju s Centrom za izobraževanje v pravosodju (v nadaljevanju CIP) skrbeti za izobraževanje in usposabljanje sodnikov na področju sodniške etike in integritete so člani komisije v letu 2019 na temo sodniške etike na različne načine sodelovali v več izobraževalnih programih CIP in dogodkih drugih deležnikov.

Predsednica komisije mag. Nina Betetto je aktivno sodelovala na treh seminarjih v okviru izobraževanj CIP za kandidate, ki pristopajo na pravniški državni izpit, in pri pripravi programa CIP s temami s področja sodniške etike, ki so bile implementirane v program. Objavila je članek na temo etike v strokovni reviji *Pravna praksa*. Odzvala pa se je tudi vabilu Odbora za pravno etična vprašanja pri Zdravniški zbornici Slovenije ter na razpravi, ki je 10. 4. 2019 potekala o vrednotah življenja, ohranjanju dostojanstva ob smrti, evtanaziji in pomoči zdravnika pri samomoru, predstavila pravni in etični vidik te tematike.

Članica komisije Jana Petrič je sodelovala na strokovnem usposabljanju za predsednike in direktorje sodišč ter vodje in direktorje državnih tožilstev v organizaciji CIP. Član komisije Branko Reisman je sodeloval na izobraževanju za sodnike prve stopnje v organizaciji CIP na temo *Sodniška etika v sodnih postopkih*.

4.3.6 Pilotni projekt svetovalca sodnikom za etična vprašanja

V letu 2019 je komisija svoje delovanje usmerila tudi v Pilotni projekt svetovalca sodnikom za etična vprašanja in na 25. seji 3. 9. 2019 sprejela osnutek Pravilnika o delu svetovalca sodnikom za področje etike in integritete, ki je bil s strani Sodnega sveta potrjen na 27. seji 3. 10. 2019.²⁶

V okviru enoletnega pilotnega projekta, ki poteka v letu 2020, je bil na predlog komisije s strani Sodnega sveta na 27. seji 3. 10. 2019 za svetovalca imenovan upokojeni vrhovni sodnik svetnik Janez Vlaj.

²⁴ http://www.sodni-svet.si/doc/kei/KEI_SMR_19_10_dopolnitev_smernic_za_ravnanje_sodnikov.pdf

²⁵ http://www.sodni-svet.si/doc/kei/KEI_SMR_19_10_odnos_SU_sodniki.pdf

²⁶ <http://www.sodni-svet.si/doc/kei/pravilnik-o-delu-svetovalca-sodnikom-za-eticne-zadeve-A.pdf>

Svetovalec je avtonomen subjekt, ki sodnikom svetuje glede etičnih vprašanj, s katerimi se srečujejo pri opravljanju sodniške funkcije in v zasebnem delovanju. Pri svojem delu je samostojen in neodvisen, njegove pristojnosti pa so omejene na pisno ali ustno svetovanje, dajanje informacij v zvezi z etičnimi standardi in strokovno pomoč. Svetovalec ne predlaga konkretnih rešitev niti ne sprejema zavezujočih odločitev. Med njim in sodnikom, ki se obrne nanj za nasvet, pa vlada zaupno razmerje.

4.3.7 Splošni akti

V letu 2019 komisija ni sprejela niti dopolnjevala ali spreminjala splošnih aktov iz svoje pristojnosti.

4.4 Javnost delovanja in odnosi z javnostmi

4.4.1 Javnost delovanja

Komisija deluje po načelu javnosti. Javnost njenega dela se zagotavlja zlasti z objavami na spletni strani Sodnega sveta in intranetni strani sodišč, z novinarskimi konferencami, udeležbami na javnih in strokovnih srečanjih, publikacijami ter izdajanjem informacij javnega značaja v skladu z zakonom, ki ureja dostop do informacij javnega značaja (36. člen Poslovnika komisije).

Komisija ima na spletni strani Sodnega sveta urejeno svojo stran (Etika in integriteta), kjer so zainteresirani javnosti na voljo podatki o komisiji (predstavitev in sestava; poslanstvo in naloge; način delovanja; kontaktni podatki), sprejeti akti in predstavljeni pomembnejši (domači in tuji) dokumenti s področja sodniške etike, skupaj z ustreznimi povezavami.²⁷

Na spletni strani Sodnega sveta so objavljeni dnevni redi in datumi sej, zapisniki sej, sprejeti akti z obrazložitvami, Kodeks sodniške etike in komentar kodeksa (v slovenski in angleški različici), Poslovník komisije ter drugi pomembnejši dokumenti in podatki. Dnevni redi in datumi sej ter zapisniki sej se objavljajo tudi na intranetni strani sodišč.

V skladu z nalogo skrbeti za izobraževanje sodnikov s področja etike komisija poleg objavljajanja sprejetih aktov na spletnih straneh Sodnega sveta in intranetni strani sodišč o sprejemu načelnih mnenj, smernic in priporočil sodnike periodično (praviloma na vsake tri mesece) obvešča tudi prek elektronskih naslovov uradov sodišč (39. člen Poslovnika komisije). V letu 2019 je komisija obvestila sodišča in sodnike o sprejemu načelnih mnenj, smernic in priporočil enkrat.

4.4.2 Odnosi z javnostmi

V letu 2019 je komisija prejela 1 zahtevo po ZDIJZ in jo zavrnila.

V letu 2019 je komisija prejela 12 novinarskih vprašanj, na katere je tekoče (praviloma v dveh delovnih dneh) odgovorila.

²⁷ <http://www.sodni-svet.si/#/kei/>

Tabela 21: Komisija za etiko in integriteto v številkah

	2018	2019	Razlika 2018/2019 v %
Seje	5	7	40
Vložene zahteve	6	1	-83
Obravnavane zahteve	4	1	-75
Vložene pobude	10	20	100
Obravnavane pobude	2	6	200
Načelna mnenja	2	5	150
Smernice in priporočila	2	2	0
Zahteve po ZDIJZ in Zmed	5	13	160

5 DISCIPLINSKI ORGANI

Uveljavitev in pričetek uporabe določb ZSSve je konec leta 2017 prinesla bistvene spremembe na področju izvedbe disciplinskih postopkov zoper sodnike. Spremembe se nanašajo tako na imenovanje in razrešitev disciplinskih organov kot na sam disciplinski postopek. Do pričetka uporabe določb ZSSve 20. 11. 2017 je bil disciplinski postopek urejen v določbah ZSS. Pristojnost za vodenje disciplinskih postopkov je bila podeljena sodstvu. ZSSve je sedaj vodilno vlogo pri vodenju disciplinskih postopkov podelil Sodnemu svetu kot neodvisnemu in avtonomnemu organu. S tem je bila dana posebna teža zagotavljanju neodvisnosti disciplinskih postopkov, posledično pa tudi povečanju oz. krepitvi zaupanja v sodstvo. ZSS še vedno vsebuje materialnopravne določbe glede disciplinske odgovornosti sodnikov in disciplinskih sankcij, ki se lahko izrečejo sodnikom.

Od pričetka uporabe določb ZSSve pri Sodnem svetu delujejo disciplinsko sodišče, disciplinski tožilec in njegov namestnik. Disciplinski organi imajo sedež pri Sodnem svetu, ki zagotavlja finančna sredstva, strokovno in administrativno pomoč ter druge pogoje za njihovo delo (42. člen ZSSve).

5.1 Predstavitev

Disciplinski organi so disciplinski tožilec in namestnik disciplinskega tožilca ter disciplinsko sodišče (prvi odstavek 38. člena ZSSve). Disciplinski organi so pristojni za izvedbo disciplinskih postopkov zoper sodnike in delujejo po postopku, ki je predpisan z zakonom. Pri svojem delu so neodvisni (14. člen Poslovnika).

5.1.1 Disciplinsko sodišče

Disciplinsko sodišče ima devet članov. Trije člani so imenovani izmed članov Sodnega sveta. Eden izmed njih je predsednik sodišča, preostala dva sta njegova namestnika. Šest članov disciplinskega sodišča je imenovanih izmed sodnikov, ki jih predlaga občna seja Vrhovnega sodišča. Dva izmed njih sta vrhovna sodnika, dva višja sodnika in dva prvostopenjska sodnika (40. člen ZSSve).

V letu 2019 so bili v mandatu 2017-2021 člani disciplinskega sodišča:

- Maja Praviček, odvetnica in članica Sodnega sveta, predsednica disciplinskega sodišča do 30. 5. 2019,
- mag. Emil Zakonjšek, odvetnik in član Sodnega sveta, namestnik predsednice disciplinskega sodišča, in nato predsednik disciplinskega sodišča od 13. 6. 2019,
- Andrej Rozman, notar in član Sodnega sveta, namestnik predsednika disciplinskega sodišča,
- dr. Saša Prelič, profesor in član Sodnega sveta, namestnik predsednika disciplinskega sodišča od 13. 6. 2019,
- mag. Tatjana Steinman, vrhovna sodnica na Vrhovnem sodišču, članica disciplinskega sodišča,
- Tomaž Pavčnik, vrhovni sodnik na Vrhovnem sodišču, član disciplinskega sodišča,
- Maja Baškovič, višja sodnica na Višjem sodišču v Ljubljani, članica disciplinskega sodišča,
- Mara Bristow (prej Turk), višja sodnica svetnica na Višjem sodišču v Kopru, članica disciplinskega sodišča,
- Mojca Hode, okrožna sodnica na Okrožnem sodišču v Novem mestu, članica disciplinskega sodišča in
- Janez Zeilhofer, višji sodnik na Okrožnem sodišču v Mariboru, član disciplinskega sodišča.

5.1.2 Disciplinski tožilec

Disciplinskega tožilca in njegovega namestnika je na predlog občne seje Vrhovnega sodišča imenoval Sodni svet z dvotretjinsko večino vseh članov Sodnega sveta. Disciplinski tožilec in njegov namestnik sta bila imenovana iz vrst vrhovnih sodnikov (38. in 40. člen ZSSve).

V letu 2019 je funkcijo disciplinske tožilke opravljala vrhovna sodnica Marjeta Švab Širok, funkcijo namestnika disciplinske tožilke pa vrhovni sodnik Mitja Kozamernik.

5.2 Pristojnosti in naloge

5.2.1 Pristojnosti in naloge disciplinskega tožilca

Pobudo za uvedbo disciplinskega postopka zoper sodnika lahko disciplinskemu tožilcu podajo predsednik sodišča, na katerem sodnik opravlja sodniško funkcijo, predsednik višjega sodišča, predsednik Vrhovnega sodišča, Minister za pravosodje in Sodni svet. Na njeni podlagi lahko disciplinski tožilec zoper sodnika pred disciplinskim sodiščem (1) vloži obrazložen predlog za izrek disciplinske sankcije; (2) sodišču predlaga opravo posameznih preiskovalnih dejanj; (3) presodi in odloči, da zoper sodnika disciplinskega postopka ne bo uvedel, o čemer je dolžan obvestiti pobudnika; ali (4) zavrže prejeto pobudo za uvedbo disciplinskega postopka. Če se disciplinski tožilec z uvedbo disciplinskega postopka ne strinja, lahko pobudnik vztraja pri svoji pobudi. V teh primerih o dokončni uvedbi disciplinskega postopka zoper sodnika odloči senat disciplinskega sodišča.

5.2.2 Pristojnosti in naloge disciplinskega sodišča

Disciplinsko sodišče je pristojno za izvedbo oziroma za odločanje v treh različnih disciplinskih postopkih zoper sodnike. Disciplinski postopek, ki je pred sodiščem najpogostejši, se prične, ko disciplinski tožilec zoper sodnika na disciplinsko sodišče vloži obrazložen predlog za izrek disciplinske sankcije. V tem postopku disciplinsko sodišče odloča v senatu treh sodnikov. Predsednik senata je predsednik disciplinskega sodišča ali namestnik predsednika disciplinskega sodišča. Sestavo senata določi predsednik disciplinskega sodišča in pri tem upošteva zakonske zahteve glede sestave senata ter letni razpored dela sodnikov disciplinskega sodišča, ki je bil od leta 2017 zaradi sprememb članstva trikrat spremenjen, in sicer dvakrat v letu 2018 in enkrat v letu 2019. S tem se zagotavlja pravica do naravnega sodnika tudi v disciplinskih postopkih, ob enakomerni obremenjenosti disciplinskih sodnikov. V teh postopkih disciplinsko sodišče odloči o disciplinski odgovornosti sodnika in o izreku disciplinske sankcije. Disciplinsko sodišče postopek vodi na podlagi določb ZSSve, ob subsidiarni uporabi določb Zakona o kazenskem postopku. Materialne določbe za odločanje sodišča glede disciplinske odgovornosti, disciplinskih sankcij in zastaranja so podane v ZSS, ob subsidiarni uporabi nekaterih določb Kazenskega zakonika. Tovrsten disciplinski postopek se zaključi bodisi z izrekom disciplinske sankcije, z oprostivijo obtožbe disciplinske kršitve, z zavrnitvijo predloga za izrek disciplinske sankcije ali s sklepom o ustavitvi postopka. Zoper odločitev disciplinskega sodišča ima sodnik na voljo sodno varstvo v upravnem sporu pred Vrhovnim sodiščem (prim. Sklep Vrhovnega sodišča, št. U 4/2019-23 z dne 10. 9. 2019).

Druga vrsta disciplinskih postopkov, ki jih vodi disciplinsko sodišče, so postopki zaradi oprave posameznih preiskovalnih dejanj. Te postopke vodijo disciplinski sodniki posamezniki, ki jih, skladno s sprejetim letnim razporedom dela sodišča, določi predsednik disciplinskega sodišča. Postopki so končani, ko sodišče opravi preiskovalna dejanja, ki jih predlaga disciplinski tožilec. Tretja vrsta postopkov, ki potekajo pred disciplinskim sodiščem, so postopki zaradi dokončnega odločanja o uvedbi disciplinskega postopka zoper sodnike. Ti postopki se pred sodiščem začnejo na podlagi zahteve vlagatelja pobude za disciplinski postopek, da o uvedbi disciplinskega postopka dokončno odloči sodišče, in sicer v primerih, ko se tožilec s pobudo ne strinja. V teh disciplinskih zadevah odloča tričlanski disciplinski senat.

5.3 Delo

5.3.1 Delo disciplinskega tožilca

V letu 2019 je disciplinski tožilec prejel skupno 11 pobud za uvedbo disciplinskega postopka, in sicer:

- 4 pobude s strani predsednika sodišča, pri katerem sodnik opravlja sodniško službo,
- 1 pobudo s strani ministra za pravosodje in
- 6 pobud s strani zakonsko nelegitimiranih oseb.

Do konca leta 2019 je disciplinski tožilec:

- 7 pobud za uvedbo disciplinskega postopka zavrgel, saj jih ni vložila oseba, ki je po zakonu za to legitimirana,
- v 7 primerih je vložil predlog za izrek disciplinske sankcije.

Predlogov za opravo preiskovalnih dejanj ni bilo.

5.3.2 Delo disciplinskega sodišča

Disciplinsko sodišče je v letu 2019 obravnavalo skupaj deset predlogov za izrek disciplinske sankcije, od katerih jih je bilo sedem vloženih v letu 2019 (ostali trije obravnavani predlogi so bili vloženi že v letu 2017 oz. 2018). Vsi obravnavani predlogi so bili vloženi zoper sodnike, ki sodniško službo opravljajo na sodiščih prve stopnje. V letu 2019 je bilo pravnomočno končanih šest disciplinskih postopkov, in sicer je bila v dveh zadevah ugotovljena disciplinska odgovornost sodnika, v treh zadevah je bil sodnik oproščen očitanih disciplinskih kršitev, v eni zadevi pa je bil disciplinski postopek ustavljen. V dveh zadevah, v katerih je bila ugotovljena disciplinska odgovornost sodnika, sta bili izrečeni disciplinski sankciji znižanje plače oz. pisni opomin.

Upravni spor je bil sprožen v eni zadevi s strani disciplinske tožilke, a je Vrhovno sodišče tožbo zavrglo.

V letu 2019 pred disciplinskim sodiščem niso bili uvedeni postopki zaradi oprave preiskovalnih dejanj oziroma disciplinski postopki zaradi dokončne odločitve o uvedbi disciplinskega postopka zoper sodnika.

Tabela 22: Disciplinski organi v številkah

	2018	2019	Razlika 2018/2019 v %
1. Delo disciplinskega tožilca			
Število pobud za uvedbo disciplinskega postopka			
Predsednik sodišča, pri katerem sodnik opravlja sodniško službo	1	4	300,0
Predsednik neposredno višjega sodišča	2	/	-100,0
Predsednik VS RS-ja	/	/	/
Sodni svet	1	/	-100,0
Minister za pravosodje	3	1	-66,7
Skupno število pobud zakonsko legitimiranih pobudnikov	7	5	-28,6
Nestrinjanje disciplinskega tožilca s pobudo za uvedbo disciplinskega postopka			
Predlogi za opravilo preiskovalnih dejanj	/	/	/
Vloženi predlogi za izrek disciplinske sankcije	3	7	133,3
Prejete pobude nelegitimiranih pobudnikov	4	6	50,0
Zavržene pobude nelegitimiranih pobudnikov	2	7	250,0
2. Sklepi disciplinskega sodišča			
Oprostilni sklepi	/	3	/
Obsodilni sklepi	2	2	/
Zavrnilni sklepi	/	/	/
Sklepi o ustavitvi postopka	/	1	/
3. Uvedba disciplinskega postopka kljub nestrinjanju disciplinskega tožilca s pobudo (tretji odstavek 45. člena ZSSve)			
Skupno število prejetih predlogov	0	0	/
4. Suspenz (četrti odstavek 45. člena ZSSve)			
Suspenz	1	0	/
5. Upravni spor (43. člen v zvezi s 36. členom ZSSve)			
Upravni spor	1	1	
6. Drugo			
Skupno število disciplinskih zadev obravnavanih v posameznem letu na podlagi predloga za izrek disciplinske sankcije	5	10	100,0
Skupno število disciplinskih narokov	4	8	100,0
Skupno število novinarskih vprašanj v zvezi z delom disciplinskih organov	5	37	640,0
Skupno število ZDIJZ v zvezi z delom disciplinskih organov	0	6	/
Število pritožbenih postopkov pri IP	0	1	/

6 VOLILNA KOMISIJA

Eden od temeljev neodvisnosti sodne veje oblasti je t. i. sodna (samo)uprava, v okviru katere sodstvo samo (brez zunanjih vplivov in/ali pritiskov) skrbi za notranjo organizacijo in delovanje sodstva. Pomemben element sodne samouprave so personalni sveti sodišč, katerih glavne naloge so ocenjevanje sodniškega dela sodnikov;²⁸ odločanje o pritožbah v določenih sporih med predsedniki sodišč in sodniki²⁹ in izvajanje nadzora nad delom posameznega sodnika.³⁰ Personalni svet sestavljajo po položaju predsednik sodišča in določeno število članov, ki jih izvolijo sodniki izmed sebe (31. člen ZS). Volitve članov personalnega sveta razpiše Sodni svet najmanj tri mesece pred iztekom mandata članov personalnega sveta, ki so voljeni (34. člen ZS). Člani personalnih svetov se volijo za dobo štirih let na način in po postopku, ki ga zakon, ki ureja Sodni svet, določa za volitve članov Sodnega sveta izmed sodnikov. Podrobnejša navodila o načinu volitev sprejme Sodni svet (prvi odstavek 35. člena ZS).

V pravnih sistemih se kot pomemben garant neodvisnosti sodne veje oblasti in hkrati mehanizem za nadzor in uveljavljanje odgovornosti sodne veje oblasti uveljavljajo tudi sodni sveti. Mednarodne smernice zagovarjajo, da imajo sodniki v tovrstnih organih večino oziroma najmanj polovico članov.³¹ Temu je sledil tudi slovenski ustavodajalec, ki je v 131. členu Ustave določil, da Sodni svet sestavlja enajst članov, od katerih pet članov izvoli na predlog Predsednika republike Državni zbor izmed univerzitetnih profesorjev prava, odvetnikov in drugih pravnikov, šest članov pa izmed sebe izvolijo sodniki, ki trajno opravljajo sodniško funkcijo.

Vloga Sodnega sveta v zvezi z volitvami članov Sodnega sveta iz vrst sodnikov in članov personalnih svetov sodišč je tako naslednja:

- Sodni svet imenuje člane Volilne komisije,
- Volilni komisiji zagotavlja strokovno in administrativno podporo,
- razpiše volitve članov personalnih svetov in sprejme navodila za izvedbo volitev članov personalnih svetov.

6.1 Predstavitev

Volitve članov Sodnega sveta iz vrst sodnikov in volitve članov personalnih svetov vodi volilna komisija, ki jo imenuje Sodni svet (prvi odstavek 22. člena ZSSve in prvi odstavek 35. člena ZS). Volilna komisija ima predsednika in štiri člane ter njihove namestnike. Za predsednika in namestnika predsednika volilne komisije se imenuje sodnik Vrhovnega sodišča (drugi odstavek 22. člena ZSSve).

²⁸ Personalni svet izdelava za sodnike oceni sodniške službe vsaka tri leta, pred tem časom pa na zahtevo sodnega sveta, predsednika sodišča, predsednika sodišča višje stopnje, ministra, pristojnega za pravosodje, ali sodnika samega; za sodnika se v prvih treh letih opravljanja sodniške službe izdelava ocena sodniške službe vsako leto (prvi in drugi odstavek 31. člena ZSS).

²⁹ Personalni sveti odločajo o pritožbah sodnikov zoper odločitve predsednikov sodišč o koriščenju in odobritvi dopusta (59. in 63. člen ZSS).

³⁰ Predsednik sodišča je dolžan opraviti službeni nadzor nad delom posameznega sodnika na obrazloženo zahtevo pristojnega personalnega sveta (79b. člen ZSS).

³¹ Budimpeška resolucija, sprejeta na generalni skupščini Evropske mreže sodnih svetov (ENCJ) v Budimpešti 21.-23. maja 2008: <https://www.ency.eu/images/stories/pdf/opinions/budapestresolution.pdf>

Načela, priporočila in smernice ENCJ 2004-2017: https://www.ency.eu/images/stories/pdf/workinggroups/ency_distillation_report_2004_2017.pdf

Posvetovalni svet evropskih sodnikov (CCJE), mnenje št.10(2007) glede Sodnih svetov: <https://rm.coe.int/168074779b>

V letu 2019 so bili člani Volilne komisije (mandat 2018-2022):

- predsednik: Peter Golob, vrhovni sodnik svetnik na Vrhovnem sodišču,
- namestnica predsednika: mag. Irena Žagar, vrhovna sodnica na Vrhovnem sodišču
- članica: Jasna Šegan, višja sodnica svetnica na Upravnem sodišču,
- članica: mag. Miroslava Dobravec Jalen, višja sodnica svetnica na Upravnem sodišču,
- članica: mag. Špela Koleta, okrožna sodnica na Okrožnem sodišču v Ljubljani,
- članica: Andreja Simsič, okrožna sodnica na Okrožnem sodišču v Ljubljani,
- namestnica: Karmen Špringer, okrožna sodnica na Okrajnem sodišču v Ljubljani,
- namestnik: mag. Aleksander Urankar, okrožni sodnik na Okrožnem sodišču v Kranju,
- namestnica: Breda Andolšek, okrožna sodnica na Okrajnem sodišču v Ljubljani, in
- namestnica: Martina Lepoša Hajtnik, okrožna sodnica na Okrožnem sodišču v Ljubljani.

6.2 Pristojnosti in naloge

Volilna komisija:

- vodi volitve članov Sodnega sveta iz vrst sodnikov in volitve članov personalnih svetov (prvi odstavek 22. člena ZSSve in prvi odstavek 35. člena ZS),
- imenuje volilne odbore na voliščih (tretji odstavek 22. člena ZSSve),
- določi obrazce za izvedbo volitev ter enotne standarde za volilni material in druge materialne pogoje za izvedbo volilnih opravil (tretji odstavek 22. člena ZSSve), potrdi in objavi kandidatne liste (tretji odstavek 20. člena ZSSve).

6.3 Delo

V letu 2019 se 11. 7. 2019 iztekel mandat članom personalnega sveta Upravnega sodišča. Sodni svet je zato razpisal volitve (sklep je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 14/2019).

Volilna komisija je 13. Junija in 3. julija 2019 izvedla volitve članov personalnega sveta Upravnega sodišča. Poročili o izidu volitev je objavljeno na spletni strani Sodnega sveta.³²

³² <http://www.sodni-svet.si/doc/volilna-komisija/končno-porocilo-o-izidu-glasovanja-in-izidu-volitev-13-6-2019.pdf>

B. OCENA STANJA V SODSTVU

7 ANALIZA STANJA V LETU 2019

Podatki Letnega poročila Vrhovnega sodišča RS o učinkovitosti in uspešnosti sodišč v letu 2019, ovrednoteni tudi s perspektive mednarodnih primerjalnih kazalnikov o uspešnosti slovenskega sodstva,³³ kažejo, da slovensko sodstvo ohranja dobro kondicijo in na globalni ravni še naprej izkazuje stabilen pozitiven razvoj.

Čeprav ostaja Slovenija po številu novih nekazenskih zadev na 100 prebivalcev v samem vrhu držav članic Evropske unije (EU) že zadnjih pet let in tretje leto na 3. mestu,³⁴ ter se je število sodnikov v letu 2019 še dodatno približalo ciljni vrednosti 42 sodnikov na 100.000 prebivalcev (iz 43 na 42,7), so vsa sodišča (z izjemo Upravnega sodišča) obvladovala pripad novih zadev in rešila več, kot so prejela. Po količniku obvladovanja pripada novih zadev je Slovenija v evropskem merilu v prvi polovici držav članic (na 10. mestu),³⁵ glede civilnih in gospodarskih zadev pa celo v samem vrhu na 5. mestu.³⁶

Nadaljuje se trend zmanjševanja števila nerešenih zadev; število teh se je v primerjavi z letom 2018 znižalo še za dodatnih za 8 %; nerešenih zadev, starejših od pet let, je za 17,6 % manj, nerešenih zadev, starejših od 10 let pa za 23 % manj. V tem pogledu je Slovenija izboljšala tudi svoje mesto v evropskem merilu za eno mesto.³⁷

Slovensko sodstvo kot celota prav tako ostaja na visokem 6. mestu po času reševanja zadev na prvi stopnji.³⁸ Povprečni čas rešitve vseh zadev se je v zadnjih petih letih opazno skrajšal in se je tudi glede na leto 2018 za vsa sodišča skrajšal še za 0,4 meseca. Prav tako se je skrajšal pričakovani čas rešitve vseh zadev in znižala povprečna starost vseh nerešenih zadev.

Dodatno so poleg predhodno navedenih objektivnih statističnih podatkov pomembna tudi prizadevanja sodstva za transparentnost njegovega delovanja, večjo dostopnost (in razumljivost) sodišč, obstoj notranjih standardov in mehanizmov za spremljanje delovanja sodišč, skrb za izobraževanje sodnikov in sodnega osebja, skrb za enotnost sodne prakse itn. Tudi v tem pogledu je mogoče ugotoviti, da se slovensko sodstvo zaveda svoje vloge in odgovornosti v družbi ter ohranja konstruktiven in samoreflektiven odnos do svojega dela.

V letu 2019 so se v sodstvu izvajali in nadaljevali številni projekti/ukrepi za izboljšanje učinkovitosti in uspešnosti dela. Nekatera od teh prizadevanj (konkretno projekt Izboljšanja kakovosti sojenja in znotraj njega projekt Postopkovne pravičnosti) so bila večkrat prepoznana kot dobra praksa v tujini³⁹ in doma.⁴⁰ Evropska komisija je slovensko sodstvo uvrstila na prvo

³³ Poročilo Evropske komisije The EU Justice scoreboard 2020, objavljen na spletni strani: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/justice_scoreboard_2020_en.pdf

³⁴ EU Justice Scoreboard 2020, graf 2, stran 9.

³⁵ EU Justice Scoreboard 2020, graf 10, stran 14.

³⁶ EU Justice Scoreboard 2020, graf 11, stran 14.

³⁷ EU Justice Scoreboard 2020, grafa 13 in 14, strani 15 in 16.

³⁸ EU Justice Scoreboard 2020, graf 5, stran 11.

³⁹ Country Report Slovenia 2020, Brussels 26. 2. 2020:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1584543810241&uri=CELEX%3A52020SC0523>

⁴⁰ Letno poročilo Varuha človekovih pravic 2019, stran 211:

http://www.varuh-rs.si/fileadmin/user_upload/pdf/lp/LP_2019/Letno_porocilo_Varuh19.pdf

mesto po kriteriju zagotavljanja informacij o sodiščih on line ter po kriteriju dostopnosti in prilagojenosti sodstva otrokom, ki so udeleženi v sodnih postopkih.⁴¹ Prav tako je Slovenija v samem vrhu v evropskem merilu (4. mesto) glede na vzpostavljene notranje standarde in mehanizme za spremljanje dela sodišč.⁴²

Število izobraževalnih dogodkov za sodnike in sodno osebje se v okviru Centra za izobraževanje v pravosodju na Ministrstvu za pravosodje iz leta v leto povečuje; udeležba sodnikov na teh dogodkih je visoka; sodnikom se v okviru delovanja posebnega oddelka za spremljanje sodne prakse nudi podpora pri seznanjanju z domačo in tujo sodno prakso.

Posebej spodbudno je tudi to, da se sodstvo še naprej izkazano trudi za čimvečjo transparentnost svojega delovanja. V tem pogledu je treba izpostaviti projekt objave sodnih odločb; visok procent ugodenih prošelj za snemanje sodnih obravnjav (98 %) in nizek odstotek zavrženih zahtev za informacije javnega značaja (18,5 %).

Izpostavljeni statistični in kvalitativni podatki potrjujejo pravilnost dosedanje usmeritve slovenske države, da namenja v evropskem merilu velik del sredstev za delovanje sodišč (Slovenija je na 9. mestu po višini sredstev na prebivalca in na 4. mestu glede na odstotek bruto domačega proizvoda)⁴³ in obenem utemljujejo zaključek, da se vsaj v naslednjih proračunskih obdobjih sredstva za delovanje sodišč ne bodo smela krčiti. Ponovno je na tem mestu treba izpostaviti okoliščine, ki vplivajo na to, koliko sredstev je potrebno nameniti za delovanje sodišč v Sloveniji, in na katere je Sodni svet opozoril že v lanskoletni oceni stanja v sodstvu.⁴⁴ Ne samo, da je Slovenija prva po številu sodnikov na prebivalca in da je že več let med prvimi tremi po številu novih zadev, sodstvo v RS mora z dodeljenimi finančnimi sredstvi zagotavljati tudi storitve, ki v mnogih drugih državah ne spadajo med naloge sodišč (npr. zemljiška knjiga, izvršilne zadeve ...).

Po drugi strani predhodni podatki o delu sodstva v 2019 nasprotujejo večletnemu vztrajanju nizkega zaupanja splošne javnosti v sodstvo. Tega zato objektivno ni mogoče utemeljevati zgolj in samo na pomanjkljivostih, ki jih slovensko sodstvo nekaj vsekakor (še vedno) ima. Zadnji rezultati raziskave merjenja zadovoljstva pri javnosti, ki je kot projekt stalnica na Vrhovnem sodišču že od leta 2013, kažejo na to, da zadovoljstvo uporabnikov sodstva višje od zadovoljstva splošne javnosti in se vsako leto izboljšuje. Uporabniki tudi izkazujejo relativno visoko zadovoljstvo z delovanjem sodnikov, saj je povprečna ocena višja ali enaka 8; izboljšuje pa se tudi zaupanje strokovne javnosti.

Nezaupanje v pravno državo in sodstvo v Republiki Sloveniji se kaže tudi v relativno velikem številu pritožb na Evropsko sodišče za človekove pravice v Strasbourgu (ESČP), ki pa ga nizko število ugotovljenih kršitev prav tako ne utemeljuje.⁴⁵ Slovenija je bila v letu 2019 na 34. mestu med državami pogodbenicami po številu vloženih tožb na 10.000 prebivalcev (1,01) in v tem pogledu precej (negativno) odstopa od povprečja, ki znaša 0,53. Po drugi strani pa je v 5. skupini držav z najmanj ugotovljenih kršitev oziroma na 18. od 48. mest.

Visoko stopnjo nezaupanja v neodvisno delovanje slovenskega sodstva pri splošni javnosti je zaznala tudi Evropska komisija, ki je Slovenijo v tem pogledu uvrstila na 20. mesto.⁴⁶ Glavni

⁴¹ EU Justice Scoreboard 2020, grafa 22 in 31, stran 24 in 34.

⁴² EU Justice Scoreboard 2020, graf 40, stran 40.

⁴³ EU Justice Scoreboard 2020, grafa 32 in 33, stran 35.

⁴⁴ Letno poročilo Sodnega sveta RS 2018, stran 61: http://www.sodni-svet.si/doc/Letno_porocilo_2018.pdf

⁴⁵ Letno poročilo ESČP 2019: https://www.echr.coe.int/Documents/Annual_report_2019_ENG.pdf

⁴⁶ EU Justice Scoreboard 2020, graf 44, stran 47.

razlog za to naj bi bil vpliv politike na sodstvo.⁴⁷ In prav odnos drugih dveh vej oblasti do sodne veje oblasti je nekaj, kar je v več pogledih negativno zaznamovalo lanskoletno poročevalsko obdobje in kar izjemno kvarno in v veliki meri tudi neutemeljeno vpliva na podobo sodstva v družbi. Če se pusti ob strani dejanje ustanovitve parlamentarne komisije za ugotavljanje politične odgovornosti sodnikov v zadevi Kangler, ki je terjala na pobudo Sodnega sveta takojšnjo ustavnosodno intervencijo⁴⁸ in ki je sprožila tudi mednarodni odziv,⁴⁹ gre zlasti za naslednja dejanja: prepogosto in premalo premišljeno sprejemanje in spreminjanje zakonodaje, ki vpliva na delo sodišč; onemogočanje kvalitetnega sodelovanja sodstvu (in tudi Sodnemu svetu) v postopkih sprejemanja tovrstnih zakonodajnih rešitev z določanjem prekratkih rokov za podajo mnenj in predlogov; nepripravljenost vsakokratne vladajoče politike, da izpelje (pre)potrebno reorganizacijo mreže sodišč in sodstvu zagotovi primerne prostorske in druge pogoje; neupoštevanje večkratnih opozoril, da plače sodnikom (zlasti prvostopenjskim sodnikom) že nekaj časa ne zagotavljajo več materialnega vidika njihove neodvisnosti, ker le-te zaostajajo tako za funkcionarskimi plačami drugih dveh vej oblasti kot za plačami v javnem sektorju in gospodarstvu na sploh. Posebej pa so v tem pogledu škodljive pavšalne kritike najvišjih predstavnikov državne oblasti, ki temeljijo na subjektivnem in izrazito parcialnem dojemanju sodstva in ki se (pre)pogosto pojavljajo v javnosti. Sodni svet se zato zavzema in spodbuja predstavnike vseh vej oblasti, da v svojih izjavah in medsebojni komunikaciji uporabljajo konstruktiven, dostojanstven in argumentiran dialog, ki bo temeljil na vzajemnem spoštovanju in bo usmerjen v iskanje rešitev in izboljšanje delovanja vseh vej oblasti s ciljem boljšega življenja in delovanja vseh državljanov in državljanov ter drugih prebivalcev Republike Slovenije.

Iz letnega poročila na drugi strani izhajajo podatki, ki bodo terjali povečano pozornost s strani sodstva in večjo aktivnost pri reševanju negativnih kazalcev. **Storilnost v sodstvu se še naprej globalno niža**, na kar Sodni svet opozarja že zadnji dve leti.⁵⁰ Kot že izpostavljeno v predhodnih dveh letnih poročilih Sodnega sveta, navedeno ni nujno odraz negativnega trenda v sodstvu. Večanje zahtevnosti obravnavanih zadev, o čemer poročajo vsa sodišča; izvajanje triažnih in drugih programov, s katerimi se izvajanje posameznih opravil v sodnih postopkih skuša uveljaviti na najnižji ravni kompetenc, kar ima za posledico, da se sodniki posvečajo pretežno zadevam, ki zaradi svoje zahtevnosti in narave zahtevajo sodniško vrednotenje in česar ni mogoče nadomestiti z delom sodnega osebja; nastajanje generacijske vrzeli v vrstah sodnikov mlajše in srednje generacije; namenjanje večje pozornosti kvaliteti sojenja so razlogi, ki navedeni podatek pozitivno osmišljajo. Vendar na drugi strani podatka, da se je tudi pripad zadev v zadnjih petih letih zmanjšal (na globalni ravni v lanskem letu za - 0,2 %) in da količnik reševanja vseh zadev v zadnjih petih letih vztrajno pada,⁵¹ narekujeta posebno pozornost v tem pogledu.

Področje upravnega sodstva še naprej opazno negativno odstopa. Upravno sodstvo že četrto leto zapored ne obvladuje pripada, količnik reševanja zadev (tako celotni kot glede pomembnejših zadev) je v letu 2019 padel še za 1 oziroma 2 odstotni točki; število nerešenih zadev se še naprej povečuje (za 11 %); hkrati se podaljšuje čas povprečnega trajanja upravnih postopkov (za 0,5 meseca glede vseh zadev in za 3,6 meseca pri pomembnejših zadevah); obenem pa ima to področje drugi najvišji delež razveljavljenih odločb (27,9 %). Sodni svet ob tem opozarja, da problematike povečanja pristojnosti upravnega sodišča ni mogoče primarno in dolgotrajno

⁴⁷ EU Justice Scoreboard 2020, graf 45, stran 48.

⁴⁸ Sklep Ustavnega sodišča RS, št. U-I-246/19-11 z dne 24. 10. 2019

⁴⁹ Ad hoc poročilo o Sloveniji, Skupina držav za boj proti korupciji (GRECO), Svet Evrope, Strasbourg, 2.-6. 12. 2019: <https://www.kpk-rs.si/2020/02/18/ad-hoc-porocilo-o-sloveniji-odziv-greca-na-uedbo-parlamentarne-preiskave-v-zadevi-kangler/>

⁵⁰ Količnik rešenih zadev na sodnika je bil na globalni ravni nižji za 3 % v primerjavi z l. 2018.

⁵¹ Količnik reševanja vseh zadev na ravni celotnega sodstva je v letu 2015 znašal 107 %, v letu 2016 105 %, v letu 2017 103 %, v letu 2018 102 % in v letu 2019 101 %.

reševati z dodeljevanjem sodnikov z drugih sodišč, saj to lahko povzroči težave pri zagotavljanju učinkovitega izvrševanja sodne oblasti na matičnih sodiščih, s katerih dodeljeni sodniki prihajajo. Upravnemu sodišču je treba zagotoviti ustrezno kadrovske zasedenosti tako glede na povečan obseg pristojnosti z zadnjimi zakonodajnimi rešitvami kot glede na dejstvo, da se na podlagi prakse Ustavnega sodišča in Vrhovnega sodišča upravno sojenje približuje klasičnemu sojenju sodišč splošne pristojnosti (tj. odločanje na glavnih obravnavah).

Posebno pozornost bo treba še naprej namenjati tudi **področju kazenskega sodstva** in zaradi uvedbe Družinskega zakonika dodatno **družinskemu sodstvu** ter **obvladovanju pripada pomembnejših zadev na okrajnih sodiščih**.

Sodni svet nadalje ponovno opozarja, da obstoječi mehanizmi za izenačevanje obremenitev sodišč niso optimalno izkoriščeni, zlasti **možnost premeščanja in dodeljevanja sodnikov na druga sodišča po drugem odstavku 66. člena ter 67. in 67a. členu ZSS**.

Tudi delež števila **razveljavljenih sodnih odločb v pomembnejših zadevah** ostaja na približno enaki ravni kot v zadnjih petih letih. V letu 2015 je znašal 18 %, v letu 2016 19 %, v letu 2017 18 %, v letu 2018 16,9 % in v letu 2019 **17,2 %** za sodišča vseh vrst prve in druge stopnje, kar bi terjalo razmislek znotraj sodstva tako o tem, ali je sodstvo našlo ustavno skladno razmerje med pravico do sojenja v razumnem roku in pravico do pritožbe (25. člen Ustave), kot o tem, ali se kakovost sodniškega dela ob zmanjševanju pripada in zmanjševanju količnika reševanja zadev ter večjemu obsegu izobraževalnih aktivnosti v sodstvu izboljšuje.

Iz letnega poročila je nadalje opazno, da je trend zmanjševanja nerešenih zadev najpočasnejši pri pomembnejših zadevah in da se povprečni čas rešitve tovrstnih zadev v zadnjih petih letih ni bistveno spremenil (giblje se med 7,7, in 8,0 meseca). Čeprav dolgotrajnost sodnih postopkov ni več sistemski problem, in tudi Varuh ugotavlja, da se zmanjšuje število pobud, ki se nanašajo na dolgotrajnost sodnih postopkov, kar kaže na to, da se je sodstvo s tem problemom v zadnjih nekaj letih uspešno in odgovorno spoprijelo, Sodni svet opozarja, da bo moralo sodstvo v prihodnjih letih **nameniti več pozornosti tudi nadaljnjemu skrajševanju sodnih postopkov**; seveda do meje, ko je to z vidika zagotavljanja pravice do izjave in poštenega postopka še mogoče oziroma dopustno. Čeprav ni mogoče pričakovati, da se bo čas trajanja postopkov skrajševal v nedogled, in s tem tudi nižalo število nerešenih zadev, je glede na mednarodno primerjavo⁵² po oceni Sodnega sveta v tem pogledu na določenih pravnih področjih še vedno prostor za izboljšanje učinkovitosti.

Prav tako bo moralo sodstvo nameniti **več pozornosti izboljšanju delovanja obstoječih nadzornih mehanizmov**. (A) Sodni svet je na podlagi narejene analize za zadnjih pet let ugotovil, da se kriteriji za ocenjevanje sodnikov na ravni sodstva ne uporabljajo enako, kar izkrivlja sistem napredovanj sodnikov.⁵³ Prav tako se v okviru ocenjevanja sodnikov premalo pozornosti nameni kriteriju osebnostne primernosti in socialnih veščin. Zlasti to velja za primere, ko imajo določena odklonska dejanja posameznih sodnikov podlago v njihovih osebnostnih lastnostih. Tovrstne odklone je bolj primerno reševati v postopkih ocenjevanja sodnikov, kjer se ugotavlja tudi, ali sodnik še ustreza sodniški službi, ne pa v disciplinskih postopkih, ki so pridržani za kršitve, ki imajo znake disciplinskih kršitev. (B) Pri zagotavljanju pravice do sojenja v razumnem roku ima ključno vlogo sodna uprava, ki je v okviru svojih pristojnosti na podlagi

⁵² EU Justice Scoreboard 2020, grafi 6 do 9 na straneh 12 in 13 ter grafi 16 do 21 na straneh 17 do 21.

Na podlagi poročila Svetovne banke Doing Business je Slovenija glede gospodarskih sporov na 112. mestu od 190 ocenjevanih ekonomij, stran 4: <https://www.doingbusiness.org/content/dam/doingBusiness/country/s/slovenia/SVN.pdf>

⁵³ Glej Letno poročilo 2019, poglavje 3.3.5.3

prvega odstavka 60. člena ZS dolžna skrbeti za redno izvajanje sodne oblasti, pravočasnost postopkovnih dejanj in pravočasnost izdelave sodnih odločb. V tem pogledu sta ključni zlasti dve področji v pristojnosti sodne uprave, ki lahko pomembno vplivata na skrajševanje sodnih postopkov, in sicer izvajanje nadzora nad dinamiko reševanja zadev pri posameznih sodnikih (poročila o reševanju starejših zadev, spremljanje pravočasnega razpisovanja narokov, itd) ter obravnava nadzorstvenih pritožb in rokovnih predlogov po Zakonu o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja (ZVPSBNO). Pravne mehanizme po ZVPSBNO je treba (ob striktnem spoštovanju neodvisnosti sodnika glede vodenja in odločanja v posamezni sodni zadevi) vrednotiti kvalitativno, kajti veliko število procesnih dejanj v posameznem sodnem postopku še ne daje zagotovila, da se zadeva tudi vsebinsko tekoče obravnava.

Koristno pa bi bilo tudi, da se **proces digitalizacije in informatizacije sodišč** v kar največji meri nadaljuje, saj sodstvo v tem pogledu zaostaja za upravnim področjem. Navedeno pa je pomembno z vidika večje dostopnosti sodišč in posledično tudi zadovoljstva strank.

8 DRUGA PRIPOROČILA SODNEGA SVETA PO POSAMEZNIH PROBLEMSKIH PODROČJIH

Ob analizi letnega poročila v kombinaciji s podatki drugih institucij je Sodni svet zaznal tudi nekatere sistemske probleme, odprava katerih bi nedvomno pozitivno vplivala na rezultate dela sodišč. Na večino le-teh je v lanskem letnem poročilu že opozoril in ker so še vedno aktualna, jih izpostavlja ponovno.

8.1 Kadrovska problematika sodnikov – število sodnikov

Sodni svet poudarja, da se mora število sodnikov približati evropskemu povprečju. Vendar se ob tem pridružuje opozorilom Vrhovnega sodišča, da se s postopnim zniževanjem števila sodnikov v prihodnje ne bo več moglo nadaljevati, dokler ne bo izvedena reforma mreže sodišč z uvedbo enovitega sodnika in če se sodiščem hkrati ne bo zagotovilo ustrezno usposobljene in številčno okrepljene podpore sodnega osebja. Dejstvo, da razmerje med sodniki in podpornim osebjem (3,97) še vedno ni doseglo ciljnega razmerja po Strategiji Evropa 2020 (4,3) in da se pristojnosti sodišč ves čas širijo, vzbujajo utemeljene pomisleke o nadaljnjem zniževanju števila sodnikov. Zlasti, ker je pri podatku EU Justice Scoreboarda, da je Slovenija še vedno na vrhu po številu sodnikov na 100.000 prebivalcev, treba upoštevati tudi to, da nekatera področja (npr. prekrški, izvršilni postopki, zemljiškoknjižne zadeve), ki se v Sloveniji rešujejo na sodiščih, v določenih državah niso stvar sodne pristojnosti, temveč drugih (npr. upravnih) postopkov. Število sodnikov in njihovo zmanjševanje v Sloveniji je zato neizogibno povezano tudi z upoštevanjem obsega pristojnosti, ki jih imajo sodišča, in pripadom novih zadev, glede česar pa je Slovenija že nekaj let v samem vrhu med državami članicami EU.

Generacijska luknja, ki jo kot problem izpostavlja Vrhovno sodišče v letnem poročilu, pa je posledica tako dejstva, da določeno obdobje v preteklosti skoraj ni bilo razpisov za sodniška mesta, kot tega, da se število sodnikov že dalj časa zmanjšuje.

8.2 Izbirni postopki za sodniška mesta

V zvezi s problematiko poglobljanja generacijske vrzeli v vrstah sodnikov Sodni svet vztraja, da mora biti temeljni kriterij pri izbiri kandidatov za sodniška mesta strokovnost, pri čemer pa že sedaj upošteva tudi spolno in starostno strukturo na sodiščih pri izbiri kandidatov. Poleg tega je prav, da so sodniki praviloma ljudje z več življenjskimi in strokovnimi izkušnjami. Povprečna starost izbranih kandidatov za sodniška mesta je v letu 2019 znašala 42,9 let.

Sodni svet ob tem podpira tudi prizadevanja Ministrstva za pravosodje in pobude Vrhovnega sodišča za prenovo sistema usposabljanja kadrov za pravosodne funkcije. V zvezi s tem je glede vprašanja primernosti prehajanja pravnih poklicev na 42. seji 21. 5. 2020 sprejel pozitivno stališče z oceno, da bi bilo tudi pri bodočem (pre)urejanju pravniškega državnega izpita to treba omogočiti. Navedeno je koristno za izmenjavo izkušenj in znanja med različnimi pravnimi strokovnjaki, kar bogati celoten pravosodni sistem. Hkrati pa določen obseg prehajanja izkušenih pravnih strokovnjakov z drugih samostojnih poklicev in funkcij (odvetništvo, tožilstvo, profesura ...) sodniški poklic preprečuje zaprtost sodnega sistema in zagotavlja, da se na sodniška mesta lahko kadruje najizkušenejše kandidate.

Problematiki (pre)dolgega trajanja izbirnih postopkov za sodniška mesta je Sodni svet v letu 2019 namenil posebno pozornost. Ob tem, da je bilo izvedenih in zaključenih največ izbirnih postopkov za sodniška mesta v zadnjih petih letih, je bila na Sodnem svetu izvedena tudi analiza trajanja teh postopkov za zadnjih pet let⁵⁴, ki pa je pokazala, da je več prostora za izboljšave tudi v fazi, ki je v pristojnosti sodstva samega. V zvezi s tem Sodni svet zlasti predlaga, da se z uporabo sodobne informacijske tehnologije in standardiziranjem administrativnih del izboljša proces zbiranja, urejanja in prehajanja razpisne dokumentacije med relevantnimi deležniki v izbirnih postopkih ter obenem pozdravlja dosedanja prizadevanja Vrhovnega sodišča v tej smeri.

8.3 Imenovanje vrhovnih sodnikov

Kot izhaja iz drugega vmesnega poročila o izpolnjevanju priporočil, sprejetem na 74. plenarnem zasedanju GRECA v Strasbourg 28. 11. - 2. 12. 2016, sta tako sodstvo kot Sodni svet v zadnjih nekaj letih zadovoljivo obravnavala in izpolnila vsa priporočila, ki so zahtevala določeno aktivnost z njune strani (priporočila št. IV, VI-X), tako da se nadaljnje spremljanje njihove implementacije s strani GRECA ne predvideva več (89. točka poročila). S področja sodstva je tako po ugotovitvah drugega vmesnega poročila v celoti ostalo neizpolnjeno le še priporočilo št. V glede postopka imenovanja sodnikov vrhovnega sodišča.

Sodni svet je že večkrat javno izrazil podporo temu priporočilu in to poudarja tudi sedaj. Ureditev, da sodnike vrhovnega sodišča (ponovno) voli Državni zbor, po oceni Sodnega sveta ni ustrezna, kar se je eklatantno izkazalo pri (ne)imenovanju predlaganega kandidata za vrhovnega sodnika na 19. seji Državnega zbora 14. 7. 2020. O predlaganem kandidatu ni bila v Državnem zboru (ne na 22. seji Mandatno volilne komisije 2. 7. 2020 in ne na sami seji Državnega zbora 14. 7. 2020, ki se ju je udeležil tudi Sodni svet) opravljena razprava med poslanci. Državni zbor je tako na 19. seji brez kakršnekoli razprave odločil o predlogu Sodnega sveta, kar jasno izkazuje, da je bila odločitev sprejeta politično in ne na podlagi strokovnih argumentov. Politično izbiranje sodnikov pa ni standard sodobnih demokratičnih družb.

Iz istega razloga Sodni svet znova predlaga, da se iz pristojnosti Državnega zbora izvzame imenovanje predsednika Vrhovnega sodišča in da se razmisli tudi o ustreznosti ureditve, po kateri sodnike voli Državni zbor na predlog Sodnega sveta.

8.4 Plačni položaj sodnikov

Neustreznost plač sodnikov (zlasti sodnikov prve stopnje) je problem, na katerega tako sodstvo kot Sodni svet opozarjata že nekaj let. Že iz poročila Evropske komisije za učinkovitost pravosodja pri Svetu Evrope (CEPEJ) št. 26, izdaja 2018, izhaja, da Slovenija na področju plač sodnikov negativno odstopa od evropskega povprečja. Trenutna višina plač sodnikov, ki je nespremenjena že od leta 2012, ima več negativnih učinkov.

Neustreznost plačnega položaja sodnikov predstavlja resno oviro za zaposlovanje najboljših pravnih strokovnjakov na sodniških mestih. Sodni svet namreč že dalj časa ugotavlja, da se na določena, najzahtevnejša sodniška mesta ne prijavljajo najbolj izkušeni kandidati. To v prvi vrsti velja za prehajanje sodnikov okrajnih sodišč na sodniška mesta okrožnih sodišč. Po-

⁵⁴ Glej Letno poročilo 2019, poglavje 3.3.2

dobno velja za prehod izkušenih strokovnih sodelavcev znotraj sodstva na sodniška mesta. V tem trenutku imajo nekateri (starejši) strokovni sodelavci višjo plačo, kot bi jo imeli, če bi bili imenovani za sodnika prve stopnje, kar logično negativno vpliva na kandidiranje najboljših kandidatov za sodniška mesta. Hkrati pa je tudi relativno malo kandidatov za sodniška mesta iz vrst odvetništva.

Dejstvo, da sodniške plače (zlasti plače prvostopenjskih sodnikov) zaostajajo ne samo za plačami funkcionarjev drugih dveh vej oblasti, temveč celo za uradniškimi plačami znotraj sodnega sistema in v primerjavi z državno upravo, pa tudi za plačami drugih pravnih strokovnjakov, pa predstavlja resno nevarnost tudi za neodvisnost in nepristranskost sodnikov in sodišč. Neodvisnost in nepristranskost sodstva/sodnikov sta temeljna pogoja za obstoj demokracije, varstvo človekovih pravic in svobode vsakega posameznika, delovanje vladavine prava in dosego ideala poštenega sojenja ter urejeno delovanje ekonomske podlage družbe.⁵⁵ Pojem neodvisnosti sodstva/sodnikov ima več vidikov, ki se med seboj prepletajo in dopolnjujejo. Eden od teh je tudi t. i. organizacijska neodvisnost, ki zagotavlja, da ima sodnik delovno mesto in delovne pogoje, ki mu omogočajo, da odloča brez kakršnih koli pritiskov in omejitev. V zvezi s tem pa je pomembno tudi to, da je sodnikom zagotovljeno primerno plačilo za delo.⁵⁶

Dodatno pa ta okoliščina negativno vpliva tudi na obstoječi sistem napredovanja sodnikov.

8.5 Sistem napredovanja sodnikov

V danem trenutku na obstoječi sistem napredovanj sodnikov intenzivno vpliva več, med seboj nasprotujočih dejavnikov, ki ta institut do določene mere izkrivljajo. Sodni svet zato še naprej vztraja pri svojem priporočilu, podanem že v Letnem poročilu o učinkovitosti in uspešnosti sodišč 2013 in prav tako v Letnem poročilu Sodnega sveta 2017 in 2018, da bi bilo smiselno poenostaviti sistem rednega napredovanja sodnikov ter pozornost posvetiti le ocenjevanju sodnikov, ki pozitivno ali negativno odstopajo od povprečja.

Obenem je prav zaradi negativnih učinkov, ki jih ima ta sistem, na 45. seji 18. 6. 2020 sklenil, da se ministrstvu poda predloga za spremembo Zakona o sodniški službi v smeri ukinitve možnosti hitrejšega napredovanja v višji sodniški naziv na istem sodniškem mestu po četrtem odstavku 34. a člena Zakona o sodniški službi.

8.6 Reorganizacija mreže sodišč

Tudi to, da je treba pripraviti celovito strategijo optimizacije mreže sodišč, zlasti z vzpostavitvijo sodnega okrožja, kot osnovne organizacijske ravni sodišč, in uvedbe enovitega sodnika, je priporočilo, ki ga tako Sodni svet kot sodstvo predlagata že dalj časa. Navedeno je nujno za zagotovitev bolj enakomerne obremenitve sodišč in sodnikov po vsej državi in s tem enakega dostopa vseh državljanek in državljanov do sodnega varstva. Sodni svet obžaluje, da dosedanje aktivnosti na Ministrstvu za pravosodje v zvezi s tem še niso dosegle konkretnih sprememb. In ob tem podpira prakso sodišč, ki na podlagi 105a. člena ZS s prenosi zadev z bolj obremenjenih sodišč na manj obremenjene zagotavljajo izenačevanje obremenitev posameznih sodišč. Kot

⁵⁵ Komentar kodeksa sodniške etike, stran 14, 1. točka: http://www.sodni-svet.si/images/stories/Kodeks_sodniske_etike_komentar_sept_2017.pdf

⁵⁶ Komentar kodeksa sodniške etike, stran 15 in 17, 7. in 12. točka.

rečeno, pa obenem sodišča opozarja tudi na možnost premeščanja in dodeljevanja sodnikov na druga sodišča po drugem odstavku 66. člena ter 67. in 67a. člena ZSS.

8.7 Prostorska problematika, oprema sodišč in varnost na sodiščih

To, da je nujno sprejeti strategijo celovite ureditve pogojev poslovanja sodišč, tako da bi se zagotovili prostorski pogoji s ciljem poslovanja sodišč na eni lokaciji, zlasti to velja za ljubljansko okrajno in okrožno sodišče, Sodni svet in sodstvo opozarjata izvršilno vejo oblasti že desetletje. Sodiščem je treba zagotoviti primerne prostore, primeren nivo opreme ter vzpostaviti enotne in učinkovite varnostne ukrepe. Dejstvo, da morajo sodišča v Ljubljani poslovati na skoraj 20 različnih lokacijah, vpliva na učinkovitost poslovanja teh sodišč. Hkrati pa ni zanemarljiv tudi simbolni pomen prostorov, v katerih poslujejo sodišča. Legitimnost pravosodnega sistema, sodstva in sodišč ima namreč več ravni. Med njimi tudi simbolno. Zato ne more biti vseeno, v kakšnih prostorih in s kakšno opremo sodišča poslujejo.

8.8 Zakonodajnopravno področje

Pogosto in obsežno spreminjanje zakonodaje brez predhodne vključitve sodstva in Sodnega sveta v razpravo, ko se zakoni neposredno tičejo poslovanja sodišč, je eno največjih tveganj za učinkovito in uspešno delo sodstva. Enako nevarnost predstavlja sprejemanje zakonov, ki za svojo izvedbo predvidevajo sprejem podzakonskih aktov, ali je celo potreben sprejem ali sprememba drugih zakonov, pa ti niso pripravljene hkrati z zakonskim besedilom. Spremembe predpisov morajo biti načrtovane v delovnih skupinah, v katere so vključeni sodniki, strokovnjaki, ki se z obravnavano problematiko ukvarjajo na teoretični ravni, in predstavniki pravosodnih oziroma državnih organov, ki spremljajo izvajanje predpisov v praksi ter njihove učinke.

Sodni svet v zvezi s tem opozarja, da se v zadnjem času prepogosto dogaja, da se zakonodajni predlogi relevantnim deležnikom (tudi Sodnemu svetu) posredujejo v mnenje z roki, ki jim glede na organizacijo dela ne omogočajo vsebinske obravnave in sprejema mnenja. Sprejemanje zakonodajnih rešitev na način, ki ne omogoča tehtne strokovne razprave in v katerem se ne ocenijo posledice za delovanje sodstva, z vidika zagotavljanja vladavine prava in demokratičnih standardov modernih držav ni sprejemljivo.

Obenem Sodni svet ponovno opozarja, da je pri določanju izključnih pristojnosti posameznih sodišč s strani zakonodajalca treba upoštevati princip enakomerne regionalne obremenjenosti sodišč.

8.9 Prenos pristojnosti za odločanje v zadevah, ki niso sojenje, s sodišč

Sodstvo in Sodni svet že dalj časa predlagata, da bi bilo koristno sodišča razbremeniti pristojnosti za odločanje v zadevah, ki niso sojenje, kot so zlasti postopki z dodeljevanjem brezplačne pravne pomoči in postopki v zvezi z oprostivitvijo sodnih taks. Ti postopki so izrazito administrativne narave in dodatno obremenjujejo sodišča ter podaljšujejo postopke.

8.10 Problem sodnih izvedencev, cenilcev in tolmačev

Pomanjkanje sodnih izvedencev, cenilcev in tolmačev na določenih pravnih področjih še naprej ostaja širši problem, ki ni omejen zgolj na eno pravno področje (npr. družinsko področje) in ki bistveno vpliva na trajanje različnih sodnih postopkov. Kljub temu, da je Ministrstvo za pravosodje seznanjeno s tem problemom in ga je že večkrat poskušalo rešiti (z razpisi), ti ukrepi niso bili učinkoviti. Problematika pomanjkanja navedenih strokovnjakov v sodnih postopkih je očitno širša in bo terjala usklajeno delovanje več ministrstev, tako na področju izobraževanja kot v obliki preventivnih ukrepov, da do situacij, ko bi bila vključitev strokovnjakov sploh potrebna, ne bi prihajalo tako pogosto.

C. SEZNAM KRATIC IN OKRAJŠAV

CIP	Center za izobraževanje v pravosodju
Državni zbor	Državni zbor Republike Slovenije
ENCJ	European Network of Councils for the Judiciary Evropska mreža sodnih svetov
Generalni sekretar	Generalni sekretar Sodnega sveta Republike Slovenije
Kodeks	Kodeks sodniške etike
Komisija	Komisija za etiko in integriteto
Podpredsednik	Podpredsednik Sodnega sveta Republike Slovenije
Poslovník	Poslovník Sodnega sveta Republike Slovenije
Poslovník komisije	Poslovník Komisije za etiko in integriteto
PoPP	Poslovník o parlamentarni preiskavi
Predsednik	Predsednik Sodnega sveta Republike Slovenije
Sodni svet	Sodni svet Republike Slovenije
Strokovna služba	Strokovna služba Sodnega sveta Republike Slovenije
Upravno sodišče	Upravno sodišče Republike Slovenije
Ustava	Ustava Republike Slovenije, Ur. L. RS/I, št. 33/91, Ur. L. RS, št. 42/97 - UZS68, 66/00 - UZ80, št. 24/03 - UZ3a, št. 47, 68, 69/04 - UZ14, št. 69/04 - UZ43, št. 69/04 - UZ50, št. 68/06 - UZ121, št. 140,143, 47/13, 47/13 in 75/16 - UZ70a)
Ustavno sodišče	Ustavno sodišče Republike Slovenije
Vrhovno sodišče	Vrhovno sodišče Republike Slovenije
ZDIJZ	Zakon o dostopu do informacij javnega značaja, Ur. L. RS, št. 24/03, 61/05, 96/05 - uradno prečiščeno besedilo, 113/05 - ZInfP, 109/05 - ZDavP-1B, 28/06, 51/06 - uradno prečiščeno besedilo, 117/06 - ZDavP-2, 23/14, 50/14, 72/14 - skl. US, 19/15 - odl. US, 102/15, 32/16 in 7/18)
ZMed	Zakon o medijih, Ur. L. RS, št. 35/01, 54/02 - skl. US, 62/03, 73/03 - odl. US, 113/03 - odl. US, 16/04 - odl. US, 123/04 - odl. US, 96/05 - ZRTVS-1, 60/06, 110/06 - uradno prečiščeno besedilo, 69/06 - ZOIPub, 36/08 - ZPOmK-1, 90/10 - odl. US, 87/11 - ZAvMS, 77/10 - ZSFCJA, 47/12, 47/15 - ZZSDT, 22/16 in 39/16
ZOIPub	Zakon o obveznem izvodu publikacij, Ur. L. RS, št. 69/06 in 86/09
ZPPre	Zakon o parlamentarni preiskavi, ur. l. RS, št. 63/93, 63/94 - KZ, 55/11 - odl. US
ZS	Zakon o sodiščih, Ur. l. RS, 19/1994, 45/1995, 38/1999, 26/1999 - ZPP, 28/2000, 26/2001 - PZ, 67/2002 - ZSS-D, 110/2002 - ZDT-B, 56/2002 - ZJU, 73/2004, 72/2005, 127/2006, 49/2006 - ZVPSBNO, 67/2007, 45/2008, 96/2009, 86/2010 - ZJNepS, 33/2011, 75/2012, 63/2013, 17/2015, 23/2017 - ZSSve, 22/2018 - ZSICT, 16/2019 - ZNP-1
ZS-L	Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih, Ur. l. RS, št. 17/2015 z dne 13. 3. 2015
ZSS	Zakon o sodniški službi, Ur. l. RS, št. 19/1994, 8/1996, 24/1998, 48/2001, 67/2002, 2/2004 - ZPKor, 71/2004, 47/2005 - odl. US, 17/2006, 27/2006 - skl. US, 127/2006, 1/2007 - odl. US, 57/2007, 120/2008 - odl. US, 91/2009, 33/2011, 46/2013, 63/2013, 69/2013 - popr., 95/2014 - ZUPPJS15, 17/2015, 23/2017 - ZSSve
ZSSve	Zakon o sodnem svetu, Ur. L. RS, št. 23/2017

